

trần xuân an

BÚA LIỀM SAO LIÊN XÔ
Ở BẾN HẢI tập thơ

viết & công bố trên Facebook, từ 06-04 đến 22-08-2021

BÚA LIỀM SAO LIÊN XÔ Ở BẾN HẢI

tập thơ

~~ viết công bố trên Facebook
từ ngày 06-04-2021 đến ngày 22 & 31-08-2021 ~~
~~ công bố trên web
<https://txawriter.wordpress.com> ...
<http://www.tranxuanan-poet.net>
cũng theo các ngày trên ~~

Thực hiện tệp **PDF** hoàn chỉnh 57 bài mới và hai bài phụ
đính ở phần chú thích:

24-08-2021

Gồm cả một bài thơ bổ sung thêm số 57

(mười bốn khổ thơ: 14 x 4 = 56 câu):

31-08-2021 & 06-09-2021

**TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN
TỪNG CHỮ, TỪNG Ý TƯỞNG**

TRẦN XUÂN AN

**BÚA LIỀM SAO
LIÊN XÔ
Ở BẾN HẢI**

tập thơ

Đây là đầu sách thứ bốn mươi chín trong năm mươi đầu sách do tác giả sáng tác, nghiên cứu, biên khảo, phê bình – bình luận... Trong năm mươi đầu sách ấy, có một đầu sách là sưu tập tư liệu lịch sử từ “Đại Nam thực lục”.

Bài 1
NHÌN NGẮM KĨ LINGA – YONI,
VỚI TINH THẦN KHOA HỌC
Trần Xuân An

nhịp điệu tạo nên sự sống
linga yoni linga yoni thánh thiêng vô cùng
tôi thấy cái nhìn từ bên trong tử cung
và thấy tư thế nam nữ làm nên dấu cội

nguyên âm nguyên dương trập trập trùng trùng
lung linh lật ra, quanh chân linga, linh lung
yoni in dấu như triện đóng
trong tháp cổ bập bùng

đứng trước linga yoni, tôi là người Kinh, kính trọng
bằng cái nhìn noãn gặp tinh trùng
phải chằng tôn thờ tượng thụ tinh, truyền giống
phồn thực, nghiêm cẩn, thủy chung.

T.X.A.

trưa 06-04-2021

.....

Nhân cuộc tranh luận giữa nhà thơ Thạch Quỳnh, giáo sư La Khắc Hoà và nhà thơ Trần Mạnh Hảo về việc dịch một bài thơ có từ Pi-giơ-du / nuzòy của Puskin.

Lời bàn của T.X.A. ở FB Quỳnh Thạch:

Cái LINGA (đương vật, cái nồn) và cái YONI (âm hộ, cái nường), linh vật tôn giáo của người **ÁN ĐỘ**, người **CHÁMPA**, xin xem kĩ, rằng cặp nồn nường ấy đã được vẽ, điêu khắc không phải từ bên ngoài nhìn vào, mà **NHÌN TỪ TRONG TỬ CUNG**, thấy đương vật trong âm đạo. Nói cách khác là **CHỈ THẤY PHÍA TRONG ÂM HỘ**, như hình giáo khoa trường y (y khoa, y học).

Lí giải cách khác, cặp sinh thực khí đó đã được cách điệu. Thế là nhũ hoá cái thật, rất thật, thật đến tực.

Còn bức tranh **L'ORIGINE DU MONDE** của Jean Désiré Gustave Courbet (1819-1877) thì thể hiện **CÁI NHÌN TỪ BÊN NGOÀI NHÌN VÀO**.

[.https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2867149823558950/](https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2867149823558950/)

Ảnh: Tượng nguyên khối Linga - Yoni thế kỉ IX ở Mỹ Sơn, VietnamNet. vn, Google search.

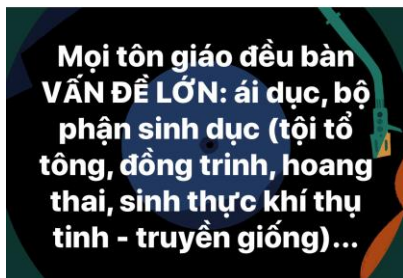

Trần Xuân An

33 phút · 🌐

Bài 2

TỰ DO, ĐỘC LẬP

Trần Xuân An

đầu đội trời, mây bay,
chân đạp đất, bụi lầy
nhà giáo, nhà sử, nhà văn chương,
bút cày,
giữa đời thanh cao xen ô trọc
không để kẻ nào ngồi trên tóc
không đạp ai dưới chân,
thương giun kiến cõi này!

huyết thống thuần Kinh,
Tổ quốc Việt tôi đây
phận người, công dân,
không là mây bay, bụi lầy
viết hoà giải theo Hiệp định Paris,
hoà hợp, tôi vẫn hội viên

Hội Nhà văn Thành phố Bắc
phận người thì không thể bụi lầy, mây bay.

T.X.A.

09:23-09:45, 13-04-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/287215396305856/>

.

Bài 3

ĐẤT CỘNG QUE *, HỒI CƯ 12-1973, 05-1975...

Trần Xuân An

đất cộng que, thời chiến tranh, Quảng Trị
thương ruột thịt, xôi đậu cả tâm tình
chạy rồi chạy... Hồi cư luôn, là phước
đủ bo bo, khoai sắn độn hoà bình

“nguy” và “phiên”, cộng và que, một thuở
Quảng Trị ơi, đâu chỉ Quảng Trị mình
cả đất nước không đâu không xôi đậu
nồi cộng que, xôi đậu, tận tâm linh

hãnh tiến chi, “nguy” xưa như “phiên” cũ
đất đồng bào, cộng cũ như que xưa
nếp nhân dân, đậu vàng như đậu đỏ
thuận hoà mưa mùa nắng, nắng mùa mưa.

T.X.A.

20-04-2021 (09-03 âl.)

.....

() Từ ngữ có tính lịch sử, xuất hiện phổ biến từ trước
1975: Đất Que Cộng hay Đất Cộng Que: Các nơi
chốn Quốc gia và Cộng sản xen kẽ nhau. Xôi đậu cũng có
nghĩa như vậy. Theo từ điển Hán – Việt (online, “Hán -Việt*

tự điển” của Thiều Chửu, Nxb. TP.HCM., 1999): “Phiến” (xúi giục, giúp kẻ ác): phiến quân, phiến cộng; “nguy” (giả dối, bủn xỉn, giặc): nguy quân, nguy quyền.

Bổ chú:

Ở Miền Bắc có cụm từ “tác phẩm trong ngăn kéo tủ”. Thì ra, tâm hồn, tư tưởng nhà văn chương cũng có nhiều ngăn: đỏ, vàng, xanh, lam, tím... Các ngăn đó được xếp hàng ngang theo thời điểm, thời đoạn và được xếp hàng dọc theo năm tháng tuổi đời, theo tiến trình nhận thức, theo chuyển biến chính trị, xã hội, khiến họ thấy rõ thực tiễn. Tâm hồn, tư tưởng họ cũng xô đẩy, cộng que. Chế Lan Viên là rõ nhất... Cũng không ai ngờ Nguyễn Khải lại có những tác phẩm cuối đời như vậy... Còn nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý, ngay từ trước hoặc sau năm 1980 chút ít, ông ấy đã nói thật là “có nhiều ngăn kéo” như thế, mà hồi đó, tôi đã nghe nói!... 30 năm qua, sau Cởi trói, tất cả các vị hãnh đã công bố hết!

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2877235932550339/>

Ảnh sông Thạch Hãn (2018):

Bài 4
THƠ THÁNG TƯ 2021
Trần Xuân An

*~ bại, tù, qua Mỹ, u sầu
thắng, nhưng Nga ngự trên đầu ông cha!
ngẫm bốn nghìn năm, xót xa
lính còn cội rễ, thương ta thương mình!
(T.X.A.) ~*

lệ thuộc ngoại xâm,
 để chống ngoại xâm,
 thành nội chiến |
thành điểm nóng Chiến tranh Lạnh,
 thật ra hai bên chỉ Mỹ với Nga: |
ý hệ và súng đạn |
bại, mẫn tù, bứt gốc, qua Mỹ,
 thắng, nhưng Nga trên đầu ông cha! |

không Minh Mạng,
 hắn Gia Long nghìn đời tử nhục |
mừng thống nhất, hoà bình,
 khóc đau mà lại ha ha |
hãy tin đi,
 hai trận sóng thần từ Châu Âu ấy |
chỉ còn bình sọ với chín đoá hoa |

bình sọ bảy đoá trong tôi,

thời còn đi dạy học |
ai đó bảo, Bác Hồ là Gia Long,
Lê Duẩn là Minh Mạng,
nhưng không... |
chỉ một nửa Minh Mạng:
đánh đuổi mao-isme |
hiểu “ngụy” và “phiến”,
sông Hiền Lương chỉ một màu trong |

thương thay Lý Trần Quán, Phạm Thái |
và cả Cao Bá Quát phù Lê đã tiêu vong |
tháng tư, tháng tư, dân tộc ta là một,
mọi người là Minh Mạng |
gội rửa bùn
sóng thần Nga đỏ,
còn dơ tóc, còn động triệu lòng |

tôi chỉ là hạt cát trắng |
chưa từng cầm súng bao giờ |
hiểu rằng tuy lệ thuộc, trong thế cờ,
Bác Hồ, Lê Duẩn mãi hoài đáng kính |
thương hai vị như dân tộc mình,
vết ngoại cường, còn cặn, còn dơ |

tôi thương
bao người Quốc gia, Cộng hoà cũ |
nghe, đọc quá nhiều, nội chiến nội tâm |

trầm uất, thoát li đời, đau nhức tiêu |
hào hùng, về say đồ quán, lệ thâm |

tự vệ gì nổi, hỡi các bác, các anh,
trước nửa đồng bào *Miền Trại lính!* |
chuyên chính với từng câu văn, giọng ngâm |
Quốc gia, Cộng hoà đành thua Cộng sản |
dù cũng như nhau
— đều lệ thuộc ngoại xâm —
chống hai phía ngoại xâm! |

tháng tư, tôi lại làm thơ hoà giải |
sau bảy năm dài,
để trong nước mình,
hoà hợp với nhau |
kính tặng bức tranh bình xương sọ |
chín đoá đỏ vàng lam,
viết sách cho hôm nay,
nghìn sau |

Quốc gia, Cộng hoà,
bao người lính cũ |
không dất diu cháu con,
lìa Tổ quốc, lưu vong |
mừng mãi còn nơi cội rễ,
còn Nắng vàng tiểu sử |
dựa ngoại xâm, để chống ngoại xâm,

khắc chi linh Cộng sản Mưa hồng. |

T.X.A.

06:36-08:01, 26-04-2021

.....

() Lý Trần Quán, Phạm Thái trung với vua Lê, chúa Trịnh, thời Quang Trung bình Bắc; Cao Bá Quát, thời vua Tự Đức triều Nguyễn.*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2881487202125212/>

Bài 5
LỤC BÁT THÁNG TƯ 2021
Trần Xuân An

đánh ngoại xâm nào cũng công
hiều nhau một chút cho lòng vui đi

xưa vàng hát phẩm làm chi!
bắn trong nội chiến có gì phẩm hơn!

cờ quạt ngoại xâm đỏ còn
người mừng đại thắng tự non chất người

thì thôi, vui, buồn cùng vui
đỏ vàng lam, bình sọ ngời chín bông.

T.X.A.
29-04-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2883927471881185/>

Bài 6
THÔI NGHIÊNG LỆCH MỪNG
30-04 (2021)
Trần Xuân An

đỏ – vàng, hai Khối, một sông
Hiền Lương gánh máu, nước trong lại rồi

ai mừng nửa Bắc, còn tôi
mừng cả Nam, chín đoá tươi hai bờ

sự thật chín đoá vào thơ
ngọc bình sọ. Sử bao giờ sáng ra?

nửa sông sự thật mù sa
vàng lam bốn đoá vẫn là hiền nhiên

sông hai bờ, không một riêng
Chiến tranh Lạnh dứt, thôi nghiêng lệch mừng.

T.X.A.

06:02-08:25, 30-04-2021

.....

() Chiến tranh Lạnh (Chiến tranh Ý thức hệ): 1945-1975-1991.*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2884401631833769/>

.

.

Bài 7 LÁ CỜ HÙNG ĐÔNG TRÊN BIỂN Trần Xuân An

có một hùng đông đỏ trong tôi |
với ngôi sao Mai trên đường chân trời |
loé sáng trên mặt biển mênh mông biển |
nhìn vào cảnh thiên nhiên, tôi nào biết |

cờ Giải phóng Miền Nam, đảo ngược cỡi đời *|
mãi đến bảy năm sau, tôi mới hiểu ra sự thể |
(trước Chiến tranh Lạnh vỡ tan trận thế) |
vâng, có bảy năm hùng đông tôi sáng trong |

dù trời xanh không còn trên màu cờ đất đỏ |
đội đất máu, từ thấp sao Mai đến sao Hôm tỏ |
thật ra, chúng ta bị biểu tượng đánh lừa |
ẩn dụ lấp láy, thì ngữ cảnh định nét thiếu thừa |

thật ra, búa liềm công nông, sao chủ nghĩa |
trên màu chiến đấu – sóng thần Nga một phía |
tôi đến giờ vẫn rặng đông Biển Đông, sao Mai ngời |
|
cờ Giải phóng thôi ngược, mà xuôi |

toàn vẹn Đất và Nước muôn đời |
thật ra, không cờ quạt nào cả |
khắc hai chữ Việt Nam trên sóng, đảo và đá |

Đất ruộng rừng, Nước biển sông, Tổ quốc cả bầu Trời |

sự thật lá cờ thuở học trò, tuy còn nhớ |
nhưng bão lịch sử cuốn bay, sao vàng giác ngộ đỏ: |
Tổ quốc chỉ là giai cấp, chủ nghĩa, tái tạo loài người |
|
muôn triệu tháng năm máu xương lót đường,
ngỡ tắt yêu thôi! |

“*Bài ca Tháng Mười*”: ngôi sao Tháng Tám ** |
định nghĩa lá cờ, sách cũ cànng, khắc chạm |
Ba mươi tháng Tư này, lật lại trang kí ức xưa |
kính tặng phe thua rằng, từ Xô-viết Nghệ Tĩnh,
Bến Hải đã vết cưa. |

T.X.A.

08:40-10:25, 30-04-2021

.....

(*) *Tố Hữu*, “*Nước non ngàn dặm*” (1973):

”... *Lá cờ nửa đỏ, nửa xanh*

Màu đỏ của đất, màu xanh của trời

Ngôi sao – chân lí của đời

Việt Nam – vàng của lòng người hôm nay...”.

Lưu ý: Cờ Mặt trận đảo ngược, màu xanh trời ở dưới, màu đỏ đất ở trên! Và NGÔI SAO là CHÂN LÍ CỦA ĐỜI, tức là chủ nghĩa Marx-Lenin.

Về cờ Tổ quốc:

Búa liềm vàng khối (công nông), ngôi sao năm cánh viền

vàng (chủ nghĩa) trên nền cờ đỏ (màu chiến đấu) là cờ Liên Xô. Cờ Tổ quốc và cờ Đảng ở nước ta cũng thế (ngôi sao năm cánh viền vàng hay vàng khối cũng là chủ nghĩa Mác-Lê, chân lý). Cờ Tổ quốc chính là cờ chủ nghĩa. Tôi nói: **CỜ TỔ QUỐC CHÍNH LÀ CỜ CHỦ NGHĨA (HỌC THUYẾT) – BIỂU TRƯNG LÀ NGÔI SAO (CHỦ NGHĨA) DẪN ĐƯỜNG.** Xin nhấn mạnh.

Cứ liệu khác:

Không phải dân tộc, đất nước, mà “chủ nghĩa xã hội [...] là Tổ quốc” (Tư điển triết học”, bản tiếng Việt, Nxb. Tiến Bộ, Mát-x-cơ-va, 1975, liên kết với Nxb. Sự Thật, Hà Nội, 1986, tr. 712-713.).

Chủ nghĩa xã hội là toàn thể hệ thống xã hội chủ nghĩa macxit-leninit trên thế giới, trong đó có Tổ quốc cụ thể, chứ không chỉ là Tổ quốc cụ thể.

Theo đó, 1) Chủ nghĩa xã hội là học thuyết xã hội chủ nghĩa khoa học macxit-leninit; 2) Chủ nghĩa xã hội là hệ thống các nước xã hội chủ nghĩa trên thế giới, đứng đầu là Liên Xô.

Ngoài ra, có một nghĩa nữa: 3) Chủ nghĩa xã hội là hiện thực xã hội, mức độ phát triển xã hội xã hội chủ nghĩa (ví dụ “tiến nhanh, tiến mạnh, tiến vững chắc lên CNXH.”).

Do đó, cuộc chiến tranh giành độc lập dân tộc rất dài lâu, vì bị lệ thuộc vào Liên Xô (và Trung Quốc, nước được uỷ nhiệm), rơi hẳn vào Chiến tranh Ý thức hệ (Chiến tranh Lạnh): Phải chiến đấu cho cả hệ thống các nước xã hội chủ nghĩa (theo khái niệm Tổ quốc xã hội chủ nghĩa), đứng đầu với Khối phi-đô do Mỹ đứng đầu. Nếu vì độc lập, thì đến nay chưa có quốc kì độc lập dân tộc – quốc gia. Nếu vì lí tưởng cộng sản chủ nghĩa, thì hãy còn chiến đấu đến nghìn năm... (***) Thơ Tố Hữu, “Bài ca Tháng Mười” (1950): “Đây Việt Nam Tháng Tám | Em Liên Xô Tháng Mười!”.

Góp ý có tính chất xây dựng:
VỀ VẼ ĐỒNG ĐẠO 30-04
Trần Xuân An

Đánh, chiếm Dinh Độc Lập
Lại treo cờ Liên Xô
Tạm nghỉ là hình thức
Bản chất đâu phải nô

Cờ Mặt trận, cờ ngược
Tổ Hữu viết, chưa mờ
Búa liềm, viền sao đỏ
Cũng một chân-lí-mơ:
*Sao vàng, đâu khác được! **

“Bán nước” để cứu nước
Sử hồng còn vết dơ
Nguyên nhân nội chiến ấy
Về vẽ nghĩa không mờ.

T.X.A.
28-04-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2884474781826454/>

Bài 8
NÓI CHO CÔNG BẰNG,
NHÂN LỄ QUỐC TẾ LAO ĐỘNG
Trần Xuân An

không mất tác đất, tác đảo nào,
Việt Nam cộng hoà độc lập |
(trừ đảo Ba Bình,
chưa kịp đuổi cướp Đài Loan) |
nếu không bị Miền Bắc và Khối Đỏ tiến đánh |
không nước nào có thể lũng đoạn Miền Nam,
cho dù Mỹ, Vatican |

túi tham điền chủ, tư sản |
không dám chứa đầy máu, nước mắt, mồ hôi |
thời man rợ đã xa xưa,
Nhân quyền đã trao quyền tranh đấu |
túi tham bóc lột nhỏ lại rồi |

Miền Nam xưa
cũng như cả nước bây giờ hội nhập |
nhưng đa đảng, có nghiệp đoàn công nhân,
hiệp hội nông dân |
nhà trường dạy bảo:
kính người cầm cày, người thợ... |
nhớ Lễ Lao động xưa, viết cho công bằng |

sự thật lịch sử như Triều Tiên, Hàn Quốc |
(Mỹ đuổi Pháp như đuổi Nhật,
đau là đã muộn hơn) |
nay vẫn còn con người hai Miền
thời chia cắt |
đời sống ư? Bao tấm ảnh
Bắc Việt, Nam Việt hỏi đó vẫn còn |

nêu so với chế độ, xã hội lí tưởng |
Việt Nam cộng hoà đáng lên án trăm lần |
nhưng chế độ, xã hội lí tưởng có đâu!
Chỉ là mộng mị, tan vỡ |
Lẽ Lao động ời, bút tôi ngay thẳng cán cân? |

T.X.A.

12:12-12:47, 01-05-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2885181571755775/>

Ảnh: Đà Nẵng 1965 – Google search

Bài 9

HỌ CHỈ VÌ QUYỀN LỰC CHĂNG?

Trần Xuân An

còn độc nhà Đinh, dẹp tan mười một sứ |
chúa Trịnh đánh Mạc và Đàng Trong |
cũng như Tây Sơn nổi dậy, chỉ vì quyền lực |
cũng vì quyền lực thôi, sử có Gia Long |

nhều lắm thì họ nghĩ thêm từ nhất thống |
dẹp đi mỗi âu lo nội chiến tranh hùng |
cũng do âu lo Trung Hoa chực chờ thôn tính |
chẳng chiêu bài gì, danh nghĩa vẫn sáng trưng |

Bác Hồ góp công đuổi Nhật, đánh bại Pháp |
Lê Duẩn thắng Mỹ, chặn Tàu Đỏ, diệt Đỏ Kh'Mer |
chỉ công thắng Pháp, tội rước Quốc kì Chủ nghĩa *|
còn lại là nhờ cơ may và dẹp giặc phát sinh kia |

giặc phát sinh của Tây Sơn là Xiêm, Tàu Mãn |
chiến công, có lẽ chẳng đáng ghi công? |
xương máu trùng trùng, chất ngất |
rồi sông Bến Ván như Bến Hải, đau lòng *|

do Quốc kì Chủ nghĩa nên nội chiến trong ngoại
chiến |
do đánh Pháp thôi mà rước Chiến tranh Lạnh về
nước mình |
đội mũ *sao Chủ nghĩa*, triệu người liệt sĩ *|

triệu Quốc gia, Cộng hoà chống sao Chủ nghĩa, hi sinh |

bao nhiêu người yêu nước khác chính kiến bị giết? |
bao nhiêu dân lành, chạy tan tác, chết oan? |
bao cuộc cải tạo, đổi tiền, chà đi xát lại? |
công đánh Pháp-thời-Pháp-đánh-thuê-cho-Mỹ đủ
bù chẵn? *|

rốt cục chẳng lẽ không có công nào cả? |
bởi cũng cầm súng Nga và súng-Tàu-được-ủy-
nhiệm, đánh thuê |
đánh thuê gương cao Quốc kì Chủ nghĩa |
đại tội cân bằng đại công, lương tâm thâm thĩ có
nghe? |

những anh hùng, liệt sĩ, bà mẹ hi sinh chồng con
cho Chủ nghĩa |
hương hồn thì đau, còn sống thì buồn? |
bao người cũng đồng bào phía đối phương cũng thế
|
xin kính dâng thơ tự vấn và chín đoá bình sọ toả
trầm hương |

viết để hiểu nhau và hiểu để nhìn nhau thương mến |
vàng thoi thù hận đỏ, đỏ thoi hận thù vàng |
bao đứa trẻ tâm tư trong sáng |
trái tim đồng bào không loạn thị sử, văn. |

T.X.A.

trưa 02-05-2021

.....

(*) *Quốc kì Chủ nghĩa (chữ “chủ” viết hoa): Quốc kì nền đỏ có ngôi sao vàng khối, biểu trưng cho chủ nghĩa Mác – Lê (gọi là “sao Chủ nghĩa”), đi đôi với cờ đỏ búa liềm vàng khối (biểu trưng cho công nông). Đó là phiên bản quốc kì Liên Xô. Xem chú thích ở bài “Lá cờ hừng đông trên biển” của tác giả. ~ Sông Bến Ván, tên được dịch ra từ Hán – Việt là Bản Tân, cực nam tỉnh Quảng Nam hiện nay (thuộc huyện Núi Thành), gần giáp tỉnh Quảng Ngãi, là ranh giới lãnh thổ giữa cương vực Nguyễn Huệ với cương vực Nguyễn Nhạc, tương tự như sông Bến Hải ở Quảng Trị. ~ Trong giai đoạn 1945-1954, quân viễn chinh Pháp tại Việt Nam được Mỹ cố vấn, cung cấp vũ khí, quân trang, quân dụng và tiền bạc đến mức 80% tổng chiến phí (tướng Navarre nhận định là “Pháp đánh thuê cho Mỹ”) để quân Pháp chống đánh Cộng sản Việt Nam (Cộng sản Việt Nam do Liên Xô và nước được uỷ nhiệm chính là Trung Quốc cố vấn, huấn luyện, cung cấp vũ khí, khí tài, quân trang, tiền bạc, có lẽ đến mức 100% chiến phí, và cả đất hậu phương ở Nam Trung Quốc). Sau 1955, Mỹ buộc quân Pháp phải rời khỏi Miền Nam Việt Nam (dĩ nhiên Pháp phải rút khỏi Miền Bắc Việt Nam theo Hiệp định Geneve 1954).*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2885885155018750/>

Bài 10

ĐỀU TAY KHÔNG CHÂN ĐẤT, XIN HAI VIỆT NAM MÌNH TỰ VẬN Trần Xuân An

đỏ hay vàng |
cũng đều tay không chân đất |
thương dân tộc mình thế đó, Việt Nam |

Nga lợi dụng Tàu, Mỹ lợi dụng Pháp |
Bến Hải chia hai, hai đường chịu nhục |
xin súng đạn hai Khối, chống hai Khối xâm lăng |

chống Nhật, Pháp, Nga, Trung, Mỹ |
Kh'Mer Đỏ, và Vatican, Đỏ vô thần |
đề bình sọ nở chín đoá đỏ vàng lam *|

máu xương ngập tràn chất ngát |
nhìn Trung Đài, đông tây Đức, Triều Hàn |
đôi mắt lương tâm không khoác lác |

hai Miền đều tay không chân đất |
đừng hãnh tiến, đừng uất trầm |
hai Việt Nam là một, hãy bình tâm. |

T.X.A.

trưa 04-05-2021

.....

(*) *Cộng sản Việt Nam, 05 đóa đỏ: chống Nhật, chống Pháp, chống Mỹ, chống Trung Quốc, chống Kh'Mer Đỏ. Quốc gia, Cộng hoà Việt Nam, 02 đóa vàng và 02 đóa lam: chống Liên Xô, chống Trung Cộng, chống Vatican, chống chủ nghĩa vô thần cộng sản.*
Tổng cộng: 09 đóa.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2887275964879669/>

Bài 11

THƯƠNG HAI ANH LÍNH ĐỎ, LÍNH VÀNG

Trần Xuân An

nhìn thẳng vào sự thật
xưa anh lính Vàng cắn răng kìm nước mắt
bóp chặt nòng súng Mỹ tanh mùi thịt da
từ thời Quốc gia đến Cộng hoà

dựa vào Pháp – Pháp đánh thuê cho Mỹ
thật ra đi với Mỹ
đưa Tổ quốc hội nhập vào Thế giới Tự do
độc lập, nhân quyền, ấm no

nhìn thẳng vào sự thật
xưa anh lính Đỏ khóc thầm mà hào hùng hát
chân bầu dếp lớp Tàu, đập xích tãng Nga
dính máu xương Việt Bắc, Bến Hải tràn qua

phất cờ Liên Xô – quốc kì sao Chủ nghĩa
cùng Trung Quốc đội đầu lãnh tụ Nga – nô lệ
đưa Tổ quốc hội nhập vào Thế giới Đại đồng
độc lập đỏ, công nông

nay nhìn anh lính Vàng, anh lính Đỏ bảo:
tôi đánh Pháp, Mỹ, hận anh tôi đã báo
nay nhìn anh lính Đỏ, anh lính Vàng đáp lời:
tôi chống cộng Tàu, Nga, hận anh đã voi

mặc loa đài, truyền hình, sách vở
ra rả nói, hát hò, viết lách dối gian, thờ lợ
hai cựu binh Đỏ, Vàng trắng tóc, bạc đầu
cùng rưng rưng nước mắt, ngó đầu đầu.

T.X.A.

08:12-10:03, 05-05-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2887894874817778/>

Ảnh: Google search – Chỉ có tính chất minh họa:

Bài 12

GUƠNG MẶT TÂM TƯ TÔI

Trần Xuân An

tôi soi gương, thấy bức tranh tôi vẽ
bình sọ máu, chín đoá bốn sáu năm *
tươi hai vàng, hai lam, năm đỏ thắm
Chiến tranh Lạnh nguyên *Chiến tranh Việt Nam*

đâu chỉ vậy, mới là mặt hoà giải
năm mươi năm đời tôi cầm bút kia!
mặt tình yêu, siêu hình, hiện thực, sử...
bốn chín cuốn, soi vào đó, tôi kia!

ba lăm tuổi *Điểm nóng Chiến tranh Lạnh* *
cuộc chiến dài, hậu chiến ba mươi năm
và còn nữa. Đó là thời tôi sống
viết nhiều mặt khối thạch anh cỏi phàm

tâm tư tôi đâu chỉ bình xương sọ
đỏ vàng lam chín đoá của chiến tranh
như thạch anh cỏi phàm nhiều cạnh khía
bốn chín cuốn, còn soi mặt, chưa thành

nếu trăm tuổi, dưới huyết là xương trắng
(suốt một đời không chức tước huân chương)
bốn mươi chín đầu sách, còn viết nữa
tôi nhìn vào tủ sách tôi soi gương.

T.X.A.

07:01-08:00, 06-05-2021

.....

(Chiến tranh Lạnh là Chiến tranh Việt Nam 1945-1954-1975-1989/1991. Việt Nam là Điểm nóng Chiến tranh Lạnh. 1991, tôi 35 tuổi. Hậu chiến, tính từ 1991 đến nay...*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2888594214747844/>

Ảnh thạch anh (Google search)

Bài 13

KHỐI ĐỎ

CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ

Trần Xuân An

thắng Điện Biên, hiển nhiên là Khối Đỏ
Pháp thực dân đã thành quân đánh thuê
Khối phi Đỏ đuổi Pháp về, cũng thắng
thắng một nửa, công bằng ở Genève?

Việt bên Đỏ, nhân danh cờ Đỏ kí
chữ kí Pháp nhận đánh thuê bại rồi
Điện Biên Phủ cũng bỏ hai thế giới
Việt cờ Vàng khóc Đất nước chia đôi

dựa vào Mỹ (Pháp đánh thuê thảm hại)
vua Nhà Nguyễn còn nửa nước, chạy quảng
Điện Biên Phủ đổ hoa Chiến tranh Lạnh
chống Giáo triều, Quốc gia đảo-chính-vàng!

phát xít Đức đánh gục cả nước Pháp
Mỹ xua Nhật, biến Pháp thành đánh thuê
Điện Biên Phủ thắng Pháp, nhờ bên Đỏ
Pháp phi nghĩa, bị siết bởi bốn bè!

lá cờ Đỏ là lồng ngực tim xé *
cho Tổ quốc và cho cả Loài người
da nhuộm máu, còn một ngôi sao sáng:
Sao-Chủ-nghĩa của Khối Đỏ trên Đờ

Điện Biên Phủ, đoá hoa đỏ đẹp nhất
 Hồ Chí Minh, đỏ từ tuổi ba mươi
 đỏ Sài Gòn, đỏ Chiến tranh Biên giới
 Khối Đỏ tan, Chiến tranh Lạnh dứt rồi

nửa dân tộc, Miền Nam Vàng chiến bại
 nhưng tan rồi Khối Đỏ, ba mươi năm
 kinh tế vàng nơi nơi, thực tiễn thắng
 Điện Biên Phủ đỏ trong sử Việt Nam.

T.X.A.

trước 20:45, 06-05-2021

.....

(*) *Tố Hữu, “Việt Nam, máu và hoa” (1973): “Ta sẵn sàng xé trái tim ta / Cho Tổ quốc, và cho Tất cả / Lá cờ này là máu là da / Cửa ta, của con người, vô giá”.* Khổ thơ gồm cả bốn câu này thể hiện tư tưởng chính thống, nhất quán: Tổ quốc và Quốc tế. Quốc tế được biểu đạt bằng từ “Tất cả” viết hoa, từ “con người” nói chung (khái quát). Đó chính tư tưởng đã thành khẩu hiệu: Tổ quốc và chủ nghĩa xã hội (“Chủ nghĩa xã hội là Tổ quốc”). Đặc biệt, câu “lá cờ này là máu, là da”, thể hiện ý tưởng: Ngoài nền cờ màu máu (màu chiến đấu), là màu vàng tươi của ngôi sao được diễn đạt bằng thơ là màu da vàng (chủ nghĩa xã hội Châu Á chăng?).

Và, trong bài thơ trên của Tố Hữu còn có câu thể hiện rõ: **“Cửa chung nhân loại chiến công này”.** Hiểu cho đúng là nửa nhân loại thuộc Khối Đỏ.

Bị chú ngoài lề:

TÌM HIỂU THÊM VỀ QUỐC KÌ NỀN ĐỎ SAO VÀNG

Đọc bài thơ “Huế tháng Tám” của Tố Hữu (ông sáng tác vào năm 1945), người đọc thấy lá cờ đỏ sao vàng xuất hiện ở Huế vào thời điểm đó, thời điểm “ngập Huế đỏ cờ sao”:

*“Gió gió ơi! hãy làm giông làm tố
Cuốn tung lên cờ đỏ máu thơm tươi
Vàng vàng bay, đẹp quá, sao sao ơi!
Ta ngã vật trong dòng người cuộn thác
Ôi thiên đường! Tai miên man lắng nhạc
Từ muôn phương theo gót nện rầm rầm
Việt Nam! Việt Nam! Việt Nam muôn năm!”*

(1945. Nguồn: Tố Hữu, “Từ ấy”, NXB Văn học, 1959)

Và cũng để tìm hiểu quốc kì, chúng ta lưu ý: “cờ đỏ máu thơm tươi / Vàng vàng bay, đẹp quá, sao sao ơi!” và hai từ “thiên đường”, “muôn phương”, để từ đó, có thể thấy rõ: nền cờ đỏ máu (màu chiến đấu), sao vàng với thiên đường quốc tế (chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản – thiên đường trên mặt đất, trên thế giới địa cầu). Ngay từ thời còn trẻ (1945) cho đến về sau, nội hàm ý nghĩa của biểu trưng ở quốc kì đã được Tố Hữu thể hiện nhất quán theo tư tưởng chính thống như thế.

T.X.A.

09-05-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2889642904642975/>

Xem thêm: Tìm hiểu quốc kì qua quốc ca:

<https://txawriter.wordpress.com/2021/05/09/tim-hieu-them-ve-quooc-ki-qua-quooc-ca/>

Bị chú ngoài lề:

TÌM HIỂU THÊM VỀ QUỐC KÌ QUA QUỐC CA VÀ CÁC BẢN HIẾN PHÁP

I. Cờ tiền Việt Minh đến cờ Việt Minh rồi thành Quốc kì:
Không rõ ai là tác giả quốc kì (quốc kỳ). Có ý kiến viết trên sách báo bởi những người đã là nhân vật lịch sử danh tiếng: Trần Phú mang về từ Liên Xô (khoảng 1930...) hoặc Bác Hồ sáng tạo ra (không rõ năm, nhưng sử dụng từ cuối năm 1940).

“Theo Võ Nguyên Giáp, hiệu kỳ này lần đầu do Hồ Chí Minh sử dụng tại buổi mở lớp “Con đường giải phóng” huấn luyện cán bộ chuẩn bị thành lập mặt trận đại đoàn kết dân tộc vào cuối năm 1940” (trích Từ điển mở Wi-ki).

Không thể có chuyện một nhân vật không có thẩm quyền tại địa phương tự ý vẽ ra rồi tự giương lên làm hiệu kì được.

II. Về ý nghĩa của biểu trưng quốc kì:

Đến nay, có nhiều văn bản đáng tin cậy để xác định ý nghĩa:

~ Theo quốc ca (bài “Tiến quân ca”): nền cờ đỏ là màu máu chiến đấu: *“Cờ in máu chiến thắng, mang hồn nước”* (lời 1),

và ngôi sao vàng năm cánh là học thuyết Mác-Lê: "... Sao vàng pháp phối / Dắt giồng nòi quê hương qua nơi làm than *a / Cùng chung sức phấn đấu xây đời mới / Đứng đầu lên gông xích ta đập tan" (lời 2). Rõ ràng như ban ngày, "XÂY ĐỜI MỚI" chính là xây dựng chủ nghĩa xã hội theo chủ nghĩa Mác-Lê (sợ chỉ đỏ xuyên suốt lịch sử từ 1930 đến sau này). Nhà thơ Vũ Cao cũng hiểu như vậy: "Anh đi bộ đội, sao trên mũ / Mãi mãi là sao sáng dẫn đường"...

~ Theo thơ Tố Hữu: nền cờ đỏ cũng chính là màu máu chiến đấu, ngôi sao vàng năm cánh cũng là biểu trưng chân lí (chủ nghĩa Mác-Lê, như ngôi sao vàng dẫn đường đưa lối mà Văn Cao đã viết), còn được hiểu với cách diễn đạt khác đi chút ít, rằng ngôi sao vàng năm cánh cũng chính là Tổ quốc và chủ nghĩa xã hội, "Chủ nghĩa xã hội là Tổ quốc". Vui lòng xem dẫn chứng ở các ghi chú trước.

Tuy nhiên, ở tất cả các bản Hiến pháp đều không có dòng nào giải mã biểu trưng nền đỏ, ngôi sao vàng năm cánh cả *b.

Do đó, lời quốc ca là có giá trị xác định nhất. Tuy vậy, Tố Hữu là nhà thơ cộng sản, kiêm Trưởng ban Tuyên huấn Trung ương, như là phát ngôn viên chính thức về tư tưởng Đảng, trên đài báo, sách giáo khoa, nên thơ ông cũng có giá trị xác định rất cao, chỉ ở mức độ sau quốc ca một bậc mà thôi.

Tôi không viết thành bài, mà chỉ ghi chú rải rác, bởi vì quốc kì là vấn đề lớn, nghiêm trọng. Dấu sao, lớn và nghiêm trọng đến mức nào, quốc kì cũng thuộc đối tượng tìm hiểu, nghiên cứu khoa học. Nếu có sai lạc, xin vui lòng chỉ giáo.

T.X.A.

09-05-2021

.....

(*a) Trong quốc ca, có một bộ phận vị ngữ khó hiểu, do một từ: “dắt giống nòi quê hương qua NOI lâm than”. Có phải là “... qua NÔI lâm than” không? Vui lòng chỉ giáo. Xin cảm ơn.

(*b) Tư liệu:

1~ Quốc kỳ trong Hiến pháp Việt Nam dân chủ cộng hoà 1946:

Điều thứ 3

Cờ của nước Việt Nam dân chủ cộng hoà nền đỏ, giữa có sao vàng năm cánh.

2~ Quốc kỳ trong Hiến pháp Việt Nam dân chủ cộng hoà 1959:

Điều 109

Quốc kỳ nước Việt Nam dân chủ cộng hoà nền đỏ, ở giữa có ngôi sao vàng năm cánh.

(Đặc biệt, 1955, có sự thay đổi về hình dạng ngôi sao vàng, từ ngôi sao vàng năm cánh được làm bằng đường cong thành ngôi sao vàng năm cánh được làm bằng đường thẳng, và giữ nguyên hình dạng ấy từ 1955 đến nay. Sự thay đổi này không ghi vào Hiến pháp).

3~ Quốc kỳ trong Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam 1982:

Điều 142

Quốc kỳ nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam hình chữ nhật, chiều rộng bằng hai phần ba chiều dài, nền đỏ, ở giữa có ngôi sao vàng năm cánh.

(Đặc biệt, có dự định thay đổi quốc ca:

Điều 144

Quốc ca nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam do Quốc hội thông qua.

Nhưng rồi cũng vẫn giữ bài “Tiến quân ca” của Văn Cao).

4~ Quốc kỳ trong Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam 1992:

Điều 141

Quốc kỳ nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam hình chữ nhật, chiều rộng bằng hai phần ba chiều dài, nền đỏ, ở giữa có ngôi sao vàng năm cánh.

5~ Quốc kỳ trong Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam 2013:

Điều 13.

1. Quốc kỳ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam hình chữ nhật, chiều rộng bằng hai phần ba chiều dài, nền đỏ, ở giữa có ngôi sao vàng năm cánh.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2890929464514319/>

< Trần Xuân An
15 phút · 🌐

Trong quốc ca, có một bộ phận vị ngữ khó hiểu, do một từ: "dắt giống nòi quê hương qua NƠI lằm than". Có phải là "... qua NỔ lằm than" không? Vui lòng chỉ giáo. Xin cảm ơn.

Ghi chú thêm: CẨM THÔNG, HOÀ GIẢI DÂN TỘC

Cái chính là cờ đỏ sao vàng đi đôi với cờ đỏ búa liềm vàng là quốc kì Liên Xô, khiến người yêu nước Quốc gia trước và sau 1945 không thể đi theo Bác Hồ được: Họ không thể đổ máu cho Liên Xô, họ đi với vua Nhà Nguyễn Bảo Đại và Mỹ.

Xem thêm:

***KHỎI ĐỎ
CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ
Trần Xuân An***

<https://txawriter.wordpress.com/2021/05/08/khoi-do-chien-thang-dien-bien-phu/>

Bài 14

TRẢ THÙ GIAI CẤP

Trần Xuân An

bàn tay than chai, đồng bóng
cây lúa dầm chân bùn lầy
nước mắt nghìn năm còn nóng
“Kẻ sĩ” một thời ngâm cầm *

cho dù thiên tài gác tía
thiên tài đèn đom đóm soi
mực mài mồ hôi chữ thật
đều cá gỗ, trứng nắng thối

đốt sách, tróc góc, chôn sống
bài “Kẻ sĩ” có ngờ đâu!
dìm hàn nho Nguyễn Công Trứ
nước vẫn kẻ sĩ đứng đầu!

dấu hỏi chạm đầu kẻ thợ:
bão lửa – lợi dụng căm thù?
kẻ sĩ giải phóng kẻ ruộng
công cụ vượt xa rồi ư?

súng đạn cũng là công cụ
nước ta thua Pháp ngoại xâm
giải phóng mồ hôi, cơ bắp
công cụ phải vượt nghìn năm!

độc đảng, như quý tộc mới
trả thù cho búa cho liềm
búa liềm nghìn xưa ta khác
có kẻ sĩ giỏi, quan liềm

thiên tài ở mọi giai cấp
gặp nhau trong giới tinh hoa
bây giờ hát vang “Kẻ sĩ”
chớ khinh lằm than, lột da

cải cách, đổi tiền, cải tạo
nhớ chưa và đã nhớ chưa
một cuộc trả thù giai cấp
đại gia, kẻ sĩ khác xưa

cách mạng đảo trời lộn đất
thâm bài đạo đức làm người
họm mình, xa hoa là loạn
bóc lột, lại mưa máu rơi!

chân lí, lẽ đời muôn thuở
thành bài “Kẻ sĩ” đã lâu
cũng bị trả thù giai cấp
bia mộ trùm kín cỏ lau.

T.X.A.

08:23-10:01, 13-05-2021

.....

(*) “Kẻ sĩ”, thơ Nguyễn Công Trứ (1778-1858). Trước Đổi mới, văn học sử Việt Nam dân chủ cộng hoà và Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam không hề đề cập đến Nguyễn Công Trứ, bởi lẽ, hồi đó, tư tưởng chính thống, tư tưởng chỉ đạo đề cao công nông, còn trí thức chỉ được xếp đứng sau hai giai cấp ấy, và phải là trí thức xã hội chủ nghĩa. Nguyễn Công Trứ là một nhà thơ vốn được văn học sử Việt Nam cộng hoà trọng thị.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2893640177576581/>

Tranh vẽ chân dung Nguyễn Công Trứ (Google search – vnexpress)

Bài 15 **CÁI DỤC CÓ TÍNH NGƯỜI** **Trần Xuân An**

bản năng gốc là cái-dục-truyền-giống
để loài người tiếp nối nở sinh
chút khoái lạc, nghìn khổ đau, cực nhọc
đẹp đời bằng gia đình

cái dục ấy thành yêu đương, thặng hoa nhất
cái dục nào, cỗi đời đổ nước mắt, mồ hôi
đấu tranh sinh tồn, đấu tranh giai cấp
cái-dục-tư-hữu thặng hoa, phồn vinh đời

nếu thiên tình hoàn đi, cắt đi âm vật
tuyệt chủng loài người
nếu thiên hay cắt đi dạ dày hầu bao tư hữu
công hữu thì trì trệ, cầm chừng thôi

dâm dăng vô độ, tham lam vô độ
cỗi đời là địa ngục, hết thặng hoa
yêu đương lành mạnh, tư hữu lành mạnh
yêu đương vị tha, kinh doanh vị tha?

nhờ bao ca khúc, bài thơ trong sáng quá
hãy tin đi, thế gian có cao cả yêu đương
hãy tin đi có thiện tâm trong hàng hoá
nhờ đẹp luật, lành chùa và tốt nhà trường...

bạn có thể cười bài thơ này ảo tưởng
nhưng loài người từ thuở hết bán khai
có thật trên đời yêu đương cao cả
tư hữu văn minh, đấu tranh văn minh
mấy nghìn năm rồi...

tư hữu mấy nghìn năm rồi, vững chắc
vượt quãng bùn trộn máu, văn minh thăng hoa
công hữu mới bảy mươi năm, đổ vục
hoảng hốt, trấn tĩnh, phân vân rất là...

Đất nước mình phân vân về công hữu
nhưng độc đảng, không công bằng,
không âm dương, thiếu nhân quyền
tôi cũng đỏ, nếu kiên định chủ nghĩa xã hội
sao đành bóp nghẹt tự do trên đường,
đích đến quá lung liêng!

tôi có tình yêu với sách báo
hãy tin đi, tình yêu ấy sáng trong
bao giờ tự xuất bản là quyền hợp pháp? *
dân số đầu sách không đòi ăn,
thiện tâm cần những tấm lòng.

T.X.A.

trước 09:39, 15-05-2021

.....

(*) Xem thêm: NÓI CHO RÕ VỀ TỰ XUẤT BẢN (Trần Xuân An):

<https://txawriter.wordpress.com/2021/05/17/noi-cho-ro-ve-tu-xuat-ban/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2895008004106465/>

CHÚ THÍCH BÀI 15: NÓI CHO RÕ VỀ TỰ XUẤT BẢN

Trần Xuân An

tác phẩm rách toạc ra lời nói toạc
tác giả đau, người kiểm duyệt cũng đau?
người cầm bút văn chương học thuật
tự do dân chủ
là có quyền viết
không vi phạm thuần phong mỹ tục
không bị kiểm duyệt
(kiểm duyệt bị đánh tráo bằng từ biên tập)
có quyền đăng báo, quyền làm báo để đăng
có quyền xuất bản thành sách
có quyền phát hành
còn nhà cầm quyền thì cứ cầm quyền
chỉ cấp giấy chứng nhận hợp pháp
giữ quyền bằng súng đạn công an quân đội
phím bút sách báo chẳng hề hấn gì
vì đằng sau phím bút chỉ là cây sậy suy tư!
hai câu thơ:
*“dùng bút làm đòn chuyển xoay chế độ
mỗi văn thơ: bom đạn phá cường quyền”* *
ngờ nói bóc, vì che giấu sự thật
cây bút ấy là tên lửa Liên Xô, có thật

vần thơ ấy là bộc phá Liên Xô, có thật
có thật bên cạnh là cổ vấn Trung Quốc
và trùng trùng bộ đội phía sau, có thật
chữ cán bút và vần thơ không thôi
chẳng làm được gì!
nữa là tác phẩm tôi hiền lành, hoà giải
có lợi cho hoà hợp đồng bào
nước ta cứ tự cao chính thể ưu việt
người cầm bút chẳng có chút tự do nào!
bức tranh hoà giải
không lẽ cắt đi bình sọ xương máu
cắt đi bốn đoá vàng, lam
chỉ còn năm bông đò thôi sao?
tác phẩm rách toạc ra lời nói toạc
tác giả đau, người kiểm duyệt cũng đau?

T.X.A.

17-05-2021

.....

(*) “Là thi sĩ” (1942), thơ Sóng Hồng (bút danh của Tổng bí thư Trường Chinh). Trong bài thơ này còn có hai câu kết: “Cùng công nông vun xới cuộc tương lai / Đã chớm nở từ Liên-xô hùng vĩ”.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2896324520641480/>

Bài 16

THƠ VỀ PHƯƠNG THỨC SẢN XUẤT Trần Xuân An

quan lại, công chức làm công ăn lương |
cũng là phương thức của thợ thuyền công nghiệp |
nên nên sản xuất hành chính quan liêu bao cấp |
cho dù công hữu nhà máy,
và dĩ nhiên công hữu chính quyền |

cuộc cách mạng long trời lở đất |
rốt cục cũng vì phương thức sản xuất ấy thôi |
chân lí thì giản đơn, trần trụi |
hành chính quan liêu bao cấp! Rã rời |

thi sĩ không nở mộng mơ hoa bướm |
nước mắt rơi trên sách triết học, kinh tế – chính trị,
ngẩng nhìn |
công nhân, nông dân cũng sẽ là quan lại, công chức
trong sản xuất |
thấy Đảng cửa quyền, gạt kẻ sĩ thiếu niềm tin! |

cạnh tranh, đổi lập là biện chứng |
không còn trì trệ, phải động não,
chất lượng, năng suất là thước đo |
thực tiễn, thực tiễn và thực tiễn |
nhưng công hữu toàn trị
là con đường khai phá mới, mơ hồ |

phương thức sản xuất, phương thức sản xuất |
biết mấy máu xương, vô vàn máu xương |
rồi hoá ra hành chính quan liêu bao cấp |
cuộc cách mạng phiêu lưu,
ngẫm nghĩ mà thương!

T.X.A.

trước 09:40, 16-05-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2895703604036905/>

Bài 17

CẨM GIÁC BƠ VỢ

Trần Xuân An

cờ Chiến thắng của Liên Xô: quốc kì Liên Xô
búa liềm và sao, trên ảnh tượng Bác Hồ
hiểu anh hùng Hồ Chí Minh thuộc về Khối Đỏ
Người chưa vui, hồn Nước, hồn Người bơ vơ!

T.X.A.
19-05-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2897947610479171/>

Lá cờ Chiến thắng bản gốc được lưu trữ tại Bảo tàng Trung tâm các Lực lượng Vũ trang, Moskva

Bài 18
NỘI CHIẾN,
NGÃM XƯA THƯỜNG NAY
Trần Xuân An

thời ta khác
thuở Mạc bắc Lê nam *
thuở sông Gianh
chia hai Đảng hai chúa
thành Cao Bằng
không san bằng xẻng búa
như chứng tích
tiếng khóc "*Chinh phụ ngâm*"
Đặng Trần Côn
viết phải tròn dưới hàm!
nội chiến rước ngoại xâm
giặc cháy lửa
đất "*Hoàng Lê*"
Tây Sơn vang vó ngựa *
thơ Nguyễn Du
còn mãi lệ chảy thâm

nội chiến xưa
văn chương mình nghẹn cầm
mực mài máu đồng bào
đâu phải nước
nếu nước lã
văn hào hùng, giục bước

nội chiến nào
cũng xé giấy trắng tâm?
vẫn hai bờ
dù nội ngoại phía nam
mặt nước không thể nghiêng
không nghiêng được
Bến Hải
không nghiêng một miền Đất nước
bốn mươi chín đầu sách tôi
người soi không?

trái tim tôi
có lẽ hơi đại ngông
Nguyễn Dữ gửi truyền kì
lưu bao chuyện
Nguyễn Bình Khiêm, Dương Văn An
giấu lòng
(hai quan Mạc
chẳng viết gì nội chiến!)
nhưng nước mắt “*Chinh phụ ngâm*”
chảy ròn
đau nội chiến
thơ Nguyễn Du kín miệng
Ngô văn phái
sử văn viết nổi dòng
dù “*Hoàng Lê*”
bút đầu đành bẻ cong

cuộc cách mạng toàn cầu
đã liên thông
trách chi
thuở năm châu xa cách lắm
viết nội chiến
sợ tru di, thốt trăm
“*Chinh phụ ngâm*”
khóc đã là dững cảm
cũng dững cảm “*Hoàng Lê*”
chón ruộng đồng
thơ Nguyễn Du
có câu đau đứng trông
Chiến tranh Lạnh
Nội chiến Đỏ Vàng, cảm
nhờ tin học, thơ thoát còng
trăm phương

đau đau sông Bến Hải
cầu Hiền Lương
— Quảng Trị dày bom mìn
trong rau lúa
hoà giải này
gửi mây trời xa nữa
Trái Đất lưu Bến Hải
dù ngược đường
hồn Việt Nam
còn đạn tên, máu ứa
Nam Bắc triều

Cồn Tiên gươm Mạc buông
còn Trịnh Nguyễn
Tây Sơn quét hai chúa
Chiến tranh Lạnh
nghĩa trang Đỏ Vàng xương

nếu kể cả
nội chiến Mười hai sứ
(có Hoa kiều
cũng mưu bá đồ vương)
nội chiến lớn, năm lần
trong quốc sử
máu ruột thịt
sợ thấm vào văn chương!
nhưng Nội chiến Đỏ Vàng
ngực máu ứ
Chiến tranh Lạnh
hậu chiến dài đau thương
tác phẩm nào
như chúng tích lưu giữ
nội chiến thời Bến Hải
cầu Hiền Lương?

T.X.A.

09:21-11:20, 22-05-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2900010706939528/>

Bài 18 (trình bày bình thường)
NỘI CHIẾN,
NGÃM XƯA THƯƠNG NAY
Trần Xuân An

thời ta khác thuở Mạc bắc Lê nam *
thuở sông Gianh, chia hai Đàng hai chúa
thành Cao Bằng, không san bằng xẻng búa
như chứng tích, tiếng khóc “*Chinh phụ ngâm*”
Đặng Trần Côn viết phải trốn dưới hầm!
nội chiến rước ngoại xâm, giặc cháy lửa
đất “*Hoàng Lê*”, Tây Sơn vang vó ngựa *
thơ Nguyễn Du còn mãi lệ chảy thắm

nội chiến xưa, văn chương mình ghen căm
mực mài máu đồng bào, đâu phải nước
nếu nước lã, văn hào hùng, giục bước
nội chiến nào cũng xé giấy trắng tâm?
văn hai bờ, dù nội ngoại phía nam
mặt nước không thể nghiêng, không nghiêng được
Bến Hải, không nghiêng một miền Đất nước
bốn mươi chín đầu sách tôi, người soi không?

trái tim tôi có lẽ hơi đại ngông
Nguyễn Dữ gửi truyền kì, lưu bao chuyện
Nguyễn Bình Khiêm, Dương Văn An giấu lòng
(hai quan Mạc chẳng viết gì nội chiến!)
nhưng nước mắt “*Chinh phụ ngâm*” chảy ròng

đau nội chiến, thơ Nguyễn Du kín miệng
Ngô văn phái, sử văn viết nổi dòng
dù “*Hoàng Lê*”, bút đầu đành bẻ cong

cuộc cách mạng toàn cầu đã liên thông
trách chi thuở năm châu xa cách lắm
viết nội chiến, sợ tru di, thốt trăm
“*Chinh phụ ngâm*” khóc đã là dừng cảm
cũng dừng cảm “*Hoàng Lê*”, chôn ruộng đồng
thơ Nguyễn Du có câu đau đứng tròn
Chiến tranh Lạnh – Nội chiến Đỏ Vàng, cảm
nhờ tin học, thơ thoát còng, trăm phương

đau đau sông Bến Hải, cầu Hiền Lương
— Quảng Trị dày bom mìn, trong rau lúa
hoà giải này, gửi mây trời xa nữa
Trái Đất lưu Bến Hải, dù ngược đường
hòn Việt Nam còn đạn tên, máu ứa
Nam Bắc triều, Còn Tiên gươm Mạc buông
còn Trịnh Nguyễn, Tây Sơn quét hai chúa
Chiến tranh Lạnh, nghĩa trang Đỏ Vàng xương

nêu kê cả nội chiến Mười hai sứ
(có Hoa kiều cũng mưu bá đồ vương)
nội chiến lớn, năm lần trong quốc sử
máu ruột thịt sợ thấm vào văn chương!
nhưng *Nội chiến Đỏ Vàng*, ngực máu ứ
Chiến tranh Lạnh, hậu chiến dài đau thương

tác phẩm nào như chứng tích lưu giữ
nội chiến thời Bến Hải, cầu Hiền Lương?

T.X.A.

09:21-11:20, 22-05-2021

.....

() ~ Thời “Nam – Bắc triều” (1533-1593). ~ “Hoàng Lê nhất thống chí” của Ngô gia văn phái.*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2900010706939528/>

Bài 19

MUỖU HẬU BÀI “NỘI CHIẾN...”

Trần Xuân An

viết nội chiến, lòng sao khỏi đau
lòng đau thì đau trên thớt
“*Chinh phụ ngâm*”
giữa thời Trịnh – Nguyễn, khóc
thương hoàng phi vua Lê,
“*Hoàng Lê*” khóc *
“*Chiến Tụng Tây hồ phú*”,
Phạm Thái đau
quốc kêu đèo Ngang,
Huyện Thanh Quan lòng nát
kẻ sĩ Bắc Hà cứ nghĩ nước mất
hận vu Đảng Trong nguy tặc *
– Nguyễn Huệ, Nguyễn Ánh –
chưa gốc bèn rễ sâu?
Nguyễn Du cũng rơi nước mắt
đôi bờ sông Gianh trắng lau
người xưa viết
cho hậu sinh thôi tàn độc
sao thời hậu chiến này,
tàn độc quá dài lâu?
tôi thương lính Đỏ, lính Vàng,
kẻ chi chức tước
và người dân —
bình sọ máu sẫm màu.

T.X.A.

trước 10:40, 24-05-2021

.....

(*) Trích chương 17 “*Hoàng Lê nhất thống chí*” của Ngô gia văn phái (Ngô Thời Chí, Ngô Thời Du, Ngô Thời Thiển, làng Tả Thanh Oai, Hà Nội), về hoàng phi Nguyễn Thị Kim, vợ vua Lê Chiêu Thống:

“... Năm Giáp Tý (1804) (...)

Tháng giêng năm ấy, các bề tôi mở quan tài vua Lê Chiêu Thống thì thấy da thịt đã nát hết, chỉ có trái tim không nát, mà sắc máu hầu như vẫn còn đỏ tươi. Tính từ khi quàn đến bây giờ đã mười hai năm. Ai trông thấy cũng đều lấy làm lạ và than thở. Rồi đó, họ lại lượm di hài của thái hậu và con cháu của vua. Cả di hài của Việt Triệu và Văn Quyên cũng được đưa về theo.

Ngày 13 tháng 8 mùa thu năm ấy, di hài vua Lê đưa về đến cửa ải. Hoàng phi là Nguyễn Thị Kim nghe tin, liền từ Kinh Bắc lên cửa ải để đón linh cữu. Ngay từ hôm ấy, hoàng phi tuyệt thực, mỗi ngày chỉ uống một chén hồ, vật vã bên linh cữu mà khóc lóc. Ngày 23 tháng 8 di hài đưa về đến Thăng Long, các quan dựng rạp tế ở nhà Diên tự công. Hằng ngày hoàng phi chỉ nhắm vài đốt mía mà thôi.

Ngày 12 tháng 10, các quan thay hài cốt vua Lê sang một chiếc tiểu khác, thấy trái tim vẫn còn y nguyên.

Tế xong, hoàng phi đến trước hương án khóc lóc thảm thiết và nói với Diên tự công rằng:

– Ta nhẫn nhục vất vả đã mười lăm mười sáu năm trời nay, trong những ngày ấy không phải là không dám chết, chỉ vì thái hậu, vua ta, con ta vẫn ở bên Trung Quốc, âm tín không thông, còn mắt không rõ, nên ta còn chờ đợi một chút. Nay

thái hậu cùng vua ta đều mất, con ta cũng chết, linh cữu đã về đến nước nhà thế là việc của ta xong rồi, ta phải chết theo để hầu bên lăng tẩm mới phải.

Rồi đó, hoàng phi liền uống thuốc độc tự tử. Ai nghe tin ấy cũng đều thương xót. Sứ thần Trung Hoa bấy giờ đang ở đấy cũng than thở, ngợi khen mãi.

Ngày 13, các quan lại sắm quan quách khâm liệm cho hoàng phi, rồi ngày 28 cùng rước xuống thuyền đưa về trấn Thanh Hoa.

Ngày 24 tháng 11, các quan làm lễ an táng vua Lê, thái hậu, hoàng phi, con vua ở cạnh lăng vua Hiến-tông, trên núi Bàn Thạch (thuộc huyện Thọ Xuân, Thanh Hoá). Hai quan tài của Nguyễn Viết Triệu, Nguyễn Văn Quyên cũng táng theo ở gần đó.

(...)

Sau khi hoàng phi đã chết theo vua Lê, người khắp cả nước ta và người Trung Quốc đều khen là bậc tiết nghĩa...”. (Hết trích)

TRÍCH “Chiến ‘Tụng Tây hồ phú’” của Phạm Thái (1777-1813):

(...) “Quyên thét lâu thì luống để hờn lâu, bên cầu vòng nghe nhịp trống khua trống, vì Nam tướng phải cầm lòng Bắc sĩ;

Ếch kêu mãi lại càng thêm oán mãi, trên thành trì lẳng ngọn còi huýt gió, bởi Tây triều mà ghét chí Đông phu”.

(...) “Cảnh vừa khi quân tướng những ta xưa, thú cỏ hoa thì ai cũng chiều chơi, nào ngờ tuyết lạnh sương tan, lòng dạ ấy phải biết cho người với;

Người đến buổi quan hà về kẻ khác, thù non sông nghĩ mình chưa trả được, đâu có trắng trong gió mát, mặt mũi nào mà vui với cảnh ru!”.

(...) “Gánh quân thân ai đã mõi vai rồi, kẻ tráng sĩ làm
 thỉnh đi chẳng dứt;
 Vạc quốc bảo khách còn dang cánh kéo, đũa nhâm nhân
 gắng sức lại mà hò”.

(...) “Giận vì thằng sao nữ đặt “Tụng Hồ”, bênh nguy tặc
 bỏ ơn đời đế thế; *

Cho nên đây phải hoạ vãn “Chiến tụng”, nguyện ngô quân
 đem lại nếp hoàng đồ”. (...). (Hết trích).

~~~ (Nguồn bài phú: thivien. net) ~~~

- .....
- (*) 1) Bản Nguyễn Văn Xung sưu tầm: “Giận vì thằng đặt
 “Tụng Tây hồ”, bênh nguy tặc bỏ quên đời thế đế;...”.
  - 2) Bản Trần Trọng Dương sưu tầm: “Giận vì thằng sao nữ
 đặt tụng “Tây Hồ”, bênh nguy tặc bỏ ơn đời đế thế;...”.

— ooo OoO ooo —

“**Chinh phụ ngâm**” là tác phẩm phản đối chiến tranh, được
 hoàn tất vào năm 1741, ở thời điểm giữa thời kì Trịnh –
 Nguyễn phân tranh (1558-1802, trận giao chiến đầu tiên,
 năm 1627, trận giao chiến cuối, năm 1774-1775). Đặng Trần

Côn là kẻ sĩ Bắc Hà, nhưng ngâm khúc của ông là tiếng kêu đòi chúa Trịnh chấm dứt nội chiến – các trận chiến và không khí thường trực sẵn sàng nổ ra chiến trận. Mặt khác, có thể hiểu ông cũng không muốn chúa Nguyễn tấn công ra Đàng Ngoài. Thật ra, trong tám trận, kể cả trận cuối, có đến bảy trận chúa Trịnh tấn công vào Đàng Trong!

“Hoàng Lê nhất thống chí” mặc dù được viết với lập trường hoài Lê, nhưng vẫn khách quan đề cao Nguyễn Huệ và chấp nhận sự nhất thống hai Đàng dưới tân triều Nhà Nguyễn (Gia Long – Tự Đức). Đây là một tác phẩm thuộc loại văn sử bất phân, được viết nổi bởi ba người trong gia tộc Ngô Thời làng Tả Thanh Oai, Hà Nội.

Thơ Nguyễn Du. Nguyễn Du là con trai của Nguyễn Nghiễm và em trai cùng cha khác mẹ của Nguyễn Khản. Cha và anh đều là đại thần đứng đầu phủ chúa Đàng Ngoài. Hơn nữa, chính Nguyễn Nghiễm lại cầm quân tấn công Đàng Trong trong trận cuối, 1774-1775, khiến chúa Nguyễn phải bỏ tâu vào Gia Định. Tuy vậy, Nguyễn Du vẫn được Nguyễn Gia Long trọng dụng. Tâm thế của Nguyễn Du thể hiện trong chừng mức nào đó ở thơ ông. Ông tận tụy phục vụ tân triều Nhà Nguyễn nhưng không phải không có ít nhiều cảm hoài Lê – Trịnh, mặc dù ý thức rõ cựu triều ấy là thực thể lịch sử một đi không trở lại địa vị lịch sử của nó.

T.X.A. ghi chú về ba tác phẩm trên (24-05-2021).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2901331636807435/>

.

Bài 20

ĐỨC PHẬT THÍCH CA TRONG TÔI

Trần Xuân An

~ “Ta là Phật đã thành,
các ngươi là Phật sẽ thành” (Lời Đức Phật) ~

Đức Phật nhận mình *Người Giác ngộ*
giúp chúng sinh lo tỵ cứu thôi
ngai vàng chính trị, Ngài từ bỏ
lối quen sùng bái do loài người

phải đâu Phật giáo là quyền lực
buộc dân đội tượng – dân tôi đòi
Đức Phật – vị thầy về đạo đức
ngồi cạnh ta thiền quán nghiệp đời

mỗi tháng bốn chay, tròn tháng tịnh
gỗ mõ tâm tôi thức sọ tôi
tiếng chuông thanh thoát, gia tiên nhắc *
kính Phật, ơn Đời, nhang giữa trời

.

·
~ gỗ mỡ tâm tôi thức sọ tôi ~ T.X.A. chú thích ảnh minh họa

·
lời người chính trị thường linh hoạt
có công thì kính, sao tin lời
lãnh tụ đương triều, thờ, khó luận
phản biện, mắt dân mới rộng vời

chủ quyền Tổ quốc, phải thuần Việt
kinh điển ngoại cường, tham khảo chơi
Nước Tổ chỉ Hùng vương là Tổ
tôn giáo chính trị — tà giáo rồi!

Đức Phật nếu ngồi ngai chính trị
ghi sử truyện Ngài, tôi lần ngồi
chỉ riêng tôn giáo là thờ kính
vị thầy đạo đức, xa lia ngai

đạo hữu quy y nhưng nhập thế
chính trị ngoài chùa, thuyền nước trôi
truyền đơn, hàm chức, mùi tanh chợ
đừng nhân danh Phật, thiền thanh thời!

ra trận, thiền sư vì vận nước
biết sai nẻo Phật, bút lung voi
đạo hữu có quyền làm chính trị
nhưng dựa vào chùa, không phải nơi

chùa cần nhập thế, tàng thư viện
kinh Phật chất cao như núi đồi
văn sử cổ kim, huyết lệ mặn
đạo cũng thấu đời như biển khơi

bốn vạn tám nghìn, tâm khế lí
khế cơ phong kiến quá xa xôi
pháp môn Đức Phật thời dân chủ
ngồi bệt bên ta, Ngài mỉm cười.

T.X.A.

21:19-23:01, 24-05-2021

(13-04 âm lịch, Rằm Phật đản)

.....

(* Tu, đối với người thế tục như bản thân tôi, chỉ là ý thức và hành vi tự tu, tu tại gia, mặc dù không là cư sĩ. Trong bài thơ này, mới viết, ăn chay mỗi tháng bốn ngày là hành vi thực tế mấy chục năm qua, nhưng hình ảnh gõ mõ, điếm

chuông chỉ là hình ảnh trong tâm thức (gỡ gỡ tâm thức, đánh thức cái sọ xương của mình như cái mõ gõ; tiếng chuông là lời gia tiên nhắc nhở trong tâm).

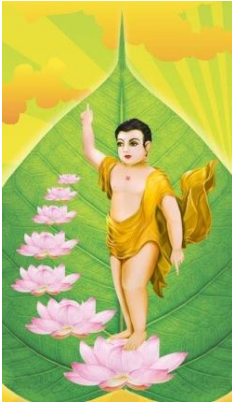
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2901686220105310/>

Ảnh Đức Phật Thích Ca của Buddhist Art & ảnh mõ Google search

Bài 21

RẼM PHẬT ĐẢN NĂM NAY, NHỚ VÀNG TRẮNG DUY NGÃ ĐỘC TÔN Trần Xuân An

rằm Đản sinh, nguyệt thực, siêu trăng đỏ
ngón tay chỉ, cà phê đen, sen hồng
uống bóng tối, nhìn theo tay Ngài chỉ
sen gương trắng: Cái Ngã trắng sáng trong

lời của trăng, đưa trẻ sơ sinh nói
mới lọt lòng, Ngài đã thành đạo đâu
lời huyền thuyết, thấy trăng đen thom ngát
chuyển trăng đỏ, Ngã vô ngã cao sâu

thành đạo rồi, Ngài khuyên nhìn trăng sáng
ngón tay chỉ của Ngài không phải trăng

trắng là Ngã, cái tôi không ai cả
tứ diệu đế, chân lí ánh Đạo vàng *

mọi cái tôi trên đời đều độc nhất
xấu hay tốt, tôi cũng quý trọng tôi
đầu đều biết, tu sáng rồi dần tắt *
có rồi không, nhưng từng có một người

giữa thế tục, suốt một đời nghĩ ngợi
tách nguyệt thực, đắng ngắt – cả phê đời
bông sen đỏ nở trên bùn đen tối
vàng gương sen soi tôi không vì tôi

Phật đàn sinh, nói lời trắng ẩn dụ
đừng chấp ngã, đừng duy ngã độc tôn
trắng đen bùn, sen trắng đỏ, vàng đạo
tay Phật chỉ, đừng nhìn. Nhìn trắng tròn

và nhìn đất, một ngón tay khác chỉ
chân lí đất: tứ diệu đế trần gian
trắng hay đất cũng là chân lí ấy
hai tay Ngài không chỉ vào bản thân

lời Thành đạo chiếu soi lời Phật đàn
lời sơ sinh dù chỉ truyền thuyết thôi
nhiều pháp thoại, sách báo, sùng bái lệch
trích thiếu lời Phật đàn, hiểu lạc rồi *

nếu duy ngã độc tôn, thì chấp ngã
chìm đắm trong cái khổ vì cái tôi
ngã vô ngã, không ai là chân lí
tứ diệu đế, chân lí đất và trời.

T.X.A.

06:12-08:01, 28-05-2021

(17-04 Tân Sửu HB21)

.....

(*) ~ Lời Phật dẫn trọn vẹn gồm bốn câu, hoặc (1) hoặc (2) sau đây: (1) **”Thiên thượng thiên hạ, duy ngã độc tôn, nhất thiết thế gian, sinh lão bệnh tử”**: Trên trời dưới trời, chỉ coi cái tôi là tôn quý nhất, thì dứt khoát thế gian phải chịu sinh lão bệnh tử. (2) **”Thiên thượng thiên hạ, duy ngã độc tôn, vô lượng sanh tử, ư kim tận hĩ!”**: Trên trời dưới trời, chỉ xem cái tôi là tôn quý nhất, nên chịu vô số kiếp luân hồi, nay mới vô cùng vui vẻ. (Câu thứ hai này dẫn theo Thượng toạ Thích Minh Đạt). Do đó cần phải tu tập để đạt được vô ngã (không chấp ngã, bám víu vào cái tôi tham sân si), để diệt khổ, thoát khổ (theo tứ diệu đế). Tuy vậy, một số cao tăng đã nghiên cứu kinh điển gốc tiếng Pali, vẫn xác định rằng, hai câu đó là **“Trên trời, dưới trời, chỉ có ta một mình tôn quý”**, và xem đó chỉ do người đời sau viết thêm vào, trở thành truyền thuyết, huyền thoại hoá. Ở đây, tôi thấy cách hiểu gồm cả bốn câu bên trên phù hợp, nhất quán với tư tưởng Đức Phật Thích Ca hơn. ~ Tu, đối với người thế tục như bản thân tôi, chỉ là ý thức và hành vi tự tu, tu tại gia, mặc dù không là cư sĩ. Trong bài thơ trước bài này, mới viết, ăn chay mỗi tháng bốn ngày là hành vi thực tế mấy chục năm qua, nhưng hình ảnh gõ mõ, điểm chuông chỉ là hình

ảnh trong tâm thức (gỗ mõ tâm thức, đánh thức cái sọ xương của mình như cái mõ gõ; tiếng chuông là lời gia tiên nhắc nhở trong tâm).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2904084743198791/>

Ảnh của báo Khuyến Nông,
Xem như ẩn dụ của trăng huyết, siêu trắng trong đêm rằm
Phật đản năm nay (Tân Sửu HB21):

Bài 22

XONG

Trần Xuân An

khép cửa bao lần, không khép được
hoá ra sách nổi bão trong phòng
“*Tụng Tây hồ*”? “*Chiến ‘Tụng’*”? Hoà giải *
Bến Hải ngược sông Gianh, đã xong

Phạm Thái chửi Quang Trung “*nguy tặc*”
“*nguy Tây Sơn*”, sử Nguyễn nghìn dòng
“*nguy thư*”, Cao Bá Liên, lưu sử *
“*nguy*”, “*phản động*” nay, mạng vạn còng

(bù đắp “*Mùa hè... sông*” Bến Hải *
mười tư đầu sách còn long đong
thấy thương “*Sơ kính tân trang*” cũ *
tình, uất Đảng Trong, bút áo sông)

hai trận sóng thần Xanh, Đỏ quét
nổi Gianh, Bến Hải, máu sôi sông
dựng đê, khoá chốt, đều toang, ngập
thuyền sách neo sân đình, cửa không

kẻ Bắc, người Nam, vãn “*Chiến ‘Tụng’*”
“*Tụng Tây hồ*”, một bến chia dòng
nổi tay đa dạng, cầu chân thật
phòng sách neo thuyền sợi chỉ hồng

lịch sử cứ trôi, cày xới sóng
“nguy Tây Sơn” nội lực nên công
“nguy” Cao và Phạm thơ hoài sáng *
Gia Long truyền chuộc oán Gia Long

hiều rộng cho đời thêm thoáng đấng
thời nào mắt tối, rối bòng bong
thôi xây nhà đá, tự soi sửa
chỉ trích, cảm ơn, dù xé lòng

đã nắm chính quyền đừng độc bút
nhà văn có kẻ bút như chông
lập trường thử đời cho hoà giải
hiều Bến Hải, thêm chút sáng trong

rốt lại, “Tụng Tây”, “Chiến ‘Tụng’” mới:
đỏ nền, liềm búa, sao vàng rờng
cờ Liên Xô đặt trên đầu Bác
Bến Hải làm sao mây trắng bông!

chín đoá đỏ vàng lam, sọ nở *
Gianh trong Bến Hải đánh Trung – Phnom *
Chiến tranh Lạnh – Nội chiến Vàng – Đỏ
tượng Bác, phong hào quang Trống Đồng.

T.X.A.

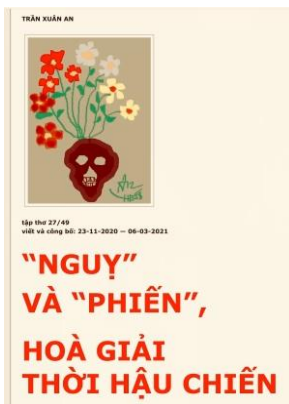
08:11-09:40, 30-05-2021

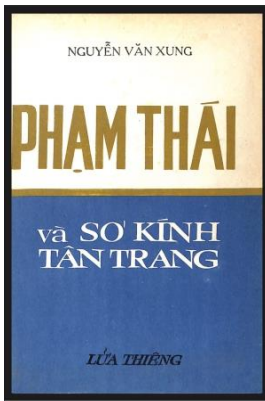
(từ 31-05-2021, giãn-cách-xã-hội TP.HCM. lần 2)

.....

(* Nguyễn Huy Lượng (1750-1808) và Phạm Thái (1777-1813, tác giả “Chiến Tụng Tây hồ phú” và “Sơ kính tân trang”). ~ Cao Bá Liên (con Cao Bá Đạt) thuộc dòng họ thi sĩ Cao Bá Quát, “Đại Nam thực lục” kỉ Tự Đức, tập XXXV, Nxb. KHXH., 1976, tr.173 ghi: truyền bá “ngụy thư”. ~ “Mùa hè bên sông”, tiểu thuyết của Trần Xuân An (in vì tính, bản 1997 và bản đã chỉnh sửa lần cuối, 2003). ~ Cao và Phạm: Cao Bá Quát và Phạm Thái. ~ Tranh Trần Xuân An về chín đóa chiến công 1945-1989/1991. ~ Từ nối liền sông Gianh đến nối liền sông Bến Hải: Khoảng hai trăm năm, tính từ phong trào Tây Sơn khởi phát, 1771, đến Thống nhất 30-04-1975. ~ Trung – Phnom: Trung Nam Hải – Phnom Penh (Nông Pênh). ~ **CŨNG XIN KHẮNG ĐỊNH SÁCH CỦA TRẦN XUÂN AN KHÔNG PHẢI LÀ NGUYỆ THƯ, MÀ LÀ SÁCH HOÀ GIẢI DÂN TỘC. MONG ĐƯỢC PHỔ BIẾN VÀ LƯU TRỮ. TRẦN TRỌNG VÀ CẢM ON.**

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/>

(...)

rốt lại, "Tụng Tây", "Chiến 'Tụng'" mới:
đỏ nền, liềm búa, sao vàng rờng
cờ Liên Xô đặt trên đầu Bác
Bến Hải làm sao mây trắng bông!

chín đoá đỏ vàng lam, sọ nở *
Giành trong Bến Hải đánh Trung - Phnom *
Chiến tranh Lạnh - Nội chiến Vàng - Đò
tượng Bác, phông hào quang Trống Đồng.

T.X.A.

08:11-09:40, 30-05-2021
& 02-06-2021

Trần Xuân An

22 giờ · 🌐

...

Bài 23

BI KỊCH

THỜI NÓI LIỀN SÔNG GIANH

Trần Xuân An

cha liệt sĩ phù Lê chống Quang Trung
Phạm theo gươm, rồi cạo đầu tu Phật
nhưng “*Sơ kính*”, Việt cả người lẫn đất
không mượn Tàu cốt truyện nên muôn đời

nói sông Gianh, công Tây Sơn sáng ngời
nhưng văn học mãi nâng niu “*Sơ kính*”
lánh cổ đạo, Gia Long, thì Minh Mệnh... *
nhưng Phạm yếu, thơ vạm vỡ nổi niềm

đa dạng lắm một thời giữ chữ liêm
sáng suốt Ngô Thời Nhiệm, roi quất chết *
sáng suốt Nguyễn Huy Lượng, vinh sớm hết *
Nguyễn Du... Cả ông nữa. Đều danh thơm *

cuộc đời đời thành hùng đồng, chiều hôm
nói Thạch Hãn, tên nổi niềm: Bến Hải
sau chiến tranh, còn ra đi, ở lại
đỏ vàng lam... Xanh nữa. Đều danh thơm

nếu không vì hàm chức và rượu com
suốt đời văn đau đáu cùng vận nước
màu sắc chi, chống triều sau hay trước
có sai lầm, văn học sử vẫn thương

có nhà văn, văn học sử nguyên chương
nhưng người đọc đòi sau không ai đọc
Phạm Thái chống Quang Trung nhưng dân tộc
tình, rượu, tu, thơ góp một góc nhìn.

T.X.A.

chiều 05-06-2021

.....

(*) ~ Hiệp ước Versailles 1787 giữa đại diện triều đình Pháp và đại diện Nguyễn Ánh (giám mục Pigneaux de Béhaine và “con tin” hoàng tử Cảnh) là có thật, nhưng triều đình Pháp không thể thực hiện do Cách mạng 1789 nổ ra, vua Louis XVI bị giết (1793). Do đó, hiệp ước ấy vô giá trị. Sự thật, chỉ có giám mục P. de Béhaine vận động thương nhân người Âu giúp, và Béhaine thuê khoảng một vài trăm lính đánh thuê người Âu trực tiếp huấn luyện quân, chỉ dẫn đóng tàu chiến, và trực tiếp tham chiến mà thôi. Đổi lại, sau khi đánh bại Nhà Tây Sơn, lập nên vương triều Nguyễn, chỉ có một ít lính Âu đánh thuê ấy ở lại làm quan tại Huế và Thiên Chúa giáo La Mã của Pháp được tự do truyền giáo tại nước ta. Tuy thế, triều đình Gia Long vẫn là triều đình được thiết lập theo cách truyền thống như các triều Trần, Lê của nước Đại Việt ta. Chính Gia Long Nguyễn Ánh đã dặn dò thái tử Đảm, tức vua Minh Mệnh, phải thấy mối lo mất nước bởi Thiên Chúa giáo La Mã của Pháp. Minh Mệnh là ông vua ban dụ cấm đạo Thiên Chúa quyết liệt. ~ Ngô Thời Nhiệm đỗ đạt và làm quan to dưới triều Lê – Trịnh, lại cộng tác, được bổ chức lớn và có công lớn với triều Tây Sơn. Đến khi Gia Long đánh đổ Nhà Tây Sơn, nhất thống toàn quốc, Ngô Thời Nhiệm cùng nhiều kẻ sĩ danh tiếng Bắc Hà từng

cộng tác với triều Tây Sơn đều bị đánh phạt. Trong đó, Ngô Thời Nhiệm bị đánh roi đến ốm nặng và chết. Theo giai thoại, Đặng Trần Thường, cũng kẻ sĩ Bắc Hà theo Nguyễn Ánh từ lâu, khiêu khích Ngô Thời Nhiệm bằng vế thách đối: “Ai công hầu, ai khanh tướng, vào trần ai, ai dễ biết ai”. Ngô Thời Nhiệm bị trói, vẫn đáp: “Thế Chiến quốc, thế Xuân thu, gặp thời thế, thế thời phải thế” (hoặc, dị bản: “thế nào vẫn thế”). ~ Nguyễn Huy Lượng là quan triều Lê – Trịnh, cộng tác với Nhà Tây Sơn, làm bài “Tụng Tây hồ phủ”, bị Phạm Thái đánh bút lại. Khi triều Tây Sơn bị diệt vong, Nguyễn Huy Lượng cộng tác với Gia Long Nguyễn Ánh, cũng được thu dụng, nhưng chức quan nhỏ hơn. *Phải chăng Nguyễn Huy Lượng đã “cơ hội chủ nghĩa”, không giữ được liêm sỉ, khi Gia Long nắm quyền, hay ông tuân theo lẽ biến dịch lịch sử một khi triều Tây Sơn đã suy vong sau cái chết của Quang Trung, và bởi thái sư Bùi Đắc Tuyên lũng đoạn triều chính vì quyền lợi cá nhân, khiến các tướng bất tuân, sát phạt lẫn nhau? Nguyễn Du cũng trăn trở về tình thế lịch sử ấy: “Không có triều đại nào bền vững nghìn năm”!* Theo một số tài liệu, sáu năm sau, Nguyễn Huy Lượng bị bức tử, chết (1808) – chết trước Phạm Thái năm năm. Phạm Thái chỉ chết vì bệnh. ~ Ngô Thời Nhiệm, Nguyễn Huy Lượng, Nguyễn Du và một số danh sĩ khác, hiện nay danh tính các ông đều được đặt tên đường phố, nhưng hình như chưa có đường phố nào mang danh tính Phạm Thái. Tuy nhiên, trước và sau 1975, ở Miền Bắc và ở Miền Nam đều có sách nghiên cứu, tôn vinh Phạm Thái.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2909789902628275/>

Xem trích dẫn tư liệu về Phạm Thái (bài “*Chiến ‘Tụng Tây hồ phú’*”):

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2903426429931289/>

&

MUỖU HẬU BÀI “NỘI CHIẾN...”

Ảnh: Tượng Quang Trung – Google search

Ảnh: Tượng giám mục Bá Đa Lộc (Pigneaux de Béhaine, thường gọi là Cha Cả) và hoàng tử Cảnh trước nhà thờ Đức Bà, Sài Gòn (khánh thành 1902; hạ khỏi bệ 1945).

Nguồn: Google search

Bài 24

TRƯỚC HIỆP ƯỚC VERSAILLES 1787 VÀ MẠC CẢ 1920 TRONG “TỰ PHÁN” Trần Xuân An

sóng thần Xanh, thập giá
sóng thần Đỏ, búa liềm
xoá rồi Lãng Cha Cả *
cờ Liên Xô còn nghiêm! *

nghiêng Gianh, Bến Hải ngã
sóng ngược chiều, nổi niềm
văn sử không tội dạ
thấp lên một cây diêm!

sông Gianh, sấm sét loá
ruột Bến Ván còn hiềm *
Gia Long không thập giá
không thập giá Lãng Khiêm... *

Hiền Lương, Đỏ “sát tả” *
quốc sĩ ngật nghèo liềm: *
Miền Nam, thập giá hoá
công khai, đỏ, ẩn tiềm!

hậu chiến Gianh, không toả
hậu chiến Bến Hải, kiềm
búa với liềm, tự ã:
biên Bắc, Kam, tận Xiêm

sóng thần Xanh, thập giá
sóng thần Đỏ, búa liềm
Xanh, Đỏ đều mặc cả
cờ Liên Xô còn kiêu!

chính thể, cờ đôi lá
đỏ hội trường, ngoài diềm
nội chiến xương máu quá
hội nhập, thư không niêm.

T.X.A.

07:45-18:02, 07-06-2021

.....

(*) ~ Lăng Cha Cả (Lăng giám mục Pigneaux de Béhaine, còn gọi là Bà Đa Lộc) vốn được xây dựng tại địa điểm nay thuộc Phường 4, Tân Bình, TP.HCM.. ~ Quốc kì Liên Xô: nền đỏ và búa liềm vàng, ngôi sao năm cánh viền vàng (cờ Chiến thắng của Liên Xô: nền đỏ và búa liềm vàng, ngôi sao năm cánh vàng nguyên khối). ~ Sông Bến Ván (Bản Tân) ở cực nam tỉnh Quảng Nam, chia đôi lãnh thổ (1788-1793), phía bắc sông thuộc Nguyễn Huệ, phía nam sông thuộc Nguyễn Nhạc. Chính Quang Trung Nguyễn Huệ mới là người nối liền sông Gianh. Và chính Cảnh Thịnh Nguyễn Quang Toản là người nối liền sông Bến Ván. ~ Khiêm lăng hay Lăng Khiêm: lăng vua Tự Đức (chống Pháp xâm lược và chống bành trướng Thiên Chúa giáo, mặc dù ở tình thế buộc phải kí hai hoà ước Nhâm Tuất 1862 và Giáp Tuất 1874). ~ “Sát tả” là ngữ động từ xuất hiện từ thời Trịnh – Nguyễn phân tranh, đặc biệt nổi rõ từ thời Minh Mệnh đến

Hàm Nghi, và cả sau 1945, “sát tử” thành bài trừ tôn giáo, bởi chủ nghĩa vô thần Liên Xô. ~ Quốc sĩ (sĩ dẫu hời; liềm sĩ): nổi nhục chung của cả nước.

HỘI NHẬP, THƯ KHÔNG NIÊM (Hội nhập, thư THỜI niêm)

Tư liệu:

Bản sao bức thư Chủ tịch nước Hồ Chí Minh gửi Tổng thống Mỹ Truman, 16-02-1946, cách đây 67 năm; nay Chủ tịch nước Trương Tấn Sang tặng Tổng thống Obama, 24 – 26-7-2013.

Ghi chú thêm, 11-06-2021:

Tổng thống Mỹ không trả lời, vì hội ấy Việt Minh nắm chính quyền, mà Việt Minh là cộng sản. Và, Mỹ đã lợi dụng Pháp để chống cộng!

Bức thư Chủ tịch nước Hồ Chí Minh gửi Tổng thống Mỹ Truman, 02-1946

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2910851809188751/>

Ảnh 1: Lăng Cha Cả (Pigneaux de Béhaine, 1741-1799) trước đây, tại Phường 4, Tân Bình, TP.HCM. hiện nay.

Ảnh 2: Grigori Naumovich Voitinsky (1893-1953), cục trưởng Cục Viễn đông Quốc tế Cộng sản Bolshevik (đệ tam), tại Trung Quốc, góp phần khai sinh Đảng Cộng sản Trung Quốc, là người đã mặc cả điều kiện viện trợ, đào tạo, huấn luyện cán bộ người Việt với Phan Bội Châu (xem “Tự phán” của Phan Bội Châu).

~~ Nguồn ảnh: Google search ~~

Bài 25

TU SĨ PHẬT GIÁO, PHẢI CHĂNG, VỪA THỜ KÍNH VỪA TRÁCH OÁN BÁC HỒ Trần Xuân An

*“Nam Bắc toàn dân quy thượng chính
Á Âu thế giới kính tu mi” **

“chính mi” là “Chí Minh” – nói lái *
hoà thượng thờ Người nhưng trách chi?

chơi chữ thế kia sâu bí ẩn
quang minh chính đại vương vương gì *
phải chăng, vâng, phải chăng là vậy
tâm trạng lưỡng phân cõi trí bi

tắm bé, đã vào chùa xuống tóc
đắp y vàng phủ áo sa di
“năm vùng” vẫn lưỡng phân tâm trạng
vẫn mặc cà sa đến tử quy

không nở *“Quốc gia tối thượng”* bỏ *
chia lòng dân tộc, sử còn ghi
Phật tâm chân chính không duy vật!
tuy kính anh hùng buộc Pháp quy

thờ Bác, Sài Gòn thờ lửa đạn
khác xa thống nhất nể ân uy
nửa thờ nửa mắng thành tâm sử
đại thắng, sóng loa đài cuốn đi!

cầm bút, lòng tôi liền Bến Hải
hiểu Người thắng Pháp, nước phân li
Mỹ, rồi vụt Hán, quên chùa khố
theo Bác, cờ sao, chưa quốc kì!

T.X.A.

tối 11-06-2021

.....

(* ~ Thông tin khách quan rút ra từ bài báo “Bàn thờ Bác Hồ và câu đối của nhà sư” của nhà báo Lam Điền trên báo Tuổi Trẻ in giấy ra ngày 09-06-2021 và Tuổi Trẻ điện tử: 09/06/2021 09:25 GMT+7. ~ Chơi chữ là kĩ xảo ngôn từ. Nếu chơi chữ cho người đọc hiểu, chứng tỏ người viết quang minh chính đại, không ti tâm, tiểu khí. Nhưng chơi chữ hóc hiểm thì ngược lại. Người cầm bút chân chính không bao giờ “gài chất nổ, cắm chông tẩm thuốc độc” một cách hóc hiểm trong văn chương của mình.

**NHÀ SƯ THÍCH PHÁP LAN & TỪ KHOÁ NÓI LÁI
KHÔNG PHẢI HÓC BÚA?**

“Chú phình tôi rồi chính phủ ơi
Chí Minh đã rõ chính mi rồi
Thi đua chi nữa thua đi mãi
Kháng chiến thế này khiến chán thôi...
... Chiến khu thóc lúa chú khiêng xoi ...”

Bài thơ trên đây của nhà thơ Quách Tấn hay của ông Hồ Đệ (đảng viên Việt Nam Quốc dân đảng, người Quảng Nam, đã bị Cộng sản tử hình năm 1954)?

Hồi nhỏ, học ở Tam Kỳ, Quảng Tín (Quảng Nam), tôi biết bài thơ đó còn được lưu truyền. Lâu quá, tôi còn nhớ lồm bồm như thế!

Tạp chí Xưa và Nay số 298 (12-2007) có ghi lại, theo một thông tin trên mạng toàn cầu cho biết. Tôi chưa kịp tra cứu cho rõ.

Tôi nghĩ, không bao giờ có một xã hội với hàng trăm tâm dạng người khác nhau trong một thời đại lại hoàn toàn nhận thức và phát ngôn quan điểm giống nhau.

Có những ý kiến nhận định về Bác Hồ có lẽ không nên nhắc lại, nhưng nhắc lại như tư liệu nghiên cứu lịch sử để sử học toàn diện khách quan thì vẫn tốt hơn. Đã gọi khoa học lịch sử thì phải thế. Ví dụ như nước có kí hiệu hoá học là H₂O nhưng trong phòng thí nghiệm hay trong thực tiễn thiếu đi một thành phần, chắc không có nước. Nữa là, cuộc chiến chống Pháp đã thành nội chiến trong Chiến tranh Lạnh toàn cầu!

Nói cho đúng, đó không phải vấn đề cá nhân nhân vật lịch sử, mà chính là sự phân hoá xã hội trong kháng chiến, dẫn đến nội chiến trong Chiến tranh Ý thức hệ toàn cầu! Và thiết tưởng cũng cần hiểu rõ, Bộ Luật hình sự có điều khoản, cấm xúc phạm danh nhân lịch sử. Dĩ nhiên, phải tuân hành. Ở đây và nhiều trường hợp khác nữa, là giải quyết những tồn đọng lịch sử trong quá khứ.

Mặc dù có nhiều ý kiến khác nhau về Hồ Chí Minh, Bác Hồ vẫn là anh hùng đánh thắng Pháp. Sự thật đó không thể thay đổi.

T.X.A.

12-06-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2914633582143907/>

Xem bài báo tại đây:

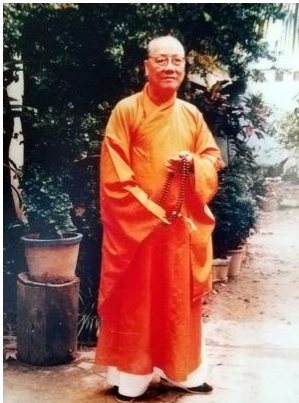
<https://tuoitre.vn/ban-tho-bac-ho-va-cau-doi-cua-nha-su-20210609085655164.htm>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2914224672184798/>

Link bài thơ này tại Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2914241372183128/>

Ảnh hoà thượng Thích Pháp Lan và bàn thờ Bác ở chùa Khánh Hưng, Q.3, Sài Gòn 1969, nhà báo Lam Điền chụp lại, đăng trên báo Tuổi Trẻ 09-06-2021.

BÀN THỜ BÁC HỒ VÀ CÂU ĐỐI CỦA NHÀ SƯ

(Bài của nhà báo Lam Điền đăng trên báo Tuổi Trẻ in giấy ra ngày 09-06-2021 và Tuổi Trẻ điện tử: 09/06/2021 09:25 GMT+7)

Trích nguyên văn:

(...) “Tám trướng thờ có 4 đôi câu đối hai bên là sự dụng tâm đáng kể: Nam Bắc toàn dân quy thượng chính / Á Âu thế giới kính tu mi.

Nếu xét nội dung, hai câu trên mang ý nghĩa thông thường, kiểu trướng thờ kính trọng một người có công với đất nước: kêu gọi người dân theo về với chính nghĩa trên hết, thế giới từ Âu tới Á đều kính trọng đáng mà râu.

Câu đối dành cho ai? Đáng mà râu nào vậy?

Chìa khóa nằm ở hai chữ cuối: về đầu kết thúc bằng chữ “chính”, về sau kết thúc với chữ “mi”, “chính mi” nói lái là “chỉ mình”. Câu đối được suy nghĩ kỳ công, rồi cắt chữ trên vải, may vào tám trướng, thiết lập bàn thờ chỉ để đánh dấu

đây là trướng thờ Chủ tịch Hồ Chí Minh. Một bàn thờ ngay tại ngôi chùa ở quận 3, trung tâm Sài Gòn” (...)

(...) “Còn lối chơi chữ ở tám trướng thờ lại có điểm độc đáo khác. Nếu các cụ đồ Nho ngày xưa thường có lối làm câu đối theo cách “quán thủ” (tức ghép 2 chữ đầu câu để mang ý riêng), thì hòa thượng Pháp Lan trong trường hợp này dùng cách quán vĩ (ghép hai chữ cuối), lại còn ẩn thêm một lần nữa qua cách nói lái, trở thành điển hình của môtip dân gian trộn lẫn với học thuật” (...)

~~ 0o0o0 ~~

Trọn bài:

TTO – Một tuần sau ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời, buổi sáng 9-9-1969 tại ngôi chùa Khánh Hưng ở quận 3 (Sài Gòn), nhà sư Thích Pháp Lan thiết lập bàn thờ âm thầm làm lễ truy điệu Bác...

[Chú thích ảnh 1:

Bàn thờ Bác Hồ tại Bảo tàng Hồ Chí Minh được giữ nguyên trạng từ năm 1969 – Ảnh: L.ĐIỀN]

Diễn ra lặng lẽ nhưng là lễ truy điệu đặc biệt đối với một nhân vật đặc biệt, nhà sư chuẩn bị cũng rất đặc biệt.

Tám trướng thờ công phu

Theo lời kể của những vị trong sơn môn chùa Khánh Hưng, hòa thượng Pháp Lan bấy giờ hãy còn là một vị thượng tọa. Khi hay tin Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời, ông đã âm thầm bàn với phật tử thân tín dùng vải thiết kế một tám trướng thờ

với quy cách dùng các chữ Hán được cắt lộng từ vải và may lên nên một tấm vải khác.

Tấm trướng thờ có 4 đôi câu đối hai bên là sự dụng tâm đáng kể: Nam Bắc toàn dân quy thượng chính / Á Âu thế giới kính tu mi.

Nếu xét nội dung, hai câu trên mang ý nghĩa thông thường, kiểu trướng thờ kính trọng một người có công với đất nước: kêu gọi người dân theo về với chính nghĩa trên hết, thế giới từ Âu tới Á đều kính trọng đáng mây râu.

Câu đối dành cho ai? Đáng mây râu nào vậy?

Chìa khóa nằm ở hai chữ cuối: về đầu kết thúc bằng chữ “chính”, về sau kết thúc với chữ “mi”, “chính mi” nói lái là “chí minh”. Câu đối được suy nghĩ kỳ công, rồi cắt chữ trên vải, may vào tấm trướng, thiết lập bàn thờ chỉ để đánh dấu đây là trướng thờ Chủ tịch Hồ Chí Minh. Một bàn thờ ngay tại ngôi chùa ở quận 3, trung tâm Sài Gòn.

Điều thú vị của trường hợp tự làm câu đối để thờ Bác Hồ ở đây chính là câu chuyện hình thành từ sự pha trộn giữa tâm thức dân gian và lối chơi chữ của người bình dân Nam Bộ có học.

Xuất phát từ lòng người

Câu chuyện một nhà sư tự mình vì kính ngưỡng Chủ tịch Hồ Chí Minh nên lập bàn thờ khi nghe tin Bác mất được biết đến khi vào đầu những năm 2000, Bảo tàng Hồ Chí Minh chi nhánh TP.HCM (bên Nhà Rông) có kế hoạch tìm hiểu

sưu tầm và tổ chức phòng trưng bày đền thờ Bác Hồ ở Nam Bộ.

Thật bất ngờ, qua tìm hiểu, tại các tỉnh thành Nam Bộ có đến 40 cơ sở gồm gia đình và đền chùa lập bàn thờ Bác. Trong số đó, bàn thờ do hòa thượng Thích Pháp Lan tại chùa Khánh Hưng thiết kế với những nét độc đáo như đã thấy lập tức thu hút giới nghiên cứu và cán bộ bảo tàng.

Sau khi hòa thượng Thích Pháp Lan viên tịch năm 1994, Bảo tàng Hồ Chí Minh đón bàn thờ này về vào năm 2003. Từ đó, tại tầng 2 trong không gian trưng bày các đền thờ Bác, bàn thờ với đôi câu đối chữ Hán kỳ đặc kia được duy trì trang trọng, để vừa phục vụ khách tham quan vừa là nơi tưởng nhớ Bác trong các dịp lễ hằng năm.

Theo ý kiến của một số nhà nghiên cứu, việc hòa thượng Thích Pháp Lan (pháp danh Trùng Tâm, thuộc dòng Liễu Quán của ngài Thiệt Diệu, tông Lâm Tế) lập bàn thờ Bác Hồ phản ánh một nét riêng của Phật giáo Việt Nam nói chung và Phật giáo Nam Bộ nói riêng.

“Điều này xuất phát từ lòng người, tự ông thầy Pháp Lan thấy nên thờ Bác Hồ thì ông và phật tử của ông thu xếp để qua mắt chính quyền và làm lễ truy điệu. Việc ấy không xuất phát từ một chủ trương nào hay do ai hướng dẫn. Mà có như vậy mới trở thành giá trị tồn tại ở đời” – một nhà nghiên cứu tại Sài Gòn xin giấu tên nêu nhận xét như vậy.

Dân gian trộn lẫn học thuật

[Chú thích ảnh 2:

Ảnh hòa thượng Thích Pháp Lan – trụ trì chùa Khánh Hưng

– hiện được treo tường niệm tại Bảo tàng Hồ Chí Minh chi nhánh TP.HCM – Ảnh: L.ĐIỀN chụp lại]

Tâm thức dân gian quan niệm những ai có công, được nhiều người kính trọng và hướng về, khi chết đi đều đáng được thờ. Chính vì vậy mà giữa lòng Sài Gòn với nhiều tai mắt của chính quyền lúc bấy giờ sẫm soi những ai đang “hướng về miền Bắc” thì một bàn thờ dành cho Bác Hồ và lễ truy điệu vẫn được tổ chức.

Còn lối chơi chữ ở tấm trưng thờ lại có điểm độc đáo khác. Nếu các cụ đồ Nho ngày xưa thường có lối làm câu đối theo cách “quán thú” (tức ghép 2 chữ đầu câu để mang ý riêng), thì hòa thượng Pháp Lan trong trưng hợp này dùng cách quán vĩ (ghép hai chữ cuối), lại còn ẩn thêm một lần nữa qua cách nói lái, trở thành điển hình của môtip dân gian trộn lẫn với học thuật.

Tác giả bài báo: **LAM ĐIỀN**

----- o0o0o -----

Tư liệu:

THƯỢNG TOẠ THÍCH PHÁP LAN (chùa Khánh Hưng, Q.3, Sài Gòn cũ) LÀ “CỘNG SẢN NĂM VÙNG” (Tôi dùng từ ngữ có tính lịch sử – cụ thể — T.X.A.)

Nguyên văn bài viết:

Lễ truy điệu Bác Hồ giữa lòng địch

Được đăng: 06 Tháng 9 2013 trên website Ban Quản lý

Lăng:

https://www.bqlang.gov.vn/index.php?option=com_cont

[ent&view=article&id=1616:l-truy-di-u-bac-h-gi-a-long-d-ch&catid=99&Itemid=743&lang=vi](#)

Những ngày đầu tháng 9-1969, tin Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời đã gây xúc động sâu sắc đến tình cảm của mọi người con dân nước Việt. Từ đô thành còn chịu sự kìm kẹp của địch đến bung biển Đòng Tháp, đất Mũi Cà Mau, từ Nhà tù Chí Hòa, Côn Đảo đến chiến khu giải phóng, những người chiến sĩ cách mạng và nhân dân miền Nam, bằng nhiều hình thức, đã tổ chức truy điệu Người với lòng kính yêu vô hạn.

Nhiều nguồn sử liệu cho thấy, Lễ truy điệu Chủ tịch Hồ Chí Minh tại chùa Khánh Hưng, do Hòa thượng Thích Pháp Lan, khi đó là Thượng tọa trụ trì, làm chủ lễ với sự tham dự của hàng trăm người. Đây là nơi duy nhất ở Sài Gòn – Gia Định công khai tổ chức truy điệu Người mặc dù bị địch theo dõi, khủng bố gắt gao.

[Chú thích ảnh:
Một góc chùa Khánh Hưng]

Chùa Khánh Hưng ngày nay ngụ tại hẻm 390 đường Cách mạng Tháng Tám (thời đó là đường Lê Văn Duyệt), phường 11, quận 3, TP Hồ Chí Minh, được khởi tạo từ cuối thế kỷ XIX, do Phật tử hai vùng Khánh Hội và Hòa Hưng góp tiền của xây nên. Năm 1947, Hòa thượng Thích Pháp Lan được cung thỉnh về trụ trì chùa. Hòa thượng pháp húy Trùng Tâm, pháp danh Thiện Hảo, thế danh là Lê Hồng Phước, sinh năm 1913, quê ở làng Tây An, huyện Tây Sơn, tỉnh Bình Định, xuất gia quy y từ năm 14 tuổi.

Là một nhà tu hành yêu nước, trong kháng chiến chống Pháp, Hòa thượng vừa tiếp tục công việc tiếp dẫn hậu lai,

vừa bí mật tham gia hoạt động cách mạng, được giao phụ trách an ninh Khu 4 – Mỹ Tho và giữ chức vụ Chủ tịch Lực lượng Phật giáo cách mạng Sài Gòn – Gia Định. Năm 1953, Hòa thượng được đề cử làm Tổng Thư ký Tăng đoàn Liên tông Việt Nam. Năm 1963, cùng chư tôn giáo phẩm, tham gia trong Ủy ban Liên phái bảo vệ Phật giáo, Hòa thượng đã tích cực đấu tranh chống chế độ độc tài gia đình trị Ngô Đình Diệm đàn áp Phật giáo.

Năm 1969, được tin Bác Hồ qua đời, Hòa thượng Thích Pháp Lan vô cùng đau xót, mong muốn làm một việc gì đó để tỏ lòng thành kính tiếc thương bậc đại trí, đại nhân, đại dũng của dân tộc.

Để che mắt bọn mật vụ tay sai địch, Hòa thượng cho trang trí bàn thờ thật khéo, vừa có hình ảnh cờ đỏ sao vàng vừa bày được bài vị Chủ tịch Hồ Chí Minh. Thông thường bàn thờ có mâm hoa, mâm quả. Bên mâm hoa, Hòa thượng cho bày bông trang màu đỏ thay cho nền cờ và bông điệp làm ngôi sao vàng. Bên mâm quả, Hòa thượng bày quả xoài cát Hòa Lộc màu vàng làm ngôi sao và quả mận hồng đào (quả bông bông) làm nền cờ. Trên bàn thờ, chỗ trang trọng nhất, nơi thường đặt bài vị có mấy chữ Hán “**Quốc gia tối thượng**”, nghĩa là “Quốc gia trên hết”, cũng có thể hiểu đó là bài vị “Người cao nhất nước nhà”, người đó là Hồ Chí Minh. Tuy đã công phu như vậy, nhưng những người đứng ra tổ chức buổi Lễ còn dụng tâm tìm cách thể hiện được tên Bác Hồ trong lễ cầu siêu. Trong hoàn cảnh chính quyền Sài Gòn o ép, khủng bố gắt gao, không cho bất kỳ cá nhân, đoàn thể nào công khai tổ chức truy điệu Cụ Hồ, Hòa thượng Thích Pháp Lan đã thức trọn đêm, nghĩ ra đôi câu đối:

***Nam Bắc toàn dân quy thượng chính
Á Âu thế giới kính tu mi.***

Về đối thứ nhất nói được tình cảm của toàn dân Việt Nam từ Nam chí Bắc đều quy phục người vĩ nhân chân chính. Về thứ hai nói lên tình cảm của nhân dân thế giới vô cùng kính phục đáng tu mi nam tử. Nếu chú ý, cũng có thể thấy dụng ý ở hai từ cuối mỗi về đối: **Chính, Mi nói lái thành Chí Minh, tên Cụ Hồ.**

Nội dung quan trọng nhất, vấn đề quan trọng nhất của buổi Lễ truy điệu là bài điệu văn. Bài điệu phải nói được công lao của Bác, tấm lòng của nhân dân hướng về Bác, không dài quá để tránh bị cảnh sát, mật vụ chế độ ngụy quyền phát hiện khủng bố giữa chừng và phải linh hoạt dễ phi tang, không để địch ập vào dùng vũ lực thu mất. Bài điệu văn được Hòa thượng tâm sấp ở mặt sau tờ giấy và cho đặt ngay sát nơi đứng chủ lễ hai ngọn nến to. Ban Tổ chức cũng bố trí nhiều nhà sư, chú tiểu, các Phật tử là nam thanh niên khỏe mạnh, lực lưỡng làm thành hàng rào danh dự bảo vệ lễ đàn để tăng thêm vẻ trang nghiêm, tôn kính của buổi Lễ và sẵn sàng xả thân đối phó với cảnh sát, mật vụ nếu chúng xông vào.

Theo “HCM Citynet” của UBND TP Hồ Chí Minh, đúng 2h chiều 9-9-1969, chỉ sau Lễ truy điệu Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Quảng trường Ba Đình, Hà Nội vài tiếng đồng hồ, Lễ truy điệu Người tại chùa Khánh Hưng bắt đầu. Nhiều trí thức có tên tuổi ở Sài Gòn như bà luật sư Ngô Bá Thành, luật sư Trần Ngọc Liễn, các vị Nguyễn Long, Dương Văn Đại, Đặng Văn Ký... cùng hơn 200 thanh niên, học sinh, bà con Phật tử yêu nước đã tề tựu dự lễ. Hòa thượng Thích Pháp Lan dáng vẻ uy nghiêm, đỉnh đạc chủ lễ, giọng trầm âm

truyền cảm đọc bài điều văn tưởng nhớ Chủ tịch Hồ Chí Minh trong không khí trang nghiêm, thành kính. Đọc xong, Hòa thượng châm tờ giấy vào ngọn nến

Bốn ngày sau, Tổng nha Cảnh sát chính quyền Sài Gòn mời Hòa thượng đến thăm vấn suốt từ 8h sáng đến 5h chiều. Trước lý lẽ sắc bén của Hòa thượng và áp lực của hàng nghìn người dân, Phật tử yêu nước kéo đến đấu tranh, chính quyền Sài Gòn đã phải trả tự do cho Hòa thượng. Ông tiếp tục hoạt động phụng sự đạo pháp và dân tộc, có nhiều đóng góp cho phong trào đấu tranh cách mạng, sự nghiệp xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân và tôn tạo chùa Khánh Hưng ngày thêm khang trang, tú lệ. Sau ngày thống nhất đất nước năm 1975, Hòa thượng đảm nhiệm nhiều chức vụ quan trọng trong Giáo hội Phật giáo và Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Chiếu bàn thờ tại Lễ truy điệu Bác Hồ do Hòa thượng chủ lễ nay được trưng bày tại Bảo tàng Hồ Chí Minh trong khu Bến Nhà Rồng.

Sau cơn suy tim đột ngột, Hòa thượng đã xả báo an tường, thu thần thị tịch lúc 2h30 ngày 1-3-1994 tại trụ xứ chùa Khánh Hưng, trụ thế 81 năm, hạ lạp trải qua 59 mùa an cư kiết hạ. Hơn 50 năm hóa đạo, Hòa thượng Thích Pháp Lan đã cống hiến trọn vẹn tâm huyết, tài đức cho đạo pháp – dân tộc và lịch sử đấu tranh, phát triển nền hòa bình, độc lập, thống nhất chung cả đời và đạo.

Không nhiều người có may mắn được biết nguyên văn bài điều do Hòa thượng đọc tại Lễ truy điệu ngày 9-9-1969, do sau khi đọc xong Hòa thượng đã châm lửa hóa ngay văn bản này. Tại cuộc gặp mặt cựu chiến binh Ban Liên hợp quân sự – Trại Davis đầu tháng 8 này, tôi được Đại tá nhà văn Nguyễn Trần Thiết cho biết, bài điều được Hòa thượng chép

làm ba bản, hai bản khác chôn ở hai nơi bí mật nên còn giữ được. Đại tá Nguyễn Trần Thiết đã tặng tôi một bản chép lại. Tôi đã cố gắng sắp xếp, trình bày ý theo thể loại văn tế, xin được đọc như sau:

Nam mô Bốn sư Thích Ca Màu Ni Phật

Hôm nay đứng trước linh bàn, hòa vọng với khói hương nghi ngút, trước Anh linh Người vô vàn kính mến, trọn đời đã vì nước mà quên mình, vì Tổ quốc và nhân dân, Bác không sợ nguy hiểm tới tính mạng.

Nhớ linh xưa!

Bác là đấng Anh hùng vĩ nhân ái quốc đã đem từng giọt máu trừ khử loài sâu mọt, mong sao được rạng vẻ sơn hà.

Vì lẽ ấy cho nên

Bác quyết ra tay diệt giặc, phấn đấu kiên cường, đánh đuổi quân thù, oai danh lừng lẫy, trải biết bao gian lao cực khổ, lướt gió xông sương, bươn nguồn vượt suối, quyết gìn giữ giang sơn Tổ quốc

Bác là bậc hào kiệt vô song, trọng nghĩa vụ nặng hơn núi cả, tài bất thiệp khắp toàn cầu Âu – Á, trí thông minh nổi tiếng cả Đông – Tây

*Tuôn máu đỏ nhuộm cờ hồng, dựng khắp non sông đất Việt
Lấy da vàng nêu sao sáng, phát rạng bờ cõi trời Nam.*

Nhớ đến Bác càng thương càng khóc.

Thấy bọn giặc thêm hận thêm thù.

Khóc là khóc đấng thiên tài lỗi lạc, đuổi xâm lăng đòi độc lập – tự do, trọn đời mãi lo âu cho dân tộc.

Quê hương còn đó, nước non còn đó, uất hận thay vật đổi sao dời.

Nghĩ mấy đoạn lệ tràn chan chứa.

Nhớ công ơn cảm động can tràng.

Ôi!

*Lông lộng trời cao mây phấp phới.
Thình thình bể rộng sóng vui đầy.
Nước non còn hào kiệt vẫn còn.
Anh hùng tử khí anh hùng há tử.
Lư trầm đánh khói hương ngào ngạt, kính cẩn lòng ngưỡng
đạt trước Chân linh.
Giúp sơn hà mau được thái bình, phò Tổ quốc chóng nên
độc lập
Cản cáo đài tiền.
Cung dung khẩu thủ.*

Sau ngày Bác mất, kẻ thù tưởng rằng ý chí đấu tranh của nhân dân sẽ suy sụp, cách mạng sẽ đi vào thoái trào, nhưng với lòng kính yêu vô hạn lãnh tụ Hồ Chí Minh, nhân dân cả nước đã biến đau thương thành hành động cách mạng, tiếp tục xốc tới giành thắng lợi trên mọi mặt trận đấu tranh quân sự, chính trị, ngoại giao. Đại thắng mùa Xuân 1975 kết thúc với thắng lợi của chiến dịch mang tên Bác, miền Nam hoàn toàn giải phóng, đất nước hoàn toàn thống nhất, cả dân tộc bước vào kỷ nguyên mới, thực hiện Di chúc của Người: Xây dựng đất nước ta đàng hoàng hơn, to đẹp hơn.

Nguyễn Năng Lực

Theo Hà Nội mới

Thanh Huyền (st)

Xem thêm: Tư liệu: báo SGGP, Truy điệu Bác Hồ giữa Sài Gòn, Thứ Hai, 1/9/2014 23:34

<https://sggp.org.vn/truy-dieu-bac-ho-giua-sai-gon-263834.html>

Bài 26

HỌC TẬP PHẢI BÌNH LUẬN

Trần Xuân An

viết văn chương đụng vào triết và sử
thời thế buộc hiểu chiến tranh thời mình
học danh nhân nhưng nếu không phê phán
chẳng lẽ yêu cả xấu lệch thất kinh?

sử chính trị lảm tào nhẩn, mưu chước
sử văn chương, nhiều rượu, tình, danh, hèn
cái đẹp và cái hùng: sen, củ ấu
hương thơm và chất thép cũng đất đen

sử chính trị có lời bình chép sử
sử văn chương có lời bình soạn văn
triết tôn giáo có khế cơ bình luận
tụng ca tất, học hại nước, vô luân

cây lá ngón dĩ nhiên toàn chất độc
vỏ gương sen, vỏ củ sen, cần chề
vỏ củ ấu là thép, để tâm trắng
văn, sử, triết, bình luận, đừng si mê

đâu cứu cánh và đâu là phương tiện? *
chính trị kia! Văn chỉ một: ngôn từ
văn, triết, sử đều là đời, thấu hiểu
biết mặt tốt, mặt xấu, tâm khỏi mù

nhận viện trợ, buộc anh hùng dân tộc cam “hành vi phương tiện” ác, sai lầm * loá tuyên truyền, noi gương cả hạn chế còn phụ thuộc, quan tàn bạo vô tâm!

Ngô Sĩ Liên, lời bình xưa sử cổ những nhà Nho bình luân lí Truyện Kiều trong cái cũ, lối đạo đức khó cũ triết, sử, văn, học biết trách, biết yêu.

T.X.A.

08:12-09:45, 14-06-2021

.....

(*) ~ Cứu cánh có nghĩa là mục đích cuối cùng. Một tiến trình có nhiều đích đến nhưng cái đích cuối cùng của các đích mới gọi là cứu cánh. “Cứu cánh biện minh cho phương tiện”, có thể hiểu bằng ví dụ cụ thể: Nịnh để xin viện trợ là nhục; tiến hành chiến tranh mà hi sinh mạng dân, tiêu diệt đảng phái yêu nước khác là ác; trí trá, tàn nhẫn trong cái cách ruộng đất là bất nghĩa, phi nhân; chịu phụ thuộc dưới quốc kì ngoại cường là bán nước, phi truyền thống (phương tiện). Nhưng mục đích cuối cùng là để cứu nước, cứu dân, giành độc lập, tự do, dân chủ, có quốc kì khác, riêng của nước — quốc kì hiện nay chỉ là logos chính thể (cứu cánh). Vậy thì cứu cánh ấy có thể biện minh cho phương tiện. Tránh phương tiện chịu nhục, ác đức, bất nghĩa, tổn hại quốc thể được thì tốt hơn. Phải hiểu các “hành vi phương tiện” vừa nói là bất đắc dĩ. Nhưng cứu cánh phải ích nước, lợi dân, nhân văn, nhân đạo, chứ không phải vinh thân phì gia... ~ Staline, Mao buộc Bác Hồ phải khẳng định lập

trường giai cấp, nên mới có vụ việc Cát Hanh Long Nguyễn Thị Năm, Trịnh Văn Bô và sai lầm để phải sửa sai các đợt cải cách ruộng đất, tiêu diệt đảng viên Quốc dân đảng còn lại...

Ghi chú thêm:

Sau 30-04-1975, có người học tập Phan Bội Châu, Bác Hồ vượt biên “ra nước ngoài tìm đường cứu nước”, chịu đứng trong các tổ chức tôn giáo, chính trị của ngoại quốc như Nguyễn Ái Quốc đứng trong Tổ chức Quốc tế đệ tam của Liên Xô thuở trước, chấp nhận sự điều khiển của Tổ chức ấy... Thật ra, trong thời thế của Bác Hồ như thế cũng đã là bất đắc dĩ, vì đó là con đường phi truyền thống, thậm chí đã bị lên án như Lê Chiêu Thống, Nguyễn Ánh (và cả Ngô Đình Diệm nữa, cũng bị lên án kịch liệt). Nhưng cũng nên nhớ, Lê Chiêu Thống là vua, Nguyễn Ánh là chúa, chứ Nguyễn Ái Quốc không có cương vị như vậy, mà chỉ là thường dân, chịu đóng một vai trò nhỏ bé ở nước ngoài...

Tuy vậy, vĩ nhân Hồ Chí Minh đã thành công.

Dẫu sao, cũng cần phân tích rõ. Đó là con đường bất đắc dĩ, phi truyền thống, dẫn đến nội chiến, đất nước thành Điểm nóng trong Chiến tranh Lạnh, và còn hệ lụy đến sau này.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2915653235375275/>

Ảnh: Cầu Hiền Lương, sông Bến Hải trước 1967 — của Tạp chí LIFE:

Bài 27

GIẢN DỊ NHẤT LỊCH SỬ

Trần Xuân An

giàu viện trợ ngoại cường Chiến tranh Lạnh
sống giản dị, sau Bác chẳng còn ai
Bác thắng Pháp, thắng vua, bằng sòn áo
bằng đôi dép cao su chỉ thay quai!

T.X.A.

08:34-09:40, 16-06-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2916999901907275/>

Bài 28

PHÊ BÌNH BÁC HỒ

Trần Xuân An

có một kẻ cả gan phê bình Bác
ai? Nhà thơ Trần Xuân An, Bác à
thế là tốt! Hấn khen Bác cũng khá
chê, khen Bác, chỉ vì nhân dân ta. *

T.X.A.

10:12, 16-06-2021

.....

(*) Tưởng tượng một mẫu đối thoại.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2917039678569964/>

Bài 29

TỰ TÔN SÙNG NHẤT LỊCH SỬ CHĂNG?

Trần Xuân An

triệu bài ca, tranh ảnh ca ngợi Bác
Bác tự thuật, tự treo ảnh hội trường
mức dân trí quen tôn sùng, đành vậy
đại thắng rồi, giải thánh đề dân thương

kính thưa Bác, thần thánh hoá chính Bác
để lời Bác thành mầu nhiệm hơn chăng?
nói thật ra, là thủ thuật chính trị
đừng đổ thừa dân trí, khinh nhân dân!

Nguyễn Trãi xưa, Nguyễn Huệ xưa cũng thế
lá chàm mỡ, mâm đồng giả mặt trời *
biết tuyên truyền dựa lòng tin thiên mệnh
để đuổi giặc, cứu cánh vì dân thôi

nhưng nhìn ra, thế giới nay đã khác
tệ sùng bái chính trị, lạc hậu xa
lợi dụng Bác, tỏ lòng trung kiêu cũ
giải phóng đâu, ách nặng hói, tróc da!

mỗi danh nhân dân tộc có điểm sáng
không một ai sáng cả mọi điểm đâu
Bác Hồ ta đẹp nếp sống giản dị
sùng lãnh tụ, Khrushchiov xoá đã lâu!

tôn sùng Bác thành biểu tượng Tổ quốc
vì đến nay, nước chưa có quốc kì
vua là Nước, triều đại xưa là Nước
nay kính Bác, trung hiếu mới không si

ảnh tượng Bác trở thành cờ Tổ quốc
vì quốc kì Liên Xô khắp nước ta! *
viết về Bác như biểu tượng chính thể
trung với nước, hiếu với dân, mẹ cha

phê bình Bác, bao người tự phê phán
nội chiến trong Chiến tranh Lạnh, rõ rồi
“nước đã mất, kháng chiến để bán nước”
— vua lính Vàng chống Đỏ thế, Bác ơi!

T.X.A.

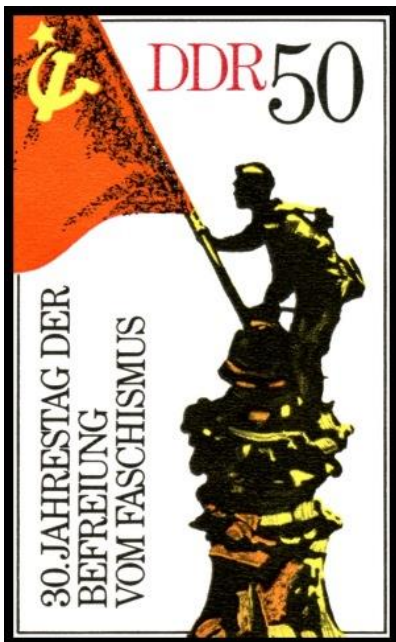
08:34-09:44, 17-06-2021

.....

(*) ~ Để thu phục lòng dân vốn tin vào thiên mệnh, Nguyễn Trãi lấy mỡ heo chấm vào lá thành câu: “Lê Lợi vi vương, Nguyễn Trãi vi thần”, chờ kiến ăn hết mỡ, hiển thị câu chữ ấy, thả vào dòng suối, và dân vớt lên đọc. Ba anh em Tây Sơn cũng lấy mâm đồng, đốt lửa giả làm mặt trời đêm, báo tin cho dân về sứ mệnh Trời giao phó cho họ — (Thời đại cách mạng mới thì Trời được thay bằng yêu cầu lịch sử). Dân ta rất tin tưởng, hết lòng, hết sức tôn phò. Cứu cánh cứu nước, cứu dân là sự thật lịch sử. ~ Một biến thể quốc kì Liên Xô thành quân kì của hồng quân Liên Xô, và cũng là cờ

Chiến thắng Phát-xít của Liên Xô. Đó cũng là cờ Đảng và quốc kì Việt Nam.

Xem thêm:

TÌM HIỂU VỀ TÁC GIẢ TRẦN DÂN TIÊN

Nguồn: Trang thông tin điện tử Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh, 20 Tháng 05 Năm 2014 / 4053 lượt xem

<http://ditichhochiminhphuchutich.gov.vn/tim-hieu-ve-tac-gia-tran-dan-tien-594>

Nguyễn Thị Thu Hằng

(Phòng HC-TH), tác giả bài viết.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2917664391840826/>

Bài 30

DỰA NGOẠI CƯỜNG, ĐỘC NHẤT LỊCH SỬ?

Trần Xuân An

dựa ngoại cường, kém Bà Trưng, Lê Lợi
thua Tây Sơn, tay trắng thắng ngoại xâm
đau tiền tiêu bé nhỏ của Quốc tế
phải độc lập, để trả lời ngàn năm.

T.X.A.

08:34-09:44, 17-06-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2917675345173064/>

Ảnh: Một biến thể quốc kì Liên Xô thành quân kì của hồng quân Liên Xô, và cũng là cờ Chiến thắng Phát-xít của Liên Xô. Đó cũng là cờ Đảng và quốc kì Việt Nam.

Bài 31

TRỰC QUAN SINH ĐỘNG

Trần Xuân An

Búa liềm Sao Liên Xô, sông Bến Hải
đủ cho mắt người lính cũ nhìn xưa
vua mắt nước, dựa Mỹ, tướng còn vua
Thập giá đoạt, thì Thập giá sụp đổ

Búa liềm Sao Liên Xô, vượt Hiền Lương
hai biên giới, Đỏ ta đánh giặc Đỏ
mất Gạc Ma (im Hoàng Sa), máu xương
Liên Xô rã. Ta vẫn Liên Xô đó

Búa liềm Sao Liên Xô, trông thấy rõ
đảng kì đỏ, quốc kì đỏ nước mình
rất trực quan sinh động. Thương người lính
Đỏ hay Vàng đều yêu nước, hi sinh

viết hoà giải, lòng thâm lặng hoảng kinh
đất nước mình từ lâu bị cầm cổ
tiểu quốc trong Liên Xô để quốc Đỏ
cứu cánh ơi! Độc lập để biện minh!

giá cầm cổ là quốc kì không có
ảnh lãnh tụ lại trở thành quốc kì
quét sao sạch óc cá nhân chủ nghĩa?
người lính Vàng chống Đỏ thế, nhìn đi!

xưa “cứu cánh biện minh cho phương tiện”
nay trung thực là thước đo chính quyền
chất công dân trưởng thành người đọc sử
đòi quốc kì dân tộc Việt Nam riêng

Búa liềm Sao Liên Xô, chào cờ mãi
Bác kính yêu! Lòng nhân dân quá đau
quốc kì riêng, hồn nước riêng quốc sử
động quốc sử nghìn xưa tiếp nghìn sau

nếu đủ hơn cho mắt nhìn di tích
nam Bến Hải, cờ Vàng một phương Trời
quẻ Kinh Dịch cổ đại, biện chứng cổ
Đất Trời Nam. Sông núi nối liền rồi *

thơ hoà giải, lí giải thời nội chiến
Chiến tranh Lạnh, hai phía đều ngoại xâm
Búa liềm Sao, chính thể. Nhưng Quốc sử
của Việt Nam là quốc kì Việt Nam

thử hình dung quốc kì bay phấp phới
hình duy nhất cuốn Quốc sử nước mình
nghiêm bốn chữ: “**Quốc sử Việt Nam**”, rõ
nghìn xưa sau hồn nước mãi hiển linh

nếu bảo lưu “quốc kì hình Quốc sử”
thì chào cờ chính thể của Liên Xô
Búa liềm Sao vẫn tung bay khắp nước
vẫn công dân tuân thủ tự bao giờ.

T.X.A.

20-06-2021

(viết trong đợt 2 giãn cách xã hội,
năm 2021, vì nạn dịch COVID-19)

.....

(* Ba vạch đỏ (quẻ Càn), tượng trưng cho Trời, màu nhiệt đới phương Nam; cũng có nghĩa ba miền cùng dòng máu đỏ. Màu vàng, hành thổ, tượng trưng cho Đất. Tổng hợp lại là Đất Trời Nam, tức là Nam quốc (nước Nam), nước Việt Nam, theo tư duy Kinh Dịch cổ đại.

**QUỐC KÌ QUỐC GIA VIỆT NAM, VIỆT NAM CỘNG
HOÀ THUỘC VỀ “GIAI ĐOẠN LỊCH SỬ MỘT ĐI
KHÔNG TRỞ LẠI” (1948-1975):**

**Kiến nghị QUỐC KÌ VIỆT NAM: cuốn QUỐC SỬ VIỆT
NAM**

Màu da màu đồng người Việt Nam + Sứ xanh (hãn thanh)
The bronze skin color of Vietnamese + The bamboo tree
green color – logo of Vietnam history book

Trộn bài:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2919743954966203/>

Link tem bưu chính Liên Xô:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2919408774999721/>

Tem bưu chính Liên Xô — Google search

KHÔNG CÓ CỜ TỔ QUỐC (QUỐC KÌ) (trường hợp Trung Quốc)

Grigori Naumovich Voitinsky (1893 – 1953) (H.1), người góp phần chính khai sinh Đảng Cộng sản Trung Quốc. Đảng kì, quốc kì Trung Quốc (H.2, H.3) cũng là phiên bản quốc kì Liên Xô (búa liềm, sao vàng), đảng kì Liên Xô (nền đỏ) và đảng huy Liên Xô (H.4), như trường hợp đảng kì, quốc kì nước ta!

Nói chung, thiết kế **CỜ CỘNG SẢN** chỉ gồm ba thành tố:
1) Ngôi sao vàng năm cánh (cũng có thể màu trắng, màu đỏ, nhưng gốc là vàng khối hoặc viền vàng);

- 2) Búa liềm vàng;
- 3) Nền đỏ.

NGUYÊN DO CHỦ NGHĨA CỘNG SẢN KHÔNG CÓ QUỐC KÌ MÀ CHỈ CÓ CỜ CHỦ NGHĨA (Ngôi sao năm cánh) VÀ GIAI CẤP (Búa liềm):

I. CHỦ NGHĨA MÁC – LÊ CHỦ TRƯỞNG: TAM VÔ, NHỊ CÁC

1) Tam vô: vô Tổ quốc, vô tôn giáo, vô gia đình
(Ba cái không: không Tổ quốc, không tôn giáo, không gia đình [chỉ có gia đình hạt nhân, gồm vợ chồng và con mà thôi])

2) Nhị các: các tận sở năng, các thụ sở nhu
(Hai cái cùng/đều: Cùng làm việc hết sức, cùng thụ hưởng theo nhu cầu) *

II. HỒ CHÍ MINH DƯA VÀO LIÊN XÔ CỘNG SẢN NHƯNG VẪN CÒN GIỮ TỔ QUỐC LUẬN

Theo nhà nghiên cứu Phan Ngọc, trong sách “Bản sắc Văn hoá Việt Nam”, Nxb. Văn hoá – Thông tin, 1998, tr. 465-466: Trong các tài liệu huấn luyện cán bộ, không phải tác phẩm của Hồ Chí Minh, quả thật có đề cập đến chủ trương “tam vô, nhị các” nói trên. Chủ trương ấy là có thật.

Nhận xét về cuốn “Đường khách mệnh”, nhà nghiên cứu Phan Ngọc viết: *“Công trình giáo dục của Nguyễn Ái Quốc không nói đến tam vô (vô Tổ quốc, vô gia đình, vô tôn giáo), không nói đến nhị các (ai cũng được làm theo năng lực, hưởng theo nhu cầu), không trình bày chủ nghĩa cộng sản như một thiên đường, điều mà ta thấy sau này trong các sách huấn luyện. Nếu như có một người cách mạng không lãng mạn thì người đó là Hồ Chí Minh”*.

Mặc dù Bác Hồ còn giữ Tổ quốc luận nhưng vẫn phải chịu sức ép của Liên Xô (& con đẻ của Liên Xô là Đảng Cộng sản Trung Quốc).

Không dựa vào Liên Xô (& Trung Quốc, nước được Liên Xô uỷ nhiệm) thì không có viện trợ để đánh đuổi thực dân Pháp; mà đi theo Cộng sản thì không có quốc kì! Đồng thời, đi theo Liên Xô (& Trung Quốc) thì đụng đầu với Mỹ, vì Mỹ sợ sự bành trướng của Khối Cộng sản. Đi theo Liên Xô (& Trung Quốc), nên xảy ra nội chiến trong Chiến tranh Lạnh: Quốc gia Việt Nam, Việt Nam cộng hoà chống cộng sản xâm lược, bành trướng (chống “tam vô”).

Mỹ cũng không thể ủng hộ Bác Hồ vì Bác Hồ đã là cộng sản từ 1920/1924...

Bi kịch lịch sử ba mươi năm (1945-1975) hay bốn mươi tư năm (1945-1989/1991) là rất nặng nề. Do đó, cần thấu hiểu để hoà giải, hoà hợp dân tộc, lành lặn vết thương bi kịch lịch sử ấy.

T.X.A.

25-06-2021

.....

(*) Xem thêm: tiểu luận “**Đọc lại Tuyên ngôn Đảng Cộng sản của Marx – Engels**” của Trần Xuân An.

Trọn bài thơ “Trực quan sinh động”:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2919743954966203/>

.

KHÔNG CÓ CỜ TỔ QUỐC (QUỐC KÌ)

.

Ảnh:

“Quốc kì”, Đảng kì Việt Nam là phiên bản của “quốc kì” Liên Xô, đảng kì Liên Xô, đảng huy Liên Xô như trường hợp Trung Quốc.

Xem thêm:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2920540068219925/>

.

Bài 32

QUỐC KÌ VÀNG LỊCH SỬ “MỘT ĐI KHÔNG TRỞ LẠI”

Trần Xuân An

lá cờ vàng triều Nguyễn vàng một sắc
bị dính vào cờ Pháp thực dân

rồi tự chế thành cờ quẻ Li độc lập
nhưng dưới gươm phát xít Nhật, sắp quy hàng

dựa Mỹ, nổi vạch trong, thành cờ quẻ Càn
Quốc gia Việt Nam, Việt Nam cộng hoà, đồ ập

lá cờ chín mươi năm bị hiếp, bị đoạt *
lưu vong vẫn còn ở hải ngoại chưa tàn

thành “lá cờ tự do và di sản” rõ ràng
sân khấu Việt kiều, hoài niệm thời đã mất

quốc kì Vàng không của cường quốc khác
chỉ của Việt Nam, dù chưa bốn nghìn năm!

thoát mục nát, tranh giành, cờ Vàng lưu lạc
âm lòng đồng bào ngoài cõi, xa xăm

cờ Đỏ nước ta, dù hiển hách
nhưng của Liên Xô, lấy chi phê phán cờ Vàng!

lịch sử, ngẫm nghĩ, rơi nước mắt
ngoại xâm, Chiến tranh Lạnh, nội chiến tan hoang!

T.X.A.

26-06-2021

.....

(*) 1885-1975.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2924049101202355/>

Ảnh:

H.1: Quốc kì Quốc gia Việt Nam, Việt Nam cộng hoà (1948-1955-1975)

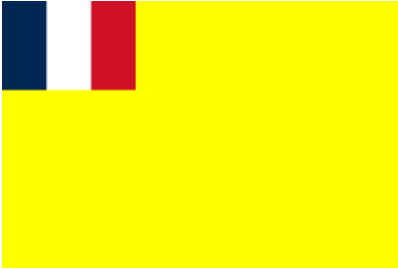
(dựa Pháp nhưng thực chất là dựa Mỹ, rồi dựa hẳn vào Mỹ, 1948-1975), còn được gọi là cờ quẻ Càn.

H.2: Cờ bị Pháp “bảo hộ”, thật ra là cai trị (1885-1945).

H.3: Cờ Việt Nam dưới thời phát xít Nhật (1945), còn được gọi là cờ quẻ Ly.

.

Thấy trên mạng toàn cầu hai bức tranh tuyên truyền của phát xít Nhật và thực dân Pháp về 3 lá cờ: quốc kì Pháp, quốc kì Nhật và hiệu kì hoàng đế của vua Bảo Đại (1943).

Nguồn: Tư liệu sưu tầm của nhà nghiên cứu Trần Việt Ngạc.

H.1:

Quốc kì thực dân Pháp, quốc kì phát xít Nhật và hiệu kì hoàng đế của vua Bảo Đại (1943).

Chữ trên tranh: Kết quả của sự hợp tác Nhật – Pháp – Đông Dương (Resultat de la Collaboration Nippo – Franco – Indochinoise)

H.2:

Quốc kì thực dân Pháp và hiệu kì hoàng đế của vua Bảo Đại

(1943).

Chữ trên tranh: Thái bình (太平)

T.X.A.

29-06-2021

[https:// www. facebook .com/tranxuanan.writer/posts/2926120150995250/](https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2926120150995250/)

Bài 33

THƯƠNG MỘT THỜI KÌ SỬ

Trần Xuân An

một thời Đất nước buồn thương
bại ai chống giặc không nương dựa nào
hiển hách duy Cờ Vàng Sao
nhưng cờ ngoại, khiến đồng bào giết nhau

ra đời muộn, trải nhiều đau
nhập thân, hoà giải, vui đau, dịu lòng
học trò, dạy học, nợ không
ách oằn hậu chiến mấy trông, cõi ra

làm thơ, ru khế ơi à
một mình một bóng, một ta ru mình
lí lịch ư? Phải tự sinh
dựa ngoại cường Đỏ đáng khinh như Vàng

ngẫm bao cờ quạt, buồn chẳng?
phát cờ chiến đấu lại bằng cờ chi?
tự hào, miệt thị làm gì
thương nước mình, nghèo khôn đi dựa người!

nữ nào đọc sử, bật cười
áo nính Đỏ nạt tả toi áo Vàng *
sử trung thực, nước mắt tràn
đỏ vàng lam, chín đoá, dâng tranh này

màu da dân tộc vàng đây
pho quốc sử sắc tre dày — sử xanh
quốc kì tự nghìn năm thành *
Búa liềm Sao, chính thể, quanh quốc kì.

T.X.A.

09:12-11:01, 29-06-2021

(viết trong đợt giãn cách xã hội kéo dài,
năm 2021, vì nạn dịch COVID-19)

.....

(*) ~ Mặc nính, cũng có nơi dùng từ mặc binh (mượn áo
quần của người khác để mặc).

~ Màu da màu đồng người Việt Nam + Sử xanh (hãn thanh):
The bronze skin color of Vietnamese + The bamboo tree
green color – logo of Vietnam history book.

Đây chỉ mới là quốc kì kính kiến nghị, theo tinh thần “Tổ
quốc trên hết” (Tổ quốc tối thượng).

.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2926174850989780/>

.

**AI TRỰC TIẾP CHỈ ĐẠO THI CÔNG TÂN SỞ (1883)?
03 BẢN DỰ TỪ TÂN SỞ 7-1885**

23-5 âm lịch, NGÀY QUẢY COM CHUNG TẠI HUẾ,
TƯỜNG NIỆM CUỘC KINH ĐÔ QUẠT KHỎI VÀ BỊ THẤT
THỦ (ÁT DẬU 1885), nhằm ngày 02-7-2021 năm nay.

TÂN SỞ, theo Đại Nam thực lục và theo Henry de Pirey, trong bài “Một kinh đô phù du: Tân Sở” (1914), là do Nguyễn Văn Tường trực tiếp chỉ đạo, thi công, 1883. Trước đó, 1853-1862 & 1866-1868, ông là tri huyện, rồi là bang biện Thành Hoá (Cam Lộ), chuyên lo việc HẬU LỘ CỦA KINH ĐÔ HUẾ (gồm Tân Sở và hệ thống sơn phòng xuyên dọc rừng Trường Sơn).

03 BẢN DỰ TỪ TÂN SỞ 7-1885:

Dự Cần vương & 2 bản Dự khác từ TÂN SỞ

Ở TÂN SỞ (Cam Lộ, Quảng Trị), 1885, LÁ CỜ MÀU VÀI VÀ CỘT CỜ RA SAO?

Viết trên Facebook, cần viết thật ngắn, thật gọn, nên tôi xin nói ngay: Đọc các bài báo, nghiên cứu của thực dân Pháp (kể cả của người Việt đối lập hoặc từ xuất bản phẩm bị Pháp kiểm duyệt) về nước ta thời chống Pháp, chúng ta chỉ lọc lấy thông tin và phải phối kiểm bằng sử sách của Triều Nguyễn, đồng thời sử dụng thông tin ấy với quan điểm, lập trường của chúng ta. Ở đây, tôi cũng nói ngay về một điểm định nói.

Bài *“Một kinh đô phù du: Tân Sở”* (1914) của linh mục người Pháp Henry de Pirey, có đoạn: *“Ngoài vòng thành ngoài của kinh thành và chưa hẳn đối diện với cửa Tiền, mà chéch qua một tí bên phải là cột cờ. Đây là mô đất, hình tròn, bao phủ bụi gai, cao độ 4m, trên có cột cờ treo cờ màu vàng. Chiều cao độ 50 thước, nghĩa là 20m”* (*).

Theo thông tin khách quan đó, phối kiểm với nhiều tài liệu chúng ta đã biết: Quốc kì Triều Nguyễn chỉ một màu vàng.

Vị trí cột cờ, kích cỡ đế cột cờ và chiều cao cột cờ, ở Tân Sở, 1883-1885, bài viết cũng đã ghi rõ bên trên. Tuy vậy, ngoại trừ sắc quốc kì toàn một màu vàng như đã phối kiểm, xác quyết, còn về cột cờ, vị trí, kích cỡ đế, chiều cao của nó, thì đến nay, còn bàn cãi. Có điều, từ chú thích của Henry de Pirey, chúng ta nhận thêm được một thông tin: Việc thiết kế, xây dựng thành Tân Sở, là cả một quá trình dài, có sự bàn thảo, chuẩn thuận và đặc biệt, có sự giám sát thi công của cả triều đình. Ở đây là sự giám sát của quan tể tửu (hiệu trưởng Quốc tử giám?).

T.X.A.

14:34-15:02, 02-07-2021

.....

(* *Henry de Pirey, “Một kinh đô phù du: Tân Sở”, trong tập san “Những người bạn cố đô Huế” (Bulletin des amis du vieux Hue), tập 1, 1914, Đặng Như Tùng dịch, Bưu Ý hiệu đính, Nxb. Thuận Hoá, Huế – 1997, tr.227.*

Xem thêm: A. Delvaux, “Căn cứ Tân Sở”, bộ sách đã dẫn (B.A.V.H.), 1942, tr.112-127.

Link bài này:

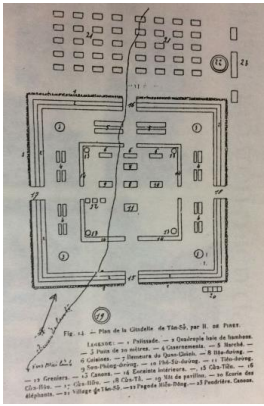
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2928384110768854/>

Ảnh: 1) Chụp lại sơ đồ minh hoạ in theo bài của Henry de Pirey nói trên. Vị trí cột cờ được đánh số 19 (Mât de pavillon: cột cờ).

2) Chụp lại phần trích đoạn ở bài đã dẫn.

3) Đối chiếu hai sơ đồ, một của Pirey (sđd) và một của A. Delvaux (B.A.V.H., 1942, tr.126-127).

.
.

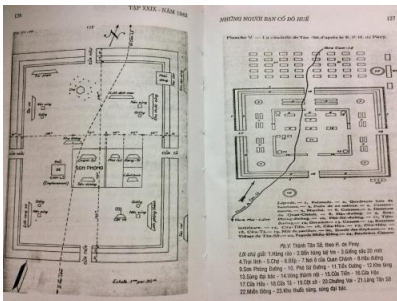

Cửa vòng thành ngoài và Thành nội khoảng cách độ 150m. Lũy thành thứ hai có bao bọc quanh một lũy đất độ cao 2m và chiều rộng của vòng thành là 42m.

Ngoài vòng thành ngoài của kinh thành và về phía nam chưa hẳn đồ liên với cửa Tiền, mà chéch qua một tí bên phải là cột cờ. Đây là mộ đất, hình tròn, bao phủ bụi gai, cao độ 4m trên có cột cờ treo cờ màu vàng. Chiều cao độ 50 thước nghĩa là 20m¹⁾.

Về phía Đông Nam, bên ngoài là chuông ngựa, voi, khoảng 4 cái.

¹⁾ Tôi có thể có mọi giải thích thêm về cột cờ thường thấy đất trước cổng. Người ta kể rằng, khi thi công Tân Sở đã tiến hành khá lâu thì có một vị quan đại thần "Tể Tâu" từ Huế ra kiểm tra công trình. Vì quan này thấy khí phết về hướng không tốt vì có mồ hôi ẩn nấp phía Nam, mà theo phong tục tập quán là có ảnh hưởng không tốt. Người ta không dám nghĩ đến việc chuyển Kinh thành mà chỉ đục cột cờ về chỗ mà hiện nay đang có.

Bài 34

QUỐC KÌ VÀNG Ở THÀNH TÂN SỞ Trần Xuân An

lúa Ái Tử, tận Cà Mau ruộng
ngót ba trăm rưỡi năm, Đàng Trong
thành vàng nắng quốc kì Tân Sở
cờ tàn, công vẫn dài non sông

tác đất, ngọn rau, ơn Chúa Nguyễn *
mít Cù, vàng mật múi, gỗ ròng
di tích thơm màu xưa sử kí
cờ tàn, ba bản Dụ thì không *

đứt ruột, quặn lòng, vượt thượng đạo
thỏa hiệp “lân bang” Pháp — mấy dòng *
thế nước yếu, cờ Tân Sở phát
đánh và đàm, đày biệt, hết mong!

Tân Sở, Dụ Cần vương truyền lửa
lửa vàng ánh máu sĩ dân hồng
quốc kì rơi khỏi vương triều Nguyễn
cờ Tân Sở mười năm núi đồng. *

T.X.A.

07:36-09:45, 03-07-2021

(sau ngày Quẩy Cơm Chung 23-05 âl.)

.....

(*) ~ Nguyễn Đình Chiểu, “Văn tế Nghĩa sĩ Cần Giuộc”. ~
 Dụ Cần vương, Dụ Nguyễn Văn Tường (cùng ngày 13-07-
 1885), Dụ Hoàng tộc (18-07-1885) của vua Hàm Nghi (&
 Tôn Thất Thuyết) từ Tân Sở gửi về Huế. ~ Trong bản dịch
 của “Dụ Nguyễn Văn Tường”, có cụm từ “nước láng
 giềng”, tức là “lân bang”, chỉ Soái phủ Pháp ở Nam Kỳ. ~
 Phong trào Cần vương phát động từ Tân Sở kéo dài 11 năm
 (1885-1896).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2928938674046731/>

Xem tư liệu tham khảo:

Ở TÂN SỞ (Cam Lộ, Quảng Trị), 1885, LÁ CỜ MÀU GÌ VÀ CỘT CỜ RA SAO?

Bài 35

KHÔNG NGẤM, CHỈ TINH LỘC

Trần Xuân An

ba mươi năm sử, bùn và máu
mười chín tuổi, nhô khỏi mặt đầm
sen hay súng cũng như rau muống
nặng hậu chiến khô bão, giông gầm

ba lăm tuổi, dứt *Chiến tranh Lạnh*
hoà bình, còn mất đảo Biển Đông
ai lệ thuộc, ai vô chính phủ
sen, súng, muống, nghiêng ngả, long đong

bùn, máu, nặng như bão, thất thế
nở ba lăm đoá, mười lăm thêm
hoà giải, chính là phân giải sử
ngoại-xâm-nội-chiến-máu-say-mèm

vừa sen, vừa súng, vừa rau muống
không phải bùn, máu, nặng xoáy cuồng
không ngấm mà tinh lọc dưỡng chất
sinh vật nào máu mủ cũng hương

công dân, ta thuộc phe nào nhỉ
thừa rằng, thuộc dân tộc Việt Nam
ngoại nhập cả chiến tranh, hậu chiến
thì sợ chín đoá đỏ vàng lam

thuở trẻ, vào Đoàn, không kết nạp
trung niên, vào Hội, chỉ địa phương
sách viết, nhiều cuốn, không cấp phép
không quốc kì, mặc niệm vô phương!

kính tôn giáo, dù dân Đảng Đỏ
ta, nhà thơ thuần chất Việt Nam
nền da, màu tre pho Quốc sử
nên là Cờ Nước bốn nghìn năm

chiến tranh, hậu chiến đều bùn, máu
đều nắng bão khô, thét gió giông
sen, súng, muông, nương theo, bút gốc
tự hấp thu, tươi ngoài, lạnh trong

ta viết con người và bối cảnh
ánh sáng tâm trạng u ám thay
duy đúng, sinh vật từ bùn đất
đều sạch hơn Quả Đất bản này!

T.X.A.

06:45-07:15, 04-07-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2929570933983505/>

.

Bài 36

MÊ HƯƠNG SẮC

Trần Xuân An

sen, súng, muống, vượt bùn đêm
cơm thường ngày ai cũng thèm muống thối

·
dầu đều mọc chôn tanh hôi
sen, súng, muống đều ngoài tươi, trong lạnh

·
nhưng nếu tóc vẫn còn xanh
thà cơm rau thiếu, tình dành yêu sen

·
yêu bông súng đỡ chết ghen
vẫn yêu sen, mùi hương bền say tim!

·
mê hương sắc nên lún chìm
loài bông mọc cạn bìm bìm rào quanh!

·
bìm bìm phủ kín giùm anh
mộ anh trơ trọc cỏ xanh không thèm!

·
(đùa các loài hoa thối em
sách anh viết đủ xây thêm mộ anh!)

·
sen, súng, muống trách đành hanh
anh ngông chút, bìm bìm hành, khổ thân!

T.X.A.

08:21-09:55, 04-07-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2929594613981137/>

Ảnh (google search):

1) Bông sen; 2) Bông súng; 3) Bông rau muống; 4) Bông bìm bìm

Ảnh (google search):

1) Bông sen; 2) Bông súng; 3) Bông rau muống; 4) Bông bìm bìm

Bài 37 THƠ BẢY CHỮ, CÁCH TÂN CŨ Trần Xuân An

*không! Ngoài thơ, cách tân chính thể
dâng nước Quốc kì, vì quá thương.
(T.X.A.)*

bằng bằng trắc trắc, thơ bảy chữ
tử lâu, đã phá cách – luật, niêm
nếu đọc, theo khuôn âm, hần nếp
thấy khổ độc, thềm êm phiến tiềm!

ở đời, có gì không biến thể
(trước, sau, cổ phong còn thoáng hơn)
đọc chậm, bị vấp, đầu phải tỉnh
không chuội theo tai, bằng trắc môn

*“tài cao, phận thấp, chí khí uất
giang hồ, mê chơi, quên quê hương” **
không! Ngoài thơ, cách tân chính thể
dâng nước Quốc kì, vì quá thương

dân tộc tài cao, thân phận thấp
cả nước Búa liềm Sao Liên Xô
yêu non sông mà vô Tổ quốc
thương vạn lần hơn trời thể thơ

công dân là dân Đảng Đỏ Việt
đứng dưng Quốc kì, dù mỗi tay:
sắc tre, bốn nghìn năm, Quốc sử
trên màu da Việt Nam mình đây

thể thơ Đường luật và chính thể
liên tưởng làm đứng sững tứ thơ
quốc kì, bỗng rõ *Chiến tranh Lạnh*
nội chiến mình và rã Liên Xô

vẫn công dân Tổ quốc thời Đỏ
bàn thể thơ xưa, nội chiến gần
phân giải sử là hoà giải thật
không thẹn kẻ sĩ chỉ cười khan.

T.X.A.

09:20, 05-07-2021

.....

(* *Thơ bảy chữ Tân Đà.*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2930357343904864/>

Bài 38

GHI VỘI TRƯỚC ĐỢT MỚI, NGƯỜI CÁCH LI NGƯỜI, NHÀ CÁCH LI NHÀ

Trần Xuân An

ngàn sau hoảng thập niên này *
năm hai mươi, hai mốt đầy siêu vi
trắng hó huyết, trắng tử thi
bờ sông hoả táng đen sì tro than
Quả Đất lặn trong bát an
rò từ Vũ Hán lấm tràn năm châu

hai trận Sài Gòn trán nhàu
nhà nhà rũ, phố phường rầu, vắng tanh
Bắc Giang bông áo kín xanh
khẩu trang, tấm nhựa bao quanh mặt người
Đà Nẵng che bít, héo cười
cách li, giãn cách chờ tươi biển bờ

từ bao giờ đến bây giờ
hai năm đại dịch bơ phờ thế gian
bao người từ thiện gian nan
bao người khó, cơm sắp bàn sẻ chia
vaccine bay khắp trời mùa
mưa cho Quả Đất bớt bia cốt người.

T.X.A.

14:12-16:32, 08-07-2021

*(chuẩn bị cách-li-xã-hội TP.HCM.
từ khuya nay, rạng ngày mai)*

.....

(* Đã có vaccine, có thuốc điều trị, dần dần sẽ hiệu quả hơn, nhưng, theo báo chí, “tin tốt là có thể sống chung với loại virus này, như một loại virus bệnh cúm, vì nó không hoàn toàn biến mất” ...

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2932657390341526/>

.

Bài 39

GIỚI TỰ NHIÊN TRẢ THÙ

Trần Xuân An

bão lụt, sóng thần và hạn hán
động đất, núi lửa và tổ khô *
từ nghìn xưa, cũng bùng dịch tễ
tự nhiên phục hận đến bao giờ?

đến bao giờ loài người sám hối
khai thác thế nào, bù đắp sao
a, quy luật buộc tâm bùng tỉnh
động não, tiến hoá hay tàn hao?

loài người làm thịt tự nhiên mãi
thì tự nhiên làm thịt loài người
con Covid trông như trái chín *
khẩu trang khoá miệng ngấm luật trời

biết vậy, quá buồn cảm thức khổ
sống sao cho giới tự nhiên tươi
thắng tai trời, ách nước, vui sống
thắng rồi thương, chết vì sinh xoi

đều Covid, ăn người, đồng loại
nửa não tìm người thoát tự nhiên
nuông quy luật mà sinh kháng thể
tim não người hơn, vui sống yên.

T.X.A.

10:39-11:59, 09-07-2021

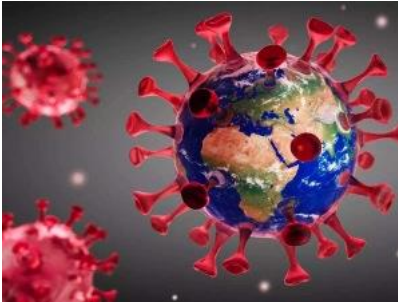
*(ngày thứ nhất TP.HCM.
cách-li-xã-hội)*

.....

(* ~ Gió mạnh khoảng vài ngày trong mùa gió phơn (gió Lào), khô nóng như bão thổi bằng hơi lò lửa. ~ COVID-19.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2933272810279984/>

Ảnh: COVID-19 – Google search

Bài 40

VIẾT THÊM

VỀ DỊCH TỄ VÀ QUY LUẬT SINH TỒN

Trần Xuân An

mới lọt khỏi lòng mẹ, khóc thoát
đã trả ơn cho đất bánh nhau
vĩ nhân, thường dân khác gì sinh thể đầu
suốt đời là máy làm phân cho cây xanh mát

nếu chiến tranh, người với người, tàn sát
là trả nợ tội sát sanh, rau xanh, cá tươi
ốm đau vì siêu vi, vì nắng mưa, bão táp
cũng trả nợ tội phá nát đất trời

Covid-19 ơi, kháng thể vaccine tạo ra rồi
trăm tuổi, con người trả luôn thân xác
cho rễ cây, giun dế, vi trùng
đừng dịch tễ nữa, yên vui sông chung

di sản giao con cháu, duyên nghiệp giao trời đất *
thân trả tự nhiên, duy đau đớn là quy luật
sao phải làm thịt tự nhiên rồi trả nợ tự nhiên?
tự bó tay, dốt khám phá và ngu khai thác?

Kính cúng tạ đất, Thượng lễ ơn rừng
giàu nhờ cày cấy, chăn nuôi, trái hái, sữa vắt
đến phi thuyền sao trời, giếng dầu biển đất
phân tích gien Covid, vaccine tiêu ác hung

yêu đời, yêu loài người, tận cùng sự thật
ước mơ, góp phần tiến hoá đến vạn sau
không còn ăn thịt nhau, cỏ rau, súc vật
đều nói tiếng người, không còn khổ đau.

T.X.A.

15:23-18:08, 10-07-2021

.....

(* Ai cũng có chút sản nghiệp (nghĩa thông thường cũng như nghĩa từ điển) để lại cho con cháu (di sản, di sản nghiệp). Duyên nghiệp là nghiệp (karma) của bản thân qua nhiều kiếp, được hiểu theo triết học Phật giáo.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2934130960194169/>

Bài 41
TUỔI TẢN CÁI NHÌN,
TRONG TRẬN MẠC COVID
Trần Xuân An

giữa trận mạc Covid, vẫn rượu cay
miếng thịt gà ngon thơm, nhưng trực tuyến
năm hai một, thế kỉ này, trò chuyện
và cùng nhậu qua cáp quang, đường truyền

rượu và thịt, đời đâu phải cửa thiền
vui thực tại, đường vạn năm tiến hoá
kính tu sĩ, ta sống tầm thiên hạ
bạn bè ta ở trần ai, yêu đời

triết bi đát, cảm thức khô, đúng rồi
nhưng nghiền ngẫm để lãng quên, vui sống
xưa đánh giặc, nay thiền sư rộng công
giảng vaccine... Trần ai kính chúc mừng

chuyện vợ con, thiền sư bỏ sau lưng
gánh nòi giống, trút qua vai ta cả
một li rượu, một miếng thịt, ngon quá
triết lạc quan, thực tại, tiến hoá đời!

chúng ta dối lòng “ngon quá!” đó thôi
rượu và thịt này, từ tội sát sanh gà và thóc
nhưng từ vượn-người thành người-có-học
vạn xưa tiến hoá vạn sau, lạc quan thật, ta ơi!

dịch Covid, người phải cách li người nhà đóng cửa, cách li nhà, phố vắng bỏ rượu bia, cũng nhậu cho đỡ quần trực tuyến thôi, vẫn kính cơm rau chay.

T.X.A.

08:23-11:01, 12-07-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2935350526738879/>

Ảnh: Google search — báo điện tử Sóc Trăng & báo Tin Tức (TTX.VN.)

Bài 42

TỰ KIỂM, GIỮA TÂM DỊCH COVID

Trần Xuân An

dịch Covid, cách li nhau, tự kiểm
cộng nghiệp chẳng? Ta tự hỏi, ta ơi...

do mỗi người, duyên nghiệp lành hay độc
với nghiệp ấy tự thân kiếp luân hồi

nếu sản nghiệp bóc lột máu và đất
nhận hay không, con cháu tàn hay tươi?

nếu sản nghiệp phụng sự đời, thành quả
nhận hay không, con cháu khóc hay cười?

giáo lí nghiệp: Mỗi người tự gánh nghiệp
nhận di nghiệp, cộng vào tự nghiệp thôi *

nếu không nhận di nghiệp, tuy lí lịch
đâu nghiệp công, nào nghiệp tội, trắng ngời

(trong lí lịch thêm chẳng mục di sản
“nhận” hoặc “không”, chọn lấy một, đủ rồi)

suốt đời ta, làm thơ, viết nhiều sách
tặng con cháu khám phá mới dâng đời

toàn tập ta cũng chẳng bao tiền bạc
nhận – giữ giùm tinh túy một đời người

ta sợ ác, cái tâm nào dám ác
có chữ nào sâu sía đục tanh hôi?

tự đề kháng Covid trong tâm đó
và ơn đời giúp kháng thể sinh sôi.

T.X.A.

07:24-10:31, 13-07-2021

.....

(* Di nghiệp: sản nghiệp, sự nghiệp cha ông để lại.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2935996906674241/>

***toàn tập ta cũng chẳng bao tiền bạc /
nhận – giữ giùm tình tuý một đời người***

Ảnh (google search): Mõ, tự gõ để tự kiểm điểm, đánh thức
thiện tâm

Bài 43

MIỀN BẢO LỮ CỨU TRỢ SÀI GÒN

Trần Xuân An

rau củ tươi miền nghìn năm bão lụt
mát mùi thơm đậm nắng gió cay nồng
bánh ruột tượng Tết những thời trận mạc
muối tản cư dài đường chạy, nhớ không?

thương biết mấy và lạ lùng quá đỗi
có đời mô Miền Trung cứu trợ vô
Sài Gòn thừa, Nam Bộ luôn dư dả
chỉ Covid, chia biệt mới nghẹn khô

Sài Gòn nhận cái tình miền ruột thịt
trại cách li, xóm dân nghèo âm lòng
khu công nhân xa quê rơi nước mắt
lo bà con sắp mùa bão, trắng đông!

T.X.A.

15:21-19:36, 14-07-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2936961303244468/>

Ảnh báo điện tử Tuổi Trẻ – Google search

Bài 44, 45 (02 bài)
XANH TRỜI TRẮNG MÂY
THỜI TRÁI ĐẤT NHIỄM DỊCH
& CÓ NHIỀU ANH HÙNG NHÂN ĐẠO
Trần Xuân An

1.

thời mọi cái nhìn đều tối
thật khó viết lời ngợi ca
xanh trời trắng mây chống dịch
thế gian bùng sáng mắt ra

ngành dược ngành y thuở nọ
thiên thần xuống cõi người ta
nay đẹp trên nền ngủ trực
đẹp rôm sảy bóng chín da

tầm nhìn hiển vi, viễn vọng
siêu vi mệnh mông — thiên hà
y dược giúp đời xua dịch
cái tâm lòng mẹ bao la

không tôi, mất thời tinh táo
siêu vi còn lại hiền hoà
Phật, Chúa đều là thầy thuốc
cứu khổ, mấy dịch đã qua.

2.

che kín mặt mày vóc dáng

cái tâm từ thiện sáng trưng
y dược đương đầu nhiễm chết
tình thương thành chất anh hùng.

T.X.A.

20:11-13:15, 15-07-2021

07:11-08:01, 17-08-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2937785716495360/>

[https:// www. facebook.
com/tranxuanan.writer/posts/2961070267500238/](https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2961070267500238/)

.

Xem thêm thơ về dịch COVID-19:

[https:// www. facebook.
com/tranxuanan.writer/posts/2936825039924761/](https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2936825039924761/)

.

Ảnh: Google search

.

Bài 46

LẦN ĐẦU TIÊN THƠ CA NGỢI ROI CÒNG

Trần Xuân An

chống dịch, Vũ Hán hàn chặt cửa phòng
quạt người vi phạm, còng tay bên hè phố
cảnh sát đánh roi kẻ ra đường ở Ấn Độ
cưỡng chế lên xe, ngay thủ đô Mỹ, Anh

Covid-19 đẩy nhân loại về thời trung cổ
chống dịch, chống cả nhân quyền
trại tập trung, chốt chặn nghẹt thở
nhưng vì mạng sống loài người trước tiên

sống không có nhân quyền
khổ đau hơn mọi đau khổ
nhưng chết không kịp thiêu, máy đào chung mộ
lần đầu tiên, thơ ca ca ngợi roi còng

tôi ca ngợi các anh cảnh sát, dân phòng
cứng rắn đến vắng tanh mọi đường phố
Covid đành bất hoạt, vô phương nảy nở
chờ đủ vaccine, thơ lại vạn tuế nhân quyền!

vẫn âu lo Tàu xuất khẩu siêu vi phát xít đó?
“dạy bài học” cho khát vọng nhân quyền?
tiêm cho dân chủ, công bằng tận số?
ta hãy thắng Covid, lại nhân quyền vạn niên!

hãy tin các phòng phân chất nước ta, thật rõ
kết quả dài lâu, kết quả nhãn tiền
vững phòng tuyến những tỉnh, làng chưa vỡ
truy tố bác học của Hitler, thế giới bình yên

hãy tin các nhà khoa học phân chất! An nhiên!
thuốc chủng ngừa, thuốc điều trị đã có
roi còng, hạn chế nhân quyền là tạm bợ
trí tuệ, sức sống, tự do vượt thắng ưu phiền.

T.X.A.

07:12-09:25, 16-06-2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2938081703132428/>

Ảnh: ba ảnh Google search và một ảnh của T.X.A.

Bài 47

BÀI THƠ VIẾT NĂM NGOẠI, 02-2020, KHI DỊCH COVID-19 BÙNG PHÁT Trần Xuân An

dịch Covid bay lơ lửng siêu vi Covid
rất dễ bị vương
héo rũ
mặc dù ta khoẻ mạnh bình thường

tự dung nhớ, thơ ta đỏ vàng một tú
không vui không buồn:
vàng là quốc kì nội, dựa ngoại xâm và Mỹ
đỏ là quốc kì ngoại, Xô – Trung ngoại cường

như lí lịch nhiều nhà có vàng có đỏ
(hai bờ Bến Hải đều quá đáng thương!)
lí lịch riêng đời ta là hoà giải
— một đời ta sử học, văn chương —

hoà giải cả bằng bức tranh bình sọ
đỏ vàng lam chín đoá — máu xương
ta ước chi in sách giấy toàn tập
rõ tứ thơ lí lịch không vui không buồn

hai đứa con ta sẽ in trọn vẹn
cũng viết lời thưa không vui không buồn
(lẽ ra, toàn tập ta, ta in thành sách lấy
phiên con cháu, bên này bờ Hiền Lương!)

*bốn chín đầu sách ta đều đăng trên mạng
(kể cả hai lần đầu sách qua nhà xuất bản, đăng
luôn!)*

*luật bản quyền! Không ngoài vòng pháp luật
triệu đôi mắt đọc, in giấy riêng cỡ, tùy khuôn*

sáng nay còn căng thẳng dịch Covid

rất dễ bị vương

héo rũ

mặc dù lâu nay ta mạnh giỏi bình thường

bài thơ này viết như thể viết tuồng

nhưng tâm trạng ta rất thật

(còn ngôi nhà, mẹ con bán buôn độ nhật

là cô biểu bà nội, con nhớ khói hương)

ta vốn không tin về điềm gỡ (còn sống thọ)

triết lí về lẽ sống, cái chết như vương gương

thuở trẻ đã suy tư, khác chi chiếu hậu, soi mặt

để nhìn lại, mắt trong gương như mắt cuối đường

tất yếu sẽ tan Covid, thêm một lần *Cởi trói*

quy luật thực tiễn đã '*glasnost*' tận nguồn *

cốt cách dân tộc không thể hoài áo nính

bình đẳng đỏ, bắc, vàng, nam, sử lưu phương.

T.X.A.

06:12-07:15, 17-07-2021

.....

(*) *Glasnost*: Công khai hoá, minh bạch hóa đến mức tối đa các hoạt động của những cơ quan nhà nước; tự do thông tin và ngôn luận — tại Liên Xô (theo *Wi-ki-pe-di-a*).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2938731009734164/>

Bài 48, 49, 50 (03 bài)

**CÁC THỨ NGOẠI CƯỜNG MỘT GIUỘC
& VIẾT TIẾP... (03 bài)**

Trần Xuân An

1.

CÁC THỨ NGOẠI CƯỜNG MỘT GIUỘC

Afghanistan bị mấy ngoại cường giăng xé
máu đổ xương lìa bởi Mỹ đôi đầu Liên Xô
(trước đó, Anh và Nga Sa hoàng thực dân cũ)
Chiến tranh Lạnh, Trung Quốc chọt đôi tuyên,
nhào vô

biên giới Việt Nam, Kh'Mer Đỏ – Trung Quốc
bị rơi mặt nạ! Afghanistan làm mặt nạ rơi
các ngoại cường thực chất đều xâm lược
đau xúr hoang mạc, nở cây xanh, đẫm máu tươi

yêu Đỗ Phủ, Shakespeare, Tsekhov
Hemmingway, Gorki, Pasternak thiên lương
và sợ hãi vua chúa, tổng bí thư, tổng thống
mọc trên Afghanistan,
lẽ ra chỉ các cỗ thụ văn chương!

cây đa cây đề nội địa văn chương tâm ruồng
tự chuốc hay bị gặm vào, mộng xâm lăng
nịnh ngoại cường này nọ, thù đồng nghiệp
họ chỉ làm hoang mạc trào máu Afghanistan!

văn chương nội chiến địch – ta, quá rồ dại
các phe đều dựa ngoại cường, ai địch ai ta?
thế cũng viết bằng máu, hát khi xúc tới
ôi đất nước nhân dân chưa ngớt khóc la

đâu chỉ bằng gậy chỉ huy ý hệ, cà rốt “ruble” *
Liên Xô đổ quân đánh chiếm đến tận rã rời
Mỹ thay chân, cũng đang sắp sửa rút *
cây công nghệ, kinh tế, văn chương nội địa,
chúc tốt tươi...

nhưng muôn họng súng còn khét lửa
muôn lưỡi dao găm còn máu tanh
nội chiến Afghanistan đang còn đó
xứ hoang mạc bao giờ nhiều nhà máy, cây xanh?

hình dáng Afghanistan: trái sầu riêng chín
gai chĩa súng tự vệ thôi, đừng khùng bố đời
các sắc tộc là các mùi thơm chung cuống
mở lòng ra với thế giới loài người

cờ đỏ Búa liềm Sao vàng đã rút
cờ Năm mươi Sao trắng đang rút, sắp xong rồi
Afghanistan độc lập, văn hoá cổ truyền sẽ hiện đại
đau cờ Liên Xô vẫn quốc kì Đất nước chúng tôi.

2.

VIẾT TIẾP SAU NGÀY TALIBAN THẮNG
KHÔNG HOÀ GIẢI HOÀ HỢP *

Taliban tiến quân như gió vào nhà trống
mọi sắc tộc Afghanistan đều lặng im
cả Liên Xô lẫn Mỹ đều bị xem là xâm lược
chả viễn chinh ý hệ nào vào đây
thắng được bằng đạn mìn

Hồi giáo quá lâu đời, thành truyền thống
chỉ giao lưu, truyền thông tương tác,
cách tân dần
nhưng Taliban nếu xuất khẩu khủng bố
chắc thêm một lần 2001 nát tan!

Algeria cũng thắng Pháp bằng độc thần Hồi giáo
Hoa, Triều Hàn và Việt Nam tam giáo, đa thần
nên bị càn sóng thần Xanh, quét sóng thần Đỏ
ngoại lai xâm nhập nội thân, chạm vỡ rồi binh an

đa nguyên tôn giáo, tách chính quyền
khỏi tôn giáo
cực quyền chạm vào thực tiễn,
vỡ mộng cực quyền
khác Afghanistan của khối Hồi giáo
Việt Nam, chỉ chủ nghĩa yêu nước
bất biến, y nguyên.

3.

BURQA NHƯ KHĂN ÁO MA-SOEUR...

phủ kín độc thần một giáo lí
nghìn năm trung cổ thành đêm dài
Phục hưng, Ánh sáng trời vỡ sấm
và sét lừng vang, đa nguyên nay *

thế giới phẳng và thế giới mở
mười phương gió Afghanistan
các ma-soeur cũng burqa đó *
đất nước ấy: tu viện Qur'an

(râu nam Afghan như râu Chúa
như Thánh Joseph tóc ngang vai
Đức Tiên tri dạy không ảnh tượng
nam Afghan đều gương mặt Ngài)

người nữ Afghan như Đức Mẹ
thôi Thập tự chinh, Thánh chiến xưa
thôi đụng đầu giữa Nga và Mỹ
Vu lan chiêu hồn Trái Đất mưa

Việt Nam: cánh tay bên biển cả
tay ôm vào đủ các loại kinh
đa tôn giáo hoà bình tương tác
phi chính trị, tôn giáo khiết tịnh

thơ tôn giáo tôi phi chính trị
kính Jesus thành Chúa Phương Tây
kính Qur'an nghìn xưa đối trọng
Nga thôi đỏ rút, Mỹ rời đây

Jerusalem, Mecca thánh
Trung Đông, Trung Á khối đạo Hồi
giống gương mặt và giống trang phục
ân tượng râu, burqa, mắt ngời...

thế giới phẳng và thế giới mở
phẳng lặng tâm và mắt mở ra
mọi giáo thuyết và mọi học thuyết
đọc vào thực tiễn cõi người ta

thời mạng liên thông và du khảo
đâu giàu công nghệ, mắt hiền hoà?
đâu nhân quyền đẹp, lành văn hoá?
bất khuất, độc lập, thơm cỏ hoa?

T.X.A.

08:12-11:45, 20-07-2021

(Ngày Hiệp định Genève — Ngày Bến Hải)

& trước 17:00, 17-08-2021

(sau hai ngày Taliban chiếm lĩnh Kabul)

& 07:45-08:50, 19-08-2021

.....

(* Bài 1: ~ Đồng tiền Nga. ~ Mỹ ủng hộ, viện trợ cho các lực lượng Afghanistan chống lại sự chiếm đóng của Liên Xô (1979-1989). Sau sự kiện 11-09-2001, Mỹ tiến hành cuộc chiến tranh chống khủng bố tại Afghanistan (2001-2021).

Bài 2: ~ Thông tin mới: Sau ngày toàn thắng 15-08-2021 ít hôm, Taliban có hứa hẹn sẽ hoà giải, hoà hợp. Bài 3: ~ Thời Phục hưng giá trị cổ đại, Thế kỉ Ánh sáng, Cách mạng Dân

quyền và Nhân quyền ở Châu Âu. ~ Các nữ tu Thiên Chúa giáo La Mã, thường được gọi là các ma-soeur (nghĩa đen là chị gái, em gái tôi — cách gọi thân mật), gọi bằng tiếng Việt là “chị”, “các chị”. ~ Burqa: trang phục phủ kín mặt mày, cơ thể phụ nữ Afghanistan.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2940874389519826/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2962468897360375/>

Ảnh: Google Maps và Google search

[Link ảnh lớn, rõ nét hơn](#)

[Link ảnh lớn, rõ nét hơn](#)

Bài 51

THÁNG BẢY ÂM – DƯƠNG, KHÓC BẰNG ĐÔI CON MẮT Trần Xuân An

lệch lòng, người khóc một bên mắt
còn tôi, đôi mắt mặn đôi dòng
ánh vàng Tân Sở, Điện Biên đỏ
đỏ ngoại cường, rồi sẽ trả xong

lệ vàng Tân Sở cũng ghèn thác
lệ đỏ Điện Biên cũng thác ghèn
đánh Pháp, đoạn trường đau dựa Pháp
dựa Xô Trung đứt ruột, lênh đênh

ai khóc cũng trong veo nước mắt
sắc cờ lấp lánh hơn trăm năm
nếu mặt nửa gương tê tái liệt
úp vào quốc sử sáng đều tâm

ai chẳng khóc đồng bào nội chiến
vàng quốc nội và đỏ ngoại cường
hai quốc kì hai bờ Bến Hải
hiểu nhau rồi, nhớ lấy mà thương

Búa liềm Sao, đỏ nền Xô viết
thế nước yếu đành làm quốc kì
tháng bảy, chiêu hồn, hai mắt khóc
không quốc kì vàng, sử vẫn ghi.

T.X.A.

09:34-11:20, 22-07-2021

(13-06 Tân Sửu)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2942295079377757/>

Ảnh: T.X.A. đứng giữa cầu Hiền Lương, Bến Hải

Bài 52

QUỐC KÌ ĐẠI NAM, BÀI HỌC THUỘC LÒNG THỜI TIỂU HỌC Trần Xuân An

từ xa xưa triều vua là Tổ quốc
chỉ hiệu kì hoàng đế bay ngang trời
khi sứ bộ Đại Nam qua nước Pháp
sắc toàn vàng là quốc kì, nắng soi

ở châu Á cũng theo lệ thế giới
hiệu kì vua thêm quốc kì dân tâm
khác hiệu kì vẫn quốc kì, sau đó
vuông gấm vàng thêu đỏ chữ “*Đại Nam*”

quốc kì vàng bay sáng trời Tân Sở
vàng lụa tươi thêu quốc hiệu đỏ tươi
quốc kì ấy rời khỏi vương triều Huế
hơn mười năm chống Pháp khắp ruộng đời

bài thuộc lòng tiểu học đều còn nhớ
bỗng thơ tôi như thể thơ thiếu nhi
hiện cụm từ: “*Quốc sử Việt Nam*”, rõ
cuốn sử xanh trên màu da quốc kì

ba sọc đỏ là “*Đại Nam*” mã hoá:
Bắc Trung Nam, trời đất nước Việt Nam
nhiều chiến công, Búa liềm Sao – cờ ngoại
bại vong rơi cờ vàng nội, xa xăm

đỏ ngoại cường đổi đầu vàng nội địa
đau nội chiến, vì thế, dài máu xương
gió hoà giải hai bờ sông Bến Hải
cờ “*Quốc sử Việt Nam*” sáng yêu thương.

T.X.A.

08:25-09:45, 24-07-2021

.....

(*) Trong “Nhật ký đi Tây” (Như Tây nhật ký), Phạm Phú Thứ viết là Rieunier (Lý-a-nhi) cho rằng quốc kì nước ta (toàn màu vàng) dễ bị lầm lẫn với các lá cờ hiệu của Ai Cập (Ai Cập bấy giờ còn thuộc đế quốc Ottoman Thổ Nhĩ Kỳ). Cờ của vùng Sinai (nay là The North Sinai, Ai Cập) cũng màu vàng (theo cổ truyền từ thời Ayyubid, Mamluk). Do đó Rieunier đề nghị sứ bộ nước ta nên đề cụm từ “Đại Nam khâm sứ” vào. Và sứ bộ cắt lụa đỏ bốn chữ ấy, thêu đính vào hai mặt là cờ vàng ấy.

Tuy vậy, có người hiểu lầm là cờ nước ta thời Tự Đức giống màu cờ Ai Cập thời bị xâm chiếm bởi Thổ Nhĩ Kỳ. Cờ Thổ Nhĩ Kỳ màu đỏ. Vì hiểu lầm như vậy, họ đã dịch sai. Thật ra là ý Rieunier sợ các nước khác lầm cờ vàng Đại Nam nước ta với cờ vàng Sinai như trên đã viết.

Xem cờ cổ truyền Sinai: ~~~ Từ khoá tìm kiếm: Ayyubid dynasty [1171–1260 / 1341], Mamluk Sultanate (Cairo) [1250–1517], The North Sinai ~~~

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2943683672572231/>

1) Quốc kì nước Đại Nam (大南) — Nguồn ảnh: Google search. 2) Quốc kì Quốc sử Việt Nam (T.X.A. đề xuất, kiến nghị)

Bài 53

CHỢT NHỚ VỀ

GHI CHÉP SỬ SEN DÂN, MÁU LÍNH

Trần Xuân An

sử liệt truyện thuở nào, nay vắng chép
những người vợ tiết hạnh, mẹ nhân từ
bao người con hiếu đễ, thơm làng tộc
đức thấm sâu, nhiều ẩn sĩ, thiên sư

sen kinh thành, đình chùa, nhà thờ họ
cũng nhân kiệt làm đất thành địa linh
sử liệt truyện thường dân đời thường ấy
mấy đời rồi hậu duệ tự khuyến mình

sử thực lục nhiều danh sách tử sĩ
đủ họ tên, tể chung hồn trận vong
thiếu quê quán nhưng lưu trong tộc phả
sen thường dân hiếm hơn máu ghi công?

trăm chiến tranh, mấy nghìn triệu tử sĩ
quốc sử ghi, hương sử, tộc sử ghi
bao đền thờ, đài ghi công, sen ngát
đỏ và vàng, dân, thương binh, cô nhi...

sử người lính mất tay chân, mù mắt
sử người vợ trọn cuộc đời nguyên trinh
sử chiến sĩ quên thân như phim ảnh
thành hát đạo, cày đồng, thương nước mình

thật khó chẳng tâm bình như nước giếng
như máy ảnh, đáy tâm nhãn, thứ ba
chính nghĩa đỏ, chính nghĩa vàng, vận nước
lớn lao trong ruộng hát, vĩa hè ca...

chưa đọc hết Phan Thúy Hà, liệt truyện
những ghi chép hai phía lính già rồi
sử “*Đừng kể tên tôi*” – tiểu sử có
sử “*Tôi là con gái của cha tôi*”...

bút chép sử từ phạm dân, lính khổ
bao triệu người cát bụi rồi lãng quên
nhưng xương máu, nước mắt họ: lịch sử
đỏ và vàng chống ngoại xâm hai bên

bút chép sử từ phạm đời có thật
nhưng lính-vàng-chống-đỏ “*Mẹ Mốc*” rồi
‘tự bôi lấm xoá nhoà, qua mắt tục’ *
họ từ chối, mà giấy phép siết thôi!

chưa đọc hết Phan Thúy Hà, liệt truyện
vài trăm trang sao nói hết nghìn trang
con đường khổ, bút đến gần sử thật
mong dày thêm sử máu lính, sen dân.

T.X.A.

08:12-09:56, 25-07-2021

.....

(*) Hình tượng “Mẹ Mốc” trong thơ Nguyễn Khuyến.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2944366289170636/>

Ảnh của nhà văn Phan Thúy Hà

Bài 54

TIẾNG HÚ HỒN

TRONG TRĂM GIỌNG CHIÊU HỒN

Trần Xuân An

rằm hú hồn “*Vãn chiêu hồn*” *
trần gian thập loại đều còn xương tro
hồng và trắng đều ngẩn ngơ
vắng hoa cài áo, khoá trơ cổng chùa

đạo làm con tự nghìn xưa
đang đại dịch, lẳng chuông đưa hồn về
nhà nhà đóng cửa, ngồi nghe
tiếng hú hồn, thất, tái tê chiêu hồn

mẹ ai khác tín ngưỡng con
dù hồng hay trắng đâu còn chén than *
nghe kinh thập loại trần gian
dịch hú hồn, mừng bình an nhà mình

ba tháng dài ngồi lặng thinh
giới nghiêm, cái chết, thất kinh hú hồn
cách li, tâm giữ tĩnh hơn
thương mộ mẹ, vắng cháu con rằm này!

xe hú hồn cứu, như bay
người từ thiện hú hồn, lay lật đèn
nghe kinh “*Chiêu hồn*”, tâm yên
lòng y dược, sức sống bền núi sông.

T.X.A.

06:40-08:45, 22-08-2021

(Rằm Vu lan năm Tân Sửu HB21)

.....

(*) ~ “*Văn chiêu hồn*” hay “*Văn tế thập loại chúng sinh*” của Nguyễn Du (1765-1820). Ông cũng bị qua đời do đại dịch (trận dịch lớn, ngay trong nước ta, cũng đã lây lan khắp nhiều tỉnh). ~ Rằm Tháng Bảy, lễ Vu Lan, có sự tích Thầy Mục Kiên Liên cứu mẹ: Bà Thanh Đề, tín đồ Bà La Môn, thương con theo quan niệm của bà. Bà muốn con vẫn là quý tộc Bà La Môn, không cho con đi tu theo Phật giáo, nên bà đã bán bỏ tam bảo (Phật, pháp, tăng). Do đó, bà bị đọa địa ngục làm quỷ đói. Khi Thầy Mục Kiên Liên dâng cơm cho bà, bà bung chén, cơm cháy thành lửa, thành than. Ngày nay, thời đại nhân quyền, trong đó có quyền tự do lựa chọn tôn giáo (hoặc không tôn giáo), hi vọng bị kịch và tội bán bỏ dẫn đến nghiệp báo ấy không còn.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2964589710481627/>

Bài 55

BÀI ÁP CUỐI CỦA ĐẦU SÁCH 49/50

Trần Xuân An

*~ tặng các bạn Hàn Quốc, Triều Tiên ~
~ & để nhớ Hiệp định Paris 27-01-1973 ~*

nếu hoà giải trước nói liền
không ai phần hận, nước nghiêng đường mình
nhưng bạo lực đạt hoà bình
lại bôi tro, trát trấu kinh khủng thù

yên nước, bằng đầy trại tù
biển đen thuyền trốn, rừng mù khai hoang
lí lịch, trục gốc Nam vàng
đề bao Bắc đỏ vô trần Hiền Lương

Bắc quê mùa hoá, quá thương
“con người mới” cho chiến trường, quá đau
vào Nam, cái hận thêm sâu
hoà giải ư? Bắc phủ đầu, đâm lưng

đồng bào khóc trọn khóc trùng
bao năm hận chiến cười khùng cười điên
hiện thực phiến, thơ vượt phiến
lãng mạn đỏ để nói liền núi sông *

hoà giải, lí của cái còng
lưu dung, trịch thượng “khoan hồng tàn dư”?

người thơ đâu phải người ngu
biết ơn thắng Pháp nên thu thân mình

biết hoà giải vững hoà bình
vàng oan cõi ách, đỏ khinh đỏ người
đánh Pháp, cờ Xô, Trung người
vàng nương Pháp, Mỹ, xua xuôi Pháp về

công bao triều cô xưa kia
triều nào cũng đỏ, sử bia không mờ *
tươi chín đoá, bình sọ khô *
Chiến tranh Lạnh, sử tươi thơ, yên đời...

công to mấy cũng đỏ thôi
bền chẳng, nhờ lắng nghe lời dân than
sửa sai dôi, hoà giải gian
chút quyền lợi Bắc thành ngàn tội to...

đọc bài “quan Bắc, Nam nô” *
ước sử ghi, biết bao giờ sử ghi!
Bắc ở Bắc, vô đây chi
mơ thống nhất, nay không gì buồn hơn!

duy khai hoang, mấy làng thôn
Nam ở Nam, thơ mãi còn mến thương
người xa nước, mãi xa nguồn
Bắc ra Miền Bắc, sáng chương sử mình...

đồng bào Bắc hỡi, ân tình
Miền nào nấy sống, yên bình nước non
đẹp lương tâm cho cháu con
giải phóng ư? Bắc trị còn đau thêm!

sóng thần mây vạn ngày đêm
sóng Xanh, sóng Đỏ, rã mềm da xương
đang Bắc đỏ, dân đau thương
sử làm sao khuyết được chương sử này!

hiện thực hai mặt lá cây
một lòng, viết thật đủ đầy, không hai
Triều – Hàn, yêu ai, bỏ ai
Miền nào nấy ở, trong ngoài một thời.

T.X.A.

viết trước ngày 28-07-2021

08:25-10:45, 11-08-2021

.....

(*) ~ *Lãng mạn đỏ: Viết về cái-nên-có trên mọi lĩnh vực theo lý thuyết tuyên truyền đỏ, có tính nhân văn, nhân bản. ~ Nguyễn Du: “Cổ kim vị kiến thiên niên quốc” (xưa nay chưa thấy triều đại nào nghìn năm). ~ Xem chú thích về bức tranh bình sọ chín đoá ở bài thơ thứ mười, “Đều tay không chân đất, xin hai Việt Nam mình tự vấn”, trong tập thơ này. ~ Nhiều tác giả viết về thực trạng “Bắc thực dân Nam” này.*

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2956795744594357/>

Ảnh: Cầu Hiền Lương, Bến Hải, Vĩ tuyến 17 trước 1967.
Nguồn ảnh: Google search

Bài 56

BÀI CUỐI CỦA ĐẦU SÁCH 49/50

Trần Xuân An

trời sinh ta có quê gốc Quảng Trị
tỉnh có cầu Hiền Lương gánh hai miền
dầm đôi chân xuống nổi đau Bến Hải
kê vai gánh, gắng không để chúc nghiêng

sau đò – vàng, lâu rồi hai bờ đò
“Mùa hè...” gần, sắc cờ thức trong ta *
ta tỉnh giấc, hiểu vì sao nội chiến
đỏ ngoại cường đối địch vàng quốc gia

bốn nghìn năm, thăng trầm nhưng hiền hách
sao quốc kì lại quốc kì Liên Xô?
nhục quốc thể, đánh nhau đến tan nát
cũ và mới, ngoại cường hai Khối vô

vàng chống đỏ – đường đỏ là độc đạo
một độc nhất, đảng trở thành tước hàm
vàng chống đỏ – trời buộc mà không tưởng
chống ngoại xâm trong xương thịt Việt Nam

(trước chào đời, sự thể là thể đó
thử học trò, ai ai cũng hiểu rồi
nhưng chiến tranh lao nhanh, đỏ đại thắng
triệu lính vàng chiến bại nín im hơi!

thuở nói liền, hiểu đở cờ chính thể
vô tổ quốc, vô biên cương: đại đồng *
cờ không tương, ba đoá đở lại thật *
cờ Giải phóng đảo ngược, ngở hùng đông! *

ba đoá đở lôi cuốn đời bước tới
“*Việt Nam vàng của lòng người hôm nay*” *
nhưng Giải phóng cũng cờ Nga xô-viết
nghiệt ngã hơn thực dân cũ, đặng cay!)

cầu Hiền Lương chúí một đầu, thất thế
cầu lịch sử, yên mặt nước, thẳng ngay
còn nghiêng lệch, dĩ nhiên cầu còn hỏng
nói hai miền, thất thế, đoạn sử này!

a ha ha, làm người hoà giải sử
ta viết đi, viết lại, như khôn nguôi
cầu Hiền Lương, hơn bảy năm, vai gánh
cân bằng chẳng chỉ ở trong tâm người

vẫn cờ đở thì ta công dân đở
đỏ ngoại cường nào phải lỗi ta đâu
cờ “*Quốc sử Việt Nam*” (— sử có Bác
có cờ đở, cờ vàng —) gánh vác cầu

gánh vác cầu, còn bức tranh chín đoá
có bảy đoá trước một chín bảy lăm
bình sọ người — máu xương vàng, lam, đở
trụ dựng tranh, cờ “*Quốc sử*”, chân dầm

(cộng cho cân *Chiếc-câu-Chiến-tranh-Lạnh*
Kh'Mer đỏ, Trung Quốc đỏ xâm lăng
lật Afghanistan, Liên Xô chiếm
sụp Liên Xô, Đông Âu, cộng thêm chẳng?)

thương Bến Hải – *Điểm nóng Chiến tranh Lạnh*
Khối chống Đỏ, khắp nhân loại, thắng rồi
Nam – Bắc mình, bình sọ nở chín đoá
nội chiến nhưng chống hai Khối, rõ thôi!

cầu Hiền Lương, đứng ra từ Xô-viết...
và trước nữa... Trăm lần từ giã hoài *
ta nghề viết, viết năm mươi đầu sách
vẫn "cởi trói", rời cầu, đường rộng dài.

T.X.A.

09:11-11;45, 28-07-2021

.....

(*) ~ “Mùa hè bên sông” (1997 & 2003), tiểu thuyết của Trần Xuân An. ~ Theo chủ nghĩa Marx-Lenin, lí tưởng cộng sản chủ nghĩa là tiến tới xây dựng xã hội loài người phi giai cấp, phi dân tộc, phi nhà nước, phi đảng phái, phi quốc gia, phi tôn giáo... (vô giai cấp, vô dân tộc, vô chính quyền, vô đảng phái, vô tổ quốc, vô tôn giáo...). Đó là tôn chỉ lí tưởng được công khai tuyên bố, giảng dạy trong nhà trường cho học sinh, sinh viên. *L’Internationale (Quốc tế ca)*. ~ Xem chú thích về bức tranh bình sọ chín đoá ở bài thơ thứ mười, “Đều tay không chân đất, xin hai Việt Nam mình tự vấn”, trong tập thơ này. ~ Thơ Tố Hữu (1973): “Lá cờ nửa đỏ,

nửa xanh / Màu đỏ của đất, màu xanh của trời / Ngôi sao, chân lí của đời / Việt Nam, vàng của lòng người hôm nay” : Đỏ đất ở trên, xanh trời ở dưới. Đảo ngược. ~ Giai đoạn lịch sử một trăm một trăm ba mươi ba năm (1858-1989/1991).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2946609948946270/>

Chú thích ảnh:

H.1: Cờ nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa xô-viết Liên bang Nga (tức nước Nga xô-viết) trong Liên Xô.

H.2: Về lá cờ Mặt trận Giải phóng Miền Nam Việt Nam, tôi ngỡ là “LÁ CỜ HÙNG ĐÔNG TRÊN BIÊN” (xem bài thơ này, bài 7, tập thơ này). Nhưng theo Tố Hữu (“Nước non ngàn dặm”, 1973), màu đỏ đất ở trên màu xanh trời! Như thế là đảo lộn trời đất!

Lá cờ Giải phóng (cờ Mặt trận Giải phóng Miền Nam Việt Nam) chỉ là một phiên bản biến thể của lá cờ Cộng hoà xã hội chủ nghĩa xô-viết Liên bang Nga, nước đứng đầu Liên Xô, thực chất là đế quốc Nga Đỏ.

H.3: Quốc kì Cộng hoà xã hội chủ nghĩa xô-viết Ukraina, thuộc Liên Xô: Một biến thể của quốc kì CHXHCN.XV.LB. Nga, thực chất là đế quốc Nga đỏ.

Lá cờ Giải phóng (cờ Mặt trận Giải phóng Miền Nam Việt Nam) chỉ là một phiên bản biến thể của lá cờ Cộng hoà xã hội chủ nghĩa xô-viết Liên bang Nga, nước đứng đầu Liên Xô, thực chất là đế quốc Nga Đỏ.

.

Bài bổ sung thêm (31-08-2021)

Bài 57

"DÃI THẦY TRĂM HỌ" *

Trần Xuân An

vua chết bệnh, tướng chết già, dù kính
sao quý bằng cái chết hàng triệu lính!
Vàng và Đỏ, một trăm ba một năm *
chỉ nhân dân đổ máu chống ngoại xâm

cả nước Vàng đoạn đầu, đoạn cuối Đỏ
chống hai Khối, nội chiến đoạn giữa đó *
dù súng đạn, cố vấn của ngoại cường
vì nước mình, nhân dân đổ máu xương

bốn nghìn năm, có thời đoạn lạ lùng
cầm súng giặc thắng ngũ cường tàn hung
đến quốc kì cũng đỏ quốc kì ngoại
nên kính lính như dân thôi, mãi mãi!

khi nói đến chống Pháp, công máu dân
khi nói đến chống Nhật, công máu dân
chống Trung Quốc, công máu dân, nói tới
chống Liên Xô, chống Mỹ, dân máu xối...

(tuy chiến bại mười sáu năm trước đó *
vẫn lính Vàng thắng Liên Xô, sụp đổ
dù đại thắng, Hà Nội Đỏ *thị trường*)

Đỏ cầm quyền, ảo vọng Đỏ: vết thương!

bóp cò xong, Sài Gòn Vàng bùng súng
đạn bay dài ba năm, mười sáu năm *
bung Trung Quốc, rã Liên Xô, cò rụng
chống cộng thắng, Sài Gòn Vàng tiêu trầm!)

khi đánh giá danh nhân, sử công bằng
ghi cố vấn, đạn mìn, cò ngoại bang
và Tự Đức, Bác Hồ, Võ Nguyên Giáp...
cả Lê Duẩn đều chết già, âm áp...

khi đánh giá nhân vật ở Miền Nam
không thể ngoài chương sử Ba-mươi-năm
họ chống cộng xâm lăng, rồi chiến bại *
lưu vong (sướng?), chết già (ai khảng khái?)...

tôi kính thương bao lính Đỏ, lính Vàng
tuy nội chiến nhưng chống mọi xâm lăng
ghét, phải dựa bên này, chống bên khác
Chiến tranh Lạnh, đói, mả hoang, thương tật...

câu thơ cổ, “dãi thây trăm họ” buồn
thương lính Đỏ, lính Vàng, cầu Hiền Lương
phẳng lặng tâm, thơ sử khách quan lạnh
hắt mắt ai quen một chiều, cau ánh

nội chiến trong Chiến tranh Lạnh, máu trào
triệu lính Vàng, triệu lính Đỏ — đồng bào
nên Bến Hải nhớ sông Gianh Trịnh – Nguyễn
thơ phản chiến thì rụng rời cung kiếm...

mất dân lính cách xa Chiến tranh Lạnh
Điện Biên Phủ, đủ để nhìn toàn cảnh
sông Bến Hải, hai bờ chống ngoại xâm
cả nhân loại chống cộng, chống thực dân...

như dân thường, triệu lính Vàng, lính Đỏ
sống có tên, chết vùi, còn gia phả
bàn cờ tướng, tướng không ra khỏi thành
cờ không tên, lẽ nào sử vô danh!

tốt gọi tốt? Vô danh, tướng gọi tướng!
bởi *Chiến tranh Đỏ – Vàng* là nghiệp chương?
bia, quốc sử, đỏ Tổ quốc ghi công
vàng Tổ quốc ghi ơn, tên đủ dòng.

T.X.A.

10:11-11:20, 26-08-2021

.....

(*) ~ *Thơ Tào Tông (830-?, thời Văn Đường, Trung Hoa):*
“*Bằng quân mạc thoại phong hầu sự / Nhất tướng công
thành vạn cốt khô*”. T.X.A. tạm dịch thơ: “xin anh đừng luận
phong hầu / nên công một tướng, vạn đầu sọ khô”. Nguyễn

*Du (1765-1820) đã tập cổ câu cuối, đưa vào “Văn Chiêu hồn”: “Dãi thây trăm họ, nên công một người”. ~ Thời cận – hiện đại, chiến tranh chống ngoại xâm, giai đoạn đầu: 1858-1896; giai đoạn giữa: 1945-1975; giai đoạn cuối: 1975-1989. ~ **Ba năm: 1975-1978; mười sáu năm: 1975-1991.***

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2967539996853265/>

**DANH MỤC TÁC PHẨM CỦA TÁC GIẢ
TRẦN XUÂN AN
(bốn mươi chín đầu sách, tính đến 06-03-2021)**

I. Thơ

1. *Nắng và mưa*, tập thơ, Hội VHNT. Quảng Trị xuất bản, 1991.
2. *Hát chiêu hồn mình*, tập thơ, Nxb. Đồng Nai, 1992.
3. *Tôi vẫn ở trên đường*, tập thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1993.
4. *Lặng lẽ ở phố*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
5. *Kẻ bị ném vào bão*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
6. *Hát với đời ơi thương mến*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1996.
7. *Quê nhà yêu dấu*, trường ca thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1998.
8. *Giọt mực, cánh đồng và vở kịch điên*, tập thơ, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
9. *Thơ những mùa hương*, tập thơ, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2011.
10. *Tưởng niệm Mẹ*, tập thơ tự tuyển, Nxb. Thanh Niên, 2010.
11. *Thơ sử và những bài thơ khác*, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2011.
12. *Hát mọc với biển đảo & những bài thơ khác*, tập

thơ, Nxb. Thanh Niên, 2012.

13. *Mở lòng bàn tay để đan tay*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 2014.

14. *Để lòng người trôi trăm uất*, tập thơ, công bố tại Facebook & Tạp chí điện tử Chim Việt Cành Nam, 2014.

15. *Cầu Ý Hệ*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2016.

16. *Tuổi nhớ*, tập thơ, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ, 2016.

17. *Độc lập thật, khát vọng!*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017

18. *Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017

19. *Bốn năm Chữ Thập Đỏ*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 3-2018

20. *Trong tôi Bến Hải và Thạch Hãn*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 7-2018

21. *Danh dự*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 10-2018

22. *Cái nhìn của người hậu chiến*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 04-2019

23. *Lí lịch và quốc sử*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 07 & 10-2019

24. *Sau hai đợt sóng thần, Đất nước mình nay thế*

đó, tập thơ 30 bài, 02-2020 & bổ sung 06 bài mới + 02 bài cũ, 18-03-2020 & 15-04-2020, Facebook & các điểm mạng của tác giả.

25. *Người Mẹ trong chiến tranh*, ngâm khúc tự sự, 460 câu song thất lục bát, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 4 & 5-2020

26. *Tổ quốc ơi, con kính thưa lời nói thẳng*, tập thơ 41 bài, viết và công bố đến ngày 10-11-2020, Facebook & các điểm mạng của tác giả

27. “*Nguy*” và “*phiến*”, *hoà giải thời hậu chiến*, tập thơ 44 bài (viết và công bố đến ngày 05 & 06-03-2021; ngày bổ sung 02 bài mới viết, 01 bài cũ ở tập trước, đọc lại: 30-03-2021), Facebook & các điểm mạng của tác giả

28. “*Búa liềm Sao ở Bến Hải*”, tập thơ 57 bài (viết và công bố từ ngày 06-04 đến 22 & 31-08-2021), Facebook & các điểm mạng của tác giả.

II. Tiểu thuyết, truyện kí:

29. *Mùa hè bên sông (Nỗi đau hậu chiến)*, tiểu thuyết, 1997; hai bản đã sửa chữa và bổ sung, 2001 (lần hai) và 2003 (lần ba), Tạp chí điện tử Giao Điểm tháng 6-2005.

30. *Có một nơi lá mãi xanh*, tiểu thuyết, Nxb. Hội Nhà văn, 1999.

31. *Ngôi trường tháng giêng*, tiểu thuyết, 1998,

Nxb. Thanh Niên, 2003.

32. *Sen đỏ, bài thơ hoà bình*, tiểu thuyết, 1999, Nxb. Thanh Niên, 2003.

33. *Nước mắt có vị ngọt*, tập truyện ngắn liên hoàn, 1999, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.

34. *Tuổi học trò của tôi*, hồi kí – tự truyện, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.

35. *Bên kia dốc “Mạ ơi!”*, truyện vừa – hồi ức, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.

36. *Giữa thuở chuyển mùa*, truyện – hồi ức, Nxb. Trẻ, 2013.

37. *Sáng đều hai nửa gương mặt*, truyện vừa (gồm 6 truyện ngắn), Facebook & các điểm mạng vì tính toàn cầu, 2016

III. Nghiên cứu, khảo luận:

38. *Thơ Nguyễn Văn Trường (1824 – 1886) – Vài nét về con người, tâm hồn và tư tưởng* (biên soạn – nghiên cứu, phản bác, và tập hợp một số bản dịch, bài khảo luận văn học và sử học về NVT.), 2000 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 2008.

39. *Tiểu sử biên niên phụ chính đại thần Nguyễn Văn Trường – kẻ thù không đội trời chung của chủ nghĩa thực dân Pháp* (từ Đại Nam thực lục, rút gọn), dạng niên biểu, sách dẫn chi tiết, phần I, 2001, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.

40. *Những trang “Đại Nam thực lục” về phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886) và các sự kiện thời kì đầu chống thực dân Pháp...* (Quốc sử quán triều Nguyễn, Tổ Phiên dịch Viện Sử học VN.), chọn lọc, phần II, 2001.

41. *Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886), một người trung nghĩa, khảo luận và phê bình sử học*, 2002 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.

42. *Phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886)*, truyện – sử kí – khảo cứu tư liệu lịch sử, trọn bộ 4 tập, 2002 – 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2004.

43. *Suy nghĩ về một số vấn đề trong lịch sử cổ đại nước ta*, khảo luận, 7.2004, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.

44. *Bàn thêm về mấy vấn nạn sử học*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2007.

IV. Phê bình & bình luận:

45. *Ngẫu hứng đọc thơ*, phê bình thơ, 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2005.

46. *Luận về thời chúng ta, một số vấn đề trong chiến tranh và hậu chiến*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.

47. *Thời sự văn hoá và suy nghĩ*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2008.

48. *Đọc văn chương và cảm nghĩ*, phê bình, viết ngắn & điền sách, Nxb. Thanh Niên, 2009.
49. *Vì văn chương, bình – khảo và phẩm luận*, luận, đăng trên mạng vì tính toàn cầu, 2010.
50. *Ngẫm nghĩ khi đọc văn chương*, phê bình, đăng trên các trang thông tin điện tử & điền mạng toàn cầu, 2011.

XIN LƯU Ý:

1) Có 10 cuốn, viết và công bố từ 2014 trở về trước, chưa xuất bản thành sách giấy được, tôi (tác giả T.X.A.) đã gửi bản chữ vi tính cho YBOOK, thành viên của NXB. Trẻ, TP.HCM., cụ thể là gửi trực tiếp tại NXB. cho cô Hoạ Mi.

2) Trong đó, có hai đầu sách phê bình & bình luận, “Vi văn chương, bình – khảo và phiếm luận” và “Ngẫm nghĩ khi đọc văn chương”, tôi đã gửi cả bản in giấy A4 và bản chữ vi tính cho Chi nhánh NXB. Văn Học – anh Trương Đình Chiến – để xin giấy phép xuất bản dạng sách in giấy, nhưng chưa được cấp giấy phép.

3) Mười hai (12), ghi số thứ tự từ 1 đến 12, trong mười lăm (15) đầu sách HOÀ GIẢI DÂN TỘC lại liệt kê riêng dưới đây (mười hai bản thảo vi tính hoàn chỉnh), được viết trước ngày 05-06-2020, tôi đã gửi đến Nhà Xuất bản Tự Do để mong ấn hành sách giấy:

nhaxuatbantudo@hushmail.com

4) Bốn (04) đầu sách biên khảo về nhân vật lịch sử Nguyễn Văn Tường (1824-1886), tôi đã xuất bản thành sách in giấy, 2004, 2006 & 2008, qua hai nhà

xuất bản Văn nghệ TP.HCM. và Thanh Niên. Vào ngày 12-03-2020, tôi đã kí hợp đồng tái bản KHÔNG SỬA CHỮA cả bốn đầu sách ấy với Tạp chí Xưa & Nay (cơ quan của Hội Khoa học lịch sử Việt Nam), tại Văn phòng phía Nam (Đề Thám, TP.HCM.), theo đề nghị của Tạp chí. Tôi đã trao bốn bản chữ vi tính và phụ liệu hình ảnh đã được dàn trang, quét chụp (scan) để xuất bản lần thứ nhất, của cả bốn đầu sách. Xin ghi nhớ ở đây.

**TRẦN TRỌNG MỜI XEM
bốn đầu sách có tính chất tự truyện của tác giả:**

1) *Tuổi học trò của tôi*
(hồi kí – tự truyện, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012
Tác giả tự thuật về bản thân
qua việc khắc hoạ nhân vật Trần Nguyễn Phan

2) *Ngôi trường tháng giêng*
(tiểu thuyết – hồi ức, 1998), Nxb. Thanh Niên, 2003
Tác giả tự phân thân, khắc hoạ bản thân
qua việc xây dựng ba nhân vật Đặng Nam, Khoai,
Lộc Biếc

3) *Bên kia Đốc “Mạ ơi!”*
(truyện – hồi ức, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012
Tác giả tự khắc hoạ bản thân
qua việc xây dựng nhân vật Phan Huyền Đình

4) *Giữa thuở chuyển mùa*
(truyện – hồi ức, 2013), Nxb. Trẻ, 2013
Tác giả tự khắc hoạ bản thân
qua việc xây dựng nhân vật Nguyễn Phan Huyền

.....

MƯỜI SÁU (16) ĐẦU SÁCH,
TÁC GIẢ TRẦN XUÂN AN VIẾT
TRONG BẢY NĂM TRÊN FACEBOOK,
06-03-2014 — 05 & 06-03-2021
(kể cả tập thơ tình cảm “TUỔI NHỚ”, Nxb. Văn
hoá – Văn nghệ TP.HCM. ấn hành, 2016)

.....

.

**Trân trọng mời đọc & tự in thành sách giấy:
15 ĐẦU SÁCH THƠ, TRUYỆN, VỚI CHUYÊN
ĐỀ HOÀ GIẢI DÂN TỘC SAU CUỘC NỘI
CHIẾN – CHỐNG NGOẠI XÂM TRONG
CHIẾN TRANH LẠNH (1945-1954-1975 —
1989/1991)**

**(tập thơ tình cảm TUỔI NHỚ đã được ấn hành
qua Nxb. Văn hoá – Văn nghệ):**

1) ĐỀ LÒNG NGƯỜI THÔI TRẦM UẤT, tập thơ
(45 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2015/10/0_best_txa_tap-tho-14_bo-sung-tuyen-ngon-loi-the-vn-18-9hb15-copy.pdf

<http://www.tranxuanan-writer.net/Home/danh-muc-tac-pham-txa/txa-de-long-nguoi-thoi-tram-uat>

2) SÁNG ĐỀU HAI NỬA GƯƠNG MẶT, truyện
vừa gồm 6 truyện ngắn

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2016/01/txa_sang-deu-hai-nua-guong-mat_19-01hb16.pdf

http://www.tranxuanan-writer.net/Home/danh-muc-tac-pham-txa/dau-sach-36-txa_sang-deu-hai-nua-guong-mat

3) CẦU Ý HỆ, tập thơ (46 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2016/11/txa_cau-y-he-arial-co-sach_tap-tho-thu-16_04-11hb16.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/cau-y-he-txa-dau-sach-37>

4) ĐỘC LẬP THẬT, KHÁT VỌNG!, tập thơ (88 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/06/4_for-layout-doc-lap-that-khat-vong_20-6hb17.pdf

http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/tap-tho-thu-17_muc-luc

5) CHIẾC CẦU CHIẾN TRANH LẠNH, tập thơ (60 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/09/txa_tap-tho-18_chiec-cau-chien-tranh-lanh_30-bai_10-09hb173.pdf (phần 1)

PDF tại txawriter.wordpress.com:

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/12/txa_p1p2_chiec-cau-chien-tranh-lanh_60-bai_10-09-10-12hb17.pdf (trọn tập, 2 phần)

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac->

[pham-txa/phat-hanh-tap-tho-chiec-cau-chien-tranh-lanh](#)

6) BỐN NĂM CHỮ THẬP ĐỎ, tập thơ (40 bài thơ)
(Công bố tập thơ thứ 19 trong 40 đầu sách của
T.X.A. và 01 sưu tập tư liệu)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2018/03/txa_bon-nam-chu-thap-do_22-3hb18.pdf

http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bon-nam-chu-thap-do_tap-tho19-tren-41

<https://txawriter.wordpress.com/2018/03/22/cong-bo-tap-tho-thu-19-trong-40-dau-sach-cua-t-x-a-va-01-suu-tap-tu-lieu/>

7) TRONG TÔI BẾN HẢI VÀ THẠCH HÃN, tập
thơ (57 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2018/07/00_tx_a_final_frint_trong-toi-ben-hai-va-thach-han_25-7hb18.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2078691499071457>

8) DANH DỰ, tập thơ (71 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2019/01/00_b

[o-sung-2056 txa final frint danh-du 19-01hb19.pdf](#)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2173507112923228>

9) CÁI NHÌN CỦA NGƯỜI HẬU CHIẾN, tập thơ (60 bài thơ)

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2019/06/000_4-bai_2-pages-per-sheet_cai-nhin-nguoi-hau-chien_29-04-10-06hb19.pdf

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2265975710343034>

10) LÍ LỊCH & QUỐC SỬ, tập thơ bốn mươi bảy (47) bài thơ

PDF:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2339134639693807/>

<https://txawriter.wordpress.com/2019/07/24/cong-bo-dau-sach-thu-10-ve-hoa-giai-dan-toc-tap-tho-li-lich-quoc-su/>

11) SAU HAI ĐỢT SÓNG THẦN, ĐẤT NƯỚC MÌNH NAY THẾ ĐÓ, tập thơ ba mươi sáu (30+2+4) bài thơ và hai bài thơ viết trước

PDF:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2529568823983720/>
<https://txawriter.wordpress.com/2020/02/23/tap-tho-10-hoa-giai-dan-toc-sau-hai-dot-song-than/>

12) NGƯỜI MẸ TRONG CHIẾN TRANH, ngâm khúc tự sự, song thất lục bát 460 câu

<https://txawriter.wordpress.com/2020/06/06/sach-pdf-nguoi-me-trong-chien-tranh-hoa-giai-dan-toc-cuon-12/>

https://txawriter.files.wordpress.com/2020/06/12_fi_nal_txa_nguoi-me-trong-chien-tranh_ngam-khuc-460-cau-song-that-luc-bat_45-2020.pdf

13) TỔ QUỐC ƠI, CON KÍNH THỬA LỜI NÓI THĂNG, tập thơ 41 bài thơ

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tho-sau-ngam-khuc-469-cau>
<https://txawriter.wordpress.com/2020/09/26/duong-dan-link-16-bai-tho-sau-ngam-khuc-tu-su/>

14) “NGUY” VÀ “PHIẾN”, HOÀ GIẢI THỜI HẬU CHIẾN, tập thơ 42 bài thơ

<https://txawriter.wordpress.com/2021/02/02/tap-tho-27-trong-49-dau-sach-tac-gia-tran-xuan-an/>
<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac->

pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tho-viet-noi-tiep-tap-26

15) BÚA LIỀM SAO Ở BẾN HẢI, tập thơ gồm 57 bài thơ

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bai-moi-viet-trang-4-tiep-theo-tranxuanan-writer-net/tu-thang-4-2>

<https://txawriter.wordpress.com/2021/07/30/muc-luc-tap-tho-bua-liem-sao-lien-xo-o-ben-hai-49-50/>

.....
.....

16) TUỔI NHỚ, tập thơ (45 bài thơ), NXB. Văn hoá – Văn nghệ ấn hành, 12-2016

(đây là tập thơ không thuộc đề tài hoà giải dân tộc):

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2028854877388453>

.....
.....

**TỔNG CỘNG MƯỜI LĂM (15) TẬP THƠ
GỒM BẢY TRĂM BA MƯỜI BẢY (737) BÀI
THƠ (kể cả tập thơ “Tuổi nhớ”, 45 bài thơ),
cộng với MỘT NGÂM KHÚC 460 CÂU & MỘT**

(01) TẬP TRUYỆN NGẮN LIÊN HOÀN gồm sáu **(06) truyện** như một truyện vừa, cùng một ít bài luận.

.....
.....

Đặc biệt,
07 năm tròn vừa qua,
15 đầu sách về đề tài hoà giải dân tộc
(không kể tập thơ tình cảm “Tuổi nhớ”),
tác giả đứng trên lập trường
thuần túy dân tộc Việt Nam
để suy tư và viết.

.....
.....

Ghi chú lần thứ hai:
Mười hai (12), ghi số thứ tự từ 1 đến 12 (kể cả tập truyện ngắn), trong mười lăm (15) đầu sách HOÀ GIẢI DÂN TỘC này (mười hai bản thảo vi tính hoàn chỉnh), ngày 05-06-2020, tôi đã gửi đến Nhà Xuất bản Tự Do để mong ấn hành sách giấy nhaxuatbantudo@hushmail.com

MỤC LỤC TẬP THƠ

[Link \(bấm vào đây\)](#)

Tập thơ (đầu sách thứ 49/50) BÚA LIỀM SAO LIÊN XÔ Ở BẾN HẢI Trần Xuân An

Bài 1

**NHÌN NGẮM KỈ LINGA – YONI,
VỚI TINH THẦN KHOA HỌC**

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2867149823558950/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../nhin-ngam-ki-linga.../>

Bài 2

TỰ DO, ĐỘC LẬP

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2872153963058536/>

<https://txawriter.wordpress.com/2021/04/13/tu-do-doc-lap/>

Bài 3

**ĐẤT CỘNG QUÊ *,
HỒI CƯ 12-1973, 05-1975...**

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2877235932550339/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../dat-que-cong-hoi-cu.../>

Bài 4

THƠ THÁNG TƯ 2021

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2881487202125212/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../04/26/tho-thang-tu-2021/>

Phụ đính: <https://txawriter.wordpress.com/.../vai-mau-roi-30-04-2021/>

Bài 5

LỤC BÁT THÁNG TƯ 2021

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2883927471881185/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../them-4-bai-tho-ve-30.../>

Bài 6

THÔI NGHIÊNG LỆCH MỪNG 30-04 (2021)

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2884401631833769/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../them-4-bai-tho-ve-30.../>

Bài 7

LÁ CỜ HÙNG ĐÔNG TRÊN BIỂN

Trần Xuân An

Bài phụ đính: VÈ VỄ ĐỒNG DAO 30-04 - Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2883009751972957/>
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2884474781826454/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../them-4-bai-tho-ve-30.../>

Bài 8

NÓI CHO CÔNG BẰNG,
NHÂN LỄ QUỐC TẾ LAO ĐỘNG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2885181571755775/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../them-4-bai-tho-ve-30.../>

Bài 9

HỌ CHỈ VÌ QUYỀN LỰC CHĂNG?

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2885885155018750/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../ho-vi-quyen-luc-chang/>

Bài 10

ĐỀU TAY KHÔNG CHÂN ĐẤT, XIN HAI VIỆT NAM MÌNH TỰ VẤN

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2887275964879669/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../deu-tay-khong-chan.../>

Bài 11

THƯƠNG HAI ANH LÍNH ĐỎ, LÍNH VÀNG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2887894874817778/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../thuong-hai-anh-linh.../>

Bài 12

GƯƠNG MẶT TÂM TƯ TÔI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2888594214747844/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../06/ban-mat-tam-tu-toi/>

Bài 13

KHỐI ĐỎ

CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ

Trần Xuân An

Xem thêm: Tìm hiểu quốc kì qua quốc ca:

<https://txawriter.wordpress.com/.../tim-hieu-them-ve.../>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2889642904642975/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../khoi-do-chien-thang.../>

Bài 14

TRẢ THÙ GIAI CẤP

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2893640177576581/>

<https://txawriter.wordpress.com/2021/05/14/tra-thu-giai-cap/>

Bài 15

CÁI DỤC CÓ TÍNH NGƯỜI

Trần Xuân An

Bài phụ đính: CHÚ THÍCH BÀI 15: NÓI CHO RÕ
VỀ TỰ XUẤT BẢN

Trần Xuân An

<https://txawriter.wordpress.com/.../noi-cho-ro-ve-tu.../>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2895008004106465/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2896324520641480/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../cai-duc-co-tinh-nguoi/>

Bài 16

THƠ VỀ PHƯƠNG THỨC SẢN XUẤT

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2895703604036905/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../tho-ve-phuong-thuc.../>

Bài 17

CẢM GIÁC BỜ VỖ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2897947610479171/>

<https://txawriter.wordpress.com/2021/05/19/cam-giac-bo-vo/>

Bài 18

NỘI CHIẾN,
NGÃM XƯA THƯỜNG NAY

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2900010706939528/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../noi-chien-ngam-xua.../>

Bài 19

MUỖU HẬU BÀI “NỘI CHIẾN...”

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2901331636807435/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../muou-hau-bai-noi-chien/>

Bài 20

ĐỨC PHẬT THÍCH CA TRONG TÔI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2901686220105310/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../duc-phat-thich-ca.../>

Bài 21

RẪM PHẬT ĐẢN NĂM NAY,
NHỚ VÀNG TRẮNG DUY NGÃ ĐỘC TÔN

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2904084743198791/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../ram-phat-dan-nam-nay.../>

Bài 22

XONG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2905526576387941/>

<https://txawriter.wordpress.com/2021/05/30/xong/>

Bài 23

BI KỊCH

THỜI NỔI LIỀN SÔNG GIANH

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2909789902628275/>

Xem trích dẫn tư liệu về Phạm Thái (bài “Chiến ‘Tụng Tây hồ phú’”):

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2903426429931289/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../bi-kich-thoi-noi.../>

Bài 24

TRƯỚC HIỆP ƯỚC VERSAILLES 1787
VÀ MẶC CẢ 1920 TRONG “TỰ PHÁN”

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2910851809188751/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../truoc-hiep-uoc.../>

Bài 25

TU SĨ PHẬT GIÁO, PHẢI CHẶNG,
VỪA THỜ KÍNH VỪA TRÁCH OÁN BÁC HỒ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2914633582143907/>

Xem bài báo tại đây:

<https://tuoitre.vn/ban-tho-bac-ho-va-cau-doi-cua-nha-su...>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2914224672184798/>

Link bài thơ này tại Facebook:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2914241372183128/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../tu-si-phat-giao-phai.../>

Bài 26

HỌC TẬP PHẢI BÌNH LUẬN

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2915653235375275/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../hoc-tap-phai-binh-luan/>

Bài 27

GIẢN DỊ NHẤT LỊCH SỬ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2916999901907275/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../gian-di-nhat-lich-su.../>

Bài 28

PHÊ BÌNH BÁC HỒ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2917039678569964/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../gian-di-nhat-lich-su.../>

Bài 29

TỰ TÔN SÙNG NHẤT LỊCH SỬ CHẴNG?

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2917664391840826/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../tu-ton-sung-nhat.../>

Bài 30

ĐỰA NGOẠI CƯỜNG, ĐỘC NHẤT LỊCH SỬ?

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2917675345173064/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../tu-ton-sung-nhat.../>

Bài 31

TRỰC QUAN SINH ĐỘNG

Trần Xuân An

Trọn bài:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2919743954966203/>

Link tem bưu chính Liên Xô:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2919408774999721/>

Xem thêm:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2920540068219925/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../20/truc-quan-sinh-dong/>.

Bài 32

QUỐC KÌ VÀNG LỊCH SỬ
“MỘT ĐI KHÔNG TRỞ LẠI”

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2924049101202355/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2926120150995250/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../quoc-ki-vang-lich-su.../>

Bài 33

THƯƠNG MỘT THỜI KÌ SỬ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2926174850989780/>

Link bài phụ đính:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2928384110768854/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../thuong-mot-thoi-ki-su/>

Bài 34

QUỐC KÌ VÀNG Ở THÀNH TÂN SỞ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2928938674046731/>

Xem tư liệu tham khảo:

Ở TÂN SỞ (Cam Lộ, Quảng Trị), 1885, LÁ CỜ MÀU GÌ VÀ CỘT CỜ RA SAO?

<https://txawriter.wordpress.com/.../o-tan-so-cam-lo.../>

<https://txawriter.wordpress.com/.../quoc-ki-vang-o-thanh.../>

Bài 35

KHÔNG NGÂM, CHỈ TINH LỘC

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2929570933983505/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../khong-ngam-chi-tinh-loc/>

Bài 36

MÊ HƯƠNG SẮC

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2929594613981137/>

<https://txawriter.wordpress.com/2021/07/04/me-huong-sac/>

Bài 37

THƠ BẢY CHỮ, CÁCH TÂN CŨ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2930357343904864/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../tho-bay-chu-cach-tan-cu/>

Bài 38

GHI VỘI TRƯỚC ĐỢT MỚI, NGƯỜI CÁCH LI NGƯỜI, NHÀ CÁCH LI NHÀ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2932657390341526/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../ghi-voi-truoc-dot.../>

Bài 39

GIỚI TỰ NHIÊN TRẢ THÙ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2933272810279984/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../gioi-tu-nhien-tra-thu/>

Bài 40

VIẾT THÊM

VỀ DỊCH TỄ VÀ QUY LUẬT SINH TỒN

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2934130960194169/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../viet-them-ve-dich-te.../>

Bài 41

TUỔI TẢN CÁI NHÌN, TRONG TRẬN MẠC COVID

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2935350526738879/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../tuoi-tan-cai.../>

Bài 42

TỰ KIỂM, GIỮA TÂM DỊCH COVID

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2935996906674241/>

<https://txawriter.wordpress.com/.../tu-kiem-giua-tam.../>

Bài 43

MIỀN BẢO LỮ CỨU TRỢ SÀI GÒN

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2936961303244468/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../mien-bao-lu-cuu-tro.../>

Bài 44, 45 (2 bài)

**XANH TRỜI TRẮNG MÂY
THỜI TRÁI ĐẤT NHIỄM DỊCH**

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2937785716495360/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../xanh-troi-trang-may.../>

Bài 46

LẦN ĐẦU TIÊN THƠ CA NGỢI ROI CÒNG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2938081703132428/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../xanh-troi-trang-may.../>

Bài 47

**BÀI THƠ VIẾT NĂM NGOÀI, 02-2020,
KHI DỊCH COVID-19 BÙNG PHÁT**

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2938731009734164/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../bai-tho-khi-dich.../>

Bài 48, 49, 50 (3 bài)

CÁC THỨ NGOẠI CƯỜNG MỘT GIUỘC

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2940874389519826/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../cac-thu-ngoai-cuong.../>

Bài 51

**THÁNG BẢY ÂM – DƯƠNG,
KHÓC BẰNG ĐÔI CON MẮT**

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2942295079377757/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../thang-bay-am-duong.../>

Bài 52

**QUỐC KỶ ĐẠI NAM,
BÀI HỌC THUỘC LÒNG THỜI TIỂU HỌC**

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2943683672572231/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../quoc-ki-dai-nam-bai.../>

Bài 53

CHỢT NHỚ VỀ

GHI CHÉP SỬ SEN DÂN, MÁU LÍNH

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2944366289170636/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../chot-nho-ve-ghi-chep.../>

Bài 54

TIẾNG HÚ HỒN TRONG TRẦM GIỌNG CHIÊU
HỒN

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2964589710481627/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../tieng-hu-hon-trong.../>

Bài 55

BÀI ÁP CUỐI CỦA ĐẦU SÁCH 49/50

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2956795744594357/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../bai-ap-cuoi-cua-dau.../>

Bài 56

BÀI CUỐI CỦA ĐẦU SÁCH 49/50

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2946609948946270/>
<https://txawriter.wordpress.com/.../bai-cuoi-cua-dau.../>

Bài bổ sung thêm (31-08-2021):

Bài 57 (*mười bốn khổ thơ: 14 x 4 = 56 câu*)

"DÃI THẦY TRĂM HỌ" *

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2967539996853265/>
<https://txawriter.wordpress.com/2021/08/26/dai-thay-tram-ho/>

Tập thơ gồm **mười bảy (năm 57) bài thơ** (không kể hai bài phụ đính ở phần chú thích).

Viết và công bố ngay trên Facebook đúng vào giờ & ngày ghi bên dưới mỗi bài thơ (từ 06-04-2021 đến 28-07-2021 & 22--31-08-2021).

Mỗi bài thơ cũng đăng ngay ở hai điểm mạng (web-site) của tác giả:

<http://www.tranxuanan-poet.net>

<http://cauyhe.net> (<https://txawriter.wordpress.com>)

Link trang web trọn tập thơ:

<http://www.tranxuanan-poet.net/.../bai-moi.../tu-thang-4-2>

TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN TỪNG CHỮ, TỪNG Ý TƯỞNG

Thực hiện trang “Mục lục” này vào chiều ngày 30-07-2021, 22 --31-08-2021

<http://www.tranxuanan-poet.net/.../muc-luc-dau-sach-49...>

Link trang FB này:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2948176502122948/>

=====

NHÀ XUẤT BẢN

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc – Tổng biên tập

Chịu trách nhiệm nội dung:

Phó Giám đốc – Phó Tổng biên tập

Biên tập & sửa bản in:

Vẽ bìa, trình bày & kĩ thuật vi tính:

Đơn vị liên kết: Tác giả.

Khô 14,5 cm x 20,5 cm.

Số ĐKKH:

Quyết định xuất bản số:

ngày tháng năm

In 500 cuốn, tại XN. In

In xong và nộp lưu chiểu tháng năm .

Bìa 4:

ẢNH CHÂN DUNG TÁC GIẢ

(do nhiếp ảnh gia Lê Văn Duy chụp, 2-2018)

Bìa 4:

VÀI NÉT VỀ TÁC GIẢ

Trần Xuân An

Sinh ngày 10-11-1956 tại Huế.

Nguyên quán: Quảng Trị (họ Trần Xuân tại Trúc Lâm, Gio Linh và họ gốc Nguyễn Văn tại An Cư, Triệu Phong)

Dân tộc: Kinh (Việt Nam)

Tín ngưỡng Tổ tiên (Quốc Tổ, Gia Tiên) và Trời Bụt dân gian.

Tốt nghiệp khoa ngữ văn Việt, Đại học Sư phạm Huế (1974 – 1978).

Day học tại Lâm Đồng, 1978 – 1983 (các trường: PTCS. Lộc Ngãi, Bảo Lộc; Phân hiệu PTTH. Bảo Lộc tại Đa Huoai; PTTH. Đức Trọng).

Bút danh (ít dùng): Phan Huyền Đình, Trần Cát Niên (Phan Cát Niên), Trần Nguyễn Phan, Phan Kết Đoàn, Trần Ngôn Sử, Nguyễn Công Dân (TXA.), Nguyễn Phan Huyền.

Từ 1991 đến nay, thường trú tại TP. HCM., tiếp tục công việc viết, chuyên sáng tác, nghiên cứu, phê bình...

Hội viên Hội Nhà văn TP. HCM..

Là tác giả của 49 đầu sách và 01 sưu tập tư liệu, trong đó có 25 đầu sách đã được chính thức ấn hành với hình thức sách in giấy qua các nhà xuất bản. Số

đầu sách còn lại (hai mươi bốn đầu sách) cũng đã được công bố trên các website, Facebook của tác giả với hình thức Word và PDF.

Tặng thưởng tuần báo Văn Nghệ Giải Phóng, 1975.
Giải thưởng Hội VHNT. Quảng Trị, 1991.

Phần gập bìa 1:

ĐĂNG BÀI TRÊN BÁO CHÍ:

Tuổi Ngọc (1973), Văn nghệ Giải phóng (từ 1975), Văn nghệ Bình Trị Thiên, Văn hoá Bình Trị Thiên, Văn nghệ TP.HCM., Nhân Dân, Tạp chí Sông Hương, Tạp chí Cửa Việt, Văn nghệ, Thanh Niên, Tuổi Trẻ, Kiến thức Ngày nay, Tạp chí Xưa & Nay, Tạp chí Huế Xưa & Nay, Tạp chí Thơ...v.v...

Tạp chí Văn hoá Nghệ An điện tử, Trang TTĐT.

Hội Nhà văn Việt Nam, Trang TTĐT. Hội Nhà

văn TP.HCM., Trang TTĐT. Quê nhà (báo Tổ Quốc), Trang TTĐT. Văn nghệ Đồng bằng Sông Cửu Long...v.v...

Giaodiem. com, Chimviet. free. fr,

BBCVietnamese. uk. com ...v.v...

phongdiep. net , tranhuong. com, Văn chương Việt...v.v...

Đài Tiếng nói nhân dân TP.HCM., Đài Phát thanh Bình Trị Thiên, Đài Phát thanh Lâm Đồng...v.v...

Phần gấp bìa 4:

GÓP MẶT VÀO CÁC TUYỂN TẬP THƠ:

Riêng về lĩnh vực thơ, ngoài việc đăng thơ trên nhiều báo chí từ 1973, còn có sự góp mặt vào nhiều tuyển tập thơ:

1. Thơ Miền Trung thế kỷ XX (Ban tuyển chọn, Nxb. Đà Nẵng, 1995).
2. Hai thập kỷ thơ Huế, 1975 – 1995 (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn Học, 1995).
3. Non Mai sông Hãn, thơ văn Quảng Trị hai thế kỉ XIX & XX (Hội VHNT. tuyển chọn, Sở VH TT. QT. xb., 1999).
4. 700 năm thơ Huế (Ban tuyển chọn, Nxb. Thuận Hóa, 2008).
5. Thơ tình bốn phương (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. Trẻ, 1995).
6. Thơ tình Việt Nam và thế giới (Lê Hùng Trương [Khai Trí] tuyển chọn, Nxb. Thanh Niên, 1998).
7. Nghìn năm tứ tuyệt (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. VHDT., 1997).
8. Một thế kỷ văn học yêu nước, cách mạng (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ TP.HCM., 2016)
9. và nhiều tuyển thơ khác, từ 1975 đến nay, do các hội văn nghệ tỉnh, Hội Nhà văn TP.HCM. và các nhà xuất bản ấn hành tại Lâm Đồng, Huế, Đồng Nai, TP.HCM., Hà Nội v.v...

Địa chỉ tác giả:

71B Phạm Văn Hai,

Phường 3, Tân Bình, TP.HCM., Việt Nam

(028) 38453955 & 0908 803 908

tranxuanan.writer@gmail.com

Diêm mạng toàn cầu cá nhân:

<http://www.tranxuanan-writer.net>

<http://www.tranxuanan-poet.net>

<http://www.tranxuanan-bienkhao.name.vn>

<https://txawriter.wordpress.com>

<http://youtube.com/user/AnTranXuan>

<https://facebook.com/tranxuanan.writer>

& một số ảnh bìa sách của Trần Xuân An đã xuất bản

Ghi chú THÁNG 07, THÁNG 08-2021:
~~ viết công bố trên Facebook
từ ngày 06-04-2021 đến ngày 28-07-2021 & 22 --
31-08-2021 ~~
~~ công bố trên web txawriter.wordpress.com...
<http://www.tranxuanan-poet.net>
cũng theo các ngày trên ~~

Thực hiện tệp **PDF** hoàn chỉnh **57** bài mới và hai
bài phụ đính ở phần chú thích:
24-08-2021

Gồm cả một bài thơ bổ sung thêm số 57
(mười bốn khổ thơ: 14 x 4 = 56 câu):
31-08-2021 & 06-09-2021

TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN
TỪNG CHỮ, TỪNG Ý TƯỞNG

.....